Alm.
III-144

Alm.
III-144

4067038 Periodice

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

III 144

1941

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

C.U. „M. EMINESCU" IAȘI

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Almanahul

ziarului

PRUTUL

1941

7773-VIII

Editura Librăriei Alh. Gheorghiu
Iaşi

Nr. inv. 1624
B.C.U. „M. EMINESCU"
IAȘI
19 SEP 1958

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BIBLIOTECA FERDINAND I
UNIVERSITY LIBRARY

BCU "IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BIBLIOTECA FERDINAND I

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

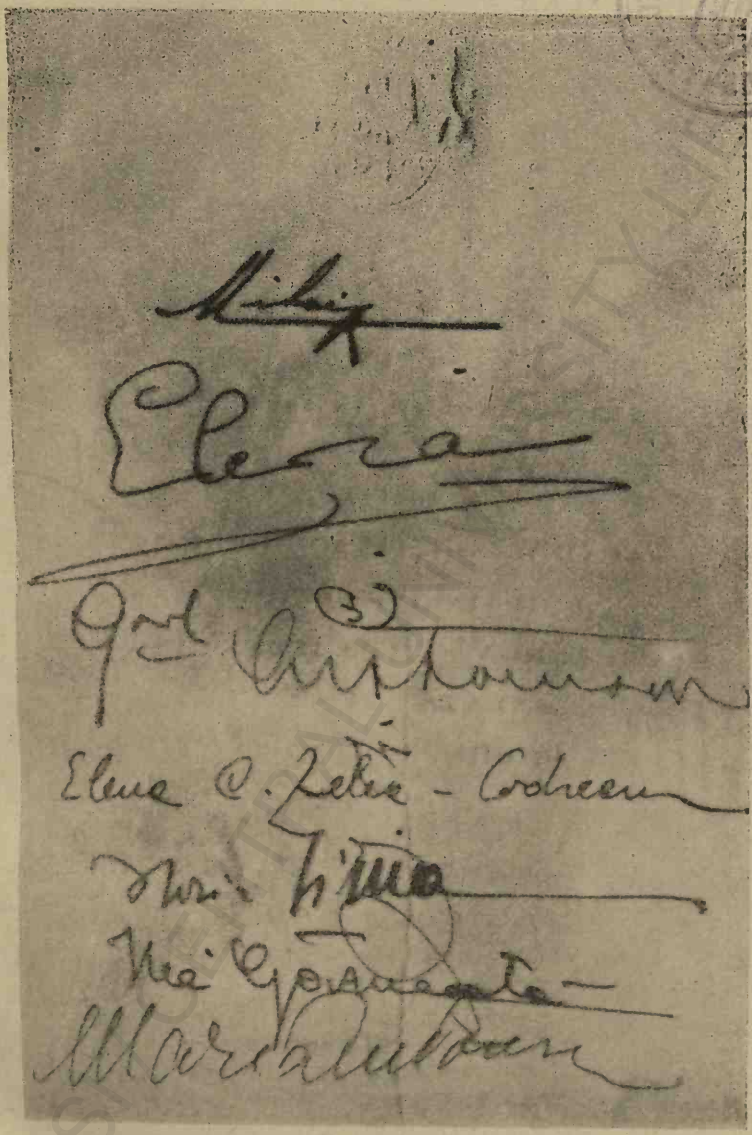

Autografele acordate pe menu-ul ziarului „Prutul" cu prilejul banchetului de la Palatul Administrativ, în ziua de 8 Noembrie 1940 - Ziua Legiunei.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

«PRUTUL»

almanahul pe anul 1941

EDITURA ATHANASIE D. GHEORGHIU — IAȘI

BU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Ianuarie

M	1	† Tăier. imp. a D.; Sf. Vasile; an nou
J	2	sf. Silvestru, papa Romei († 336)
V	3	sf. proor. Malahi, mc. Gordie
S	4	Soborul sf. 70 apostoli: mc. Eustaţie
D	5	† sf. mc. Teopemt, Teona
L	6	† Botezul Domnului
M	7	† Sf. Prooroc Ioan Botezătorul
M	8	cv. Domnica, Emilian
J	9	sf. mc. Policuct
V	10	cv. Grigorie, episcopul Nisei
S	11	cv. Teodosie cel Mare
D	12	sf. mc. Tatiana
L	13	sf. mc Ermil şi Stratonic
M	14	sf. uciși în Sinai şi Rait; cv. Nina
M	15	cv. Pavel Tebeul şi Ioan Colibaşul
J	16	Închinarea lanţului sf. ap. Petru
V	17	† cv. Antonie cel Mare
S	18	† sf. Atanasie şi Chiril ai Alexandriei
D	19	cv. Macarie şi Arsenie
L	20	† cv. Eftime cel Mare
M	21	cv Maxim mărturisitorul, Neofit
M	22	sf. ap. Timotei, sf. Atanasie persul
J	23	sf. mc. Climent şi Agatanghel
V	24	cv. maică Xenia
S	25	† sf ierarh Grigore Teologul
D	26	cv. Xenofont şi cei împreună cu el
L	27	† Aducerea moaşt. sf. Ioan Gurădeaur
M	28	cv. Efrem Sirul
M	29	aducerea moaştelor sf. mc. Ignatie
J	30	† sf. 3 Ier. Vas. Grig. Ioan
V	31	sf. fără de arginţi Chir şi Ioan

(Gerar)
zodia: Vărsătorului

Ziua 8 ore 51 m.
Noapt. 15 ore 9 m.

1 Ianuarie

Răs. soarelui: 7 ore 54 min.
Apus. soarelui 16 ore 45 m.

15 Ianuarie

Răs. soarelui: 7 ore 50 min.
Apus. soarelui 16 ore 50 m.

4 Ianuarie. Moartea Mareşalului Joffre (1931).

5 Ianuarie. Ziua naşterii A. S. Imperiale Arhiducesa Ileana (1910). Alegerea ca Domn al lui Cuza Vodă (1859).

7 Ianuarie. Trupele române dezarmează trupele bolşevice la Galaţi (1918)

8 Ianuarie. Moartea lui Caton Theodorian (1939). Moartea Gen. C. I. Brătianu (1910). Moartea Prof. şi compozitor muzical D. G. Kiriac (1918). Moartea lui Galileu (1642)

9 Ianuarie. Ziua naşterii M. S. Regina Maria a Jugoslaviei (1899).

10 Ianuarie. Moartea Haricleei Darclée (1939) Bătălia de la Podul Inalt (1475).

12 Ianuarie. Bătălia dela Smârdan (1878)

16 Ianuarie. Lupta dela Pralea (1917).

17 Ianuarie. Ziua numelui A. S. Imperiale Arhiducele Anton de Habsburg. Naşterea lui Benjamin Franklin (1706).

18 Ianuarie. Conferinţa Păcii de la Paris (1919).

19 Ianuarie. Luptele dela Vosgi (1914).

21 Ianuarie. Trupele române intră în Tighina şi ajung la Nistru (1918).

22 Ianuarie. Moartea lui Vicenţiu Babeş (1907).

23 Ianuarie. Armistiţiul Ruso-Româno-Turc (1878).

24 Ianuarie Proclamarea Unirii Principatelor Române (1859).

25 Ianuarie. Moartea Generalului Poetaş în luptele cu bolşevicii (1918). Moartea lui Mihail Pherekyde (1926).

26 Ianuarie. Luptele dela Verdea şi Răcoasa (1916).

28 Ianuarie. Moartea Generalului Berthelot (1931). Moartea lui Giuseppe Verdi (1901).

30 Ianuarie. Moartea prof. dr. C. I. Istraty (1918).

Februarie

S	1	sf. mc. Trifon
D	2	**Intâmpinarea Domnului**
L	3	sf. și drep. Simeon, Ana proor.
M	4	cv părinte Isidor pelosiotul
M	5	sf. mc. Agafie
J	6	cv. Vicol, episcopul Smirnei
V	7	cv Partenie și Luca
S	8	sf mc. Teod. Stratilat. proor. Zaharia
D	9	**Sf. mc. Nichifor**
L	10	† sf. mare mc. Haralambie
M	11	sf. mucenic Vlasie
M	13	cv. Meletie al Antiohiei
J	12	cv. Martinian
V	14	cv. Auxentie
S	15	sf. ap. Onis m
D	16	**Sf mc. Pamfil și cei cu dânsul**
L	17	sf. marele mc. Teodor Tiron
M	18	cv. Leon
M	19	sf. ap. Arhip
J	20	cv. Leon episc. Cataniei
V	21	cv. Timotei, sf. Evstatie episc. Antioh.
S	22	msi. sf. mc. din Evg. Mavr. Asp.
D	23	**Sf. mc. Policarp**
L	24	† I și II aflare a cap. Sf. Ioan Botez.
M	25	cv. Tarasie al Constantinopolului
M	26	cv. Porfirie episcopul Garzei
J	27	cv. Procopie mărturisitorul
V	28	cv. ap. Vasile mărturisitorul

2 Februarie. Moartea lui W. Wilson (1924).

3 Februarie. Trupele române ocupă Basarabia (1918).

8 Februarie. Intrarea lui Cuza Vodă în București ca Domn al Principatelor Unite.

9 Februarie. Semnarea Pactului Balcanic la Atena, între România, Grecia, Jugoslavia și Turcia (1934).

10 Februarie. Moartea Papei Pius XI (1939). Pacea de Lunéville între Franța și Austria (1801).

11 Februarie. Detronarea lui Cuza Vodă (1866).

13 Februarie. Moartea lui Vasile Goldiș (1934).

16 Februarie. Horia și Cloșca, capii revoluției Românilor ardeleni sunt trași pe roată și rupți în bucăți de unguri, la Alba-Iulia (1785).

17 Februarie. Moartea lui Constantin Mille (1927). Moartea lui Glosué Carducci (1835).

19 Februarie. Tratatul dela San-Stefano între Rusia și Turcia (1878).

21 Februarie. Moartea lui Spinozza (1677)

22 Februarie. Începe marea bătălie dela Verdun (1916). Nașterea lui G. Washington (1732).

24 Februarie. Procl. Independenței. Esthoniei (1918). Întemeerea Fundației Ferdinand I (1927).

25 Februarie. Congresul dela Paris după războiul din Crimeea (1856). Răpirea Bucovinei (1777).

26 Februarie. Nașterea lui Victor Hugo (1842); Năst. lui Camille Flammarion (1802).

(Făurar)
zodia:
Peștelui

Ziua 9 ore 44 m.
Noapt 14 „ 16 m.

1 Februarie

Răs. soarelui: 7 ore 46 min.
Ap. soarelui: 17 ore 20 m.

15 Februar.

Răs. soarelui: 7 ore 19 min.
Ap. soarelui: 17 ore 41 m.

Martie

S	1	sf. mc. Evdochia
D	2	**Sf. mc, Teodot ep. Chir. mc. Isihie**
L	3	sf. mc. Evtropie, Cleonie și Vasilisie
M	4	cv, Gherasim d. Iordan
M	5	sf. mc. Canon
J	6	sf. 42 mc. din Amoreia, cv. Arcadie
V	7	sf. mc. din Herson, Vasilie, Efrem
S	8	cv. Teofilact mărturisitorul
D	9	**† Sf. 40 mc. din Sevasta, Chesarie**
L	10	sf. mc. Codrat și cei împreună cu el
M	11	cv. Sofronie, patr. Ierus.
M	12	cv. Teofan mărturisitorul
J	13	ad. moaște sf. Nichifor. patr. Copoluhui
V	14	cv. Benedict, mc. Alexandru preot
S	15	mc. Agapie și cei cu el
D	16	**mc. Savin și Papia**
L	17	cv. Alexie omul lui Dumnezeu
M	18	cv. Chiril arhiep Ierus.
M	19	mc. Hrisant și Daria
J	20	sf. măr. uciși în m-rea sf. Sava, mc. Serg.
V	21	cv. Iacov mărturisitorul
S	22	sf. mc. Vasile preotul
D	23	**sf. mc. Nicon și ucenicii lui**
L	24	sf. Zaharia
M	25	**† Buna Vestire**
M	26	Soborul Sf. Arhanghel Gavriil
J	27	sf. mc. Matrona din Tesalonic
V	28	cv. Ștefan, făc. de min., Ilarion cel nou
S	29	cv. Marcu, ep. Arteusici, Chiril diac.
D	30	**cv. Ioan Scărarul**
L	31	sf mc. Ipatin, episcopul Gangrei

(Mărțișor)

zodia:

Berbecului

Ziua 11 ore 5 m.

Noapt.12 „ 55 m.

1 Martie

Răs. soarelui: 6 ore 55 min.

Ap. soarelui: 18 ore 3 min.

15 Martie

Răs. soarelui: 6 ore 33 min.

Ap. soarelui: 18 ore 19 m.

1 Martie. Napoleon I părăsește insula Elba și se reîntoarce în Franța (1815).

2 Martie. Ziua morții Reginei Elisabeta a României (1916): Aleg. S. S. Papei Pius XII (1939)

3 Martie. Moartea Prof. Dr. Gerota (1939); Pacea dela Brest-Litowsk între Germania și Rusia (1918).

6 Martie. Moartea S. S. Patriarhului Dr. Miron Cristea, Prim Ministru și Consilier Regal (1939); Retragerea Germanilor dela Noyon-Royé (1917); Bătălia dela Scheia (1486).

7 Martie. Moartea lui Aristidie Briand (1932).

8 Martie. Revoluția lui Tudor Vladimirescu (1821).

13 Martie. Moartea lui Fredric Mistral (1914).

14 Martie. Ridicarea României la rangul de Regat (1881).

15 Martie. Asasinarea lui Cezar (44 în. de Christ.).

18 Martie. Napoleon se proclamă împărat al Franței (1804).

20 Martie. Moartea Mareșalului Foch (1929). Moartea academicianului Prof. D. Onciul (1923).

21 Martie. Moartea scriitorului I. Sandu Aldea (1929).

22 Martie. Rușii cuceresc cetatea Przemysl (1915). Prima reprezentație la Teatrul Naț. din București a poemului „Fântâna Blanduziei" de Vasile Alecsandri (1834).

23 Martie. Arderea Bucureștiului în ziua de Paști (1847).

24 Martie. Moartea savantului G. Gr. Cantacuzino (1913).

25 Martie. Procl. Independ. Greciei (1830)

27 Martie. Unirea Basarabiei cu România (1918) Moartea prof. dr. Toma Ionescu (1926).

28 Martie. Moartea lui Lascar Catargi (1889).

30 Martie. Se recunoaște autonomia României (1856).

Aprilie

1 Aprilie. Horia este primit în audienţă de împăratul Iosif (1784).

2 Aprilie. Moartea Doamnei Elena Cuza (1909).

4 Aprilie. Moartea lui Petru Poni (1925).

6 Aprilie. Trimiterea lui Napoleon în insula Elena (1814).

7 Aprilie. Moartea lui C. A. Rosetti (1884).

8 Aprilie Moartea poetului Gh. Coşbuc (1918). Alegerea Domnitorului Carol I (1866).

10 Aprilie. Pacea dela Sevres cu Turcia (1920).

11 Aprilie. Pacea dela Utrecht (1713).

12 Aprilie. Apariţia primului ziar românesc scos de Ion Heliade Rădulescu (1829).

13 Aprilie Incep. răzb. de succesiune al Americii de Nord (1864).

14 Aprilie. Proclamarea Republicii Spaniole (1931).

15 Aprilie. Moartea lui Ion Heliade Rădulescu (187).

16 Aprilie Moartea lui Pierre Curie (1906)

17 Aprilie Moartea lui Benjamin Franklin (1790).

18 Aprilie. Catastrofa dela biserica din Costeşti (1930)

20 Aprilie Ziua naşterii M. S. Regina Mamă ( ).

21 Aprilie. Moartea lui Charles Darvin (188).

23 Aprilie Intemeerea guvernului naţional în Turcia. Sfinţirea Mitropoliei din Iaşi (1877).

25 Aprilie. Moartea prof. dr. Mina Minovici (1938).

29 Aprilie Naşterea M. S. Împărat. Japoniei Hiro-Hito. (190).

M	1	cv. maica Maria egipteanca
M	2	cv. Tit. făc. de min.
J	3	cv. Nichita, igumen m-rii Midichiei
V	4	cv. păr. Iosif, Gheorghe
S	5	sf. mc. Teodul, Claudie
D	6	**cv. Evtihie arhiepiscop**
L	7	cv. păr. Gheorgne, mc. Caliopie
M	8	sf. ap. Irodin
M	9	sf. mc. Evpsihie
J	10	sf. mc. Terentie şi Pompei
V	11	sf. mc. Antipa
S	12	cv. păr. Vasile mărturisitorul
D	13	**sf. mc. Artemon**
L	14	cv. Martin
M	15	sf. ap. Aristarh, Trofim
M	16	sf. mc. Agapia, Irina, Iliania
J	17	cv. păr. Simeon. Acachie
V	18	cv. păr. Ioan. uc. sf. Grigorie decapol,
S	19	cv. păr. Ioan din peştera cea veche
D	20	**† Sf. Paşte cv. Teodor Trichina**
L	21	**† Sf. Paşte mc. Ianuarie, Diodor**
M	22	**† Sf. Paşte cv. Teodor schecotul**
M	23	**† sf. mare mc. Gheorghie**
J	24	sf. Sava Stratilat. cv. Elisabeta
V	25	**sf. ap. şi ev. Marcu**
S	25	sf. mc. Vasile, episcopul Amasiei
D	27	**sf. mc. Simeon, ruda Domnului**
L	28	sf. ap. Ioan şi Sosipatru
M	29	sf. 9 mc. din Cizic. Memnon f. d. m.
M	30	sf. ap. Iacov Zevedeul

(P r i e r)
zodia:
T a u r u l u i

Ziua 12 ore 41 m.
Noapt 11 „ 19 m.

1 Aprilie

Răs. soarelui: 6 ore 10 min.
Ap. soarelui: 18 ore 41 m.

15 Aprilie

Răs. soarelui: 5 ore 33 min.
Ap. soarelui: 18 ore 57 m.

M - a - i - u

J	1	sf. prooroc Ieremia
V	2	† aduc. moaşt. sf. Atanasie c. Mare
S	3	sf. mc. Timotei şi Mavra
D	4	**sf. mc. Pelaghia**
L	5	sf. mc. Irina
M	6	sf. şi dreptul Iov mult răbdătorul
M	7	† arăt. sf. cruci, sf. mc. Acachie
J	8	† sf. ap. şi ev. Ioan. cv Arsenie
V	9	sf. proor. Isaia, sf. mc. Hristofor
S	10	**sf. ap. Simon Zi otul**
D	11	**sf. mc. Mochie**
L	12	cv. Gherman patr. şi Epifanie episcop.
M	13	sf. mc. Glicheria
M	14	sf. mc. Isidor din Hios
J	15	cv. Pahomie c. mare, Arhilie ep. Larisei
V	16	cv. Teodor cel sfinţit
S	17	sf. ap. Andronic, cv. Iunia
D	18	**sf. mc. Teodot, Petru şi Dionisie**
L	19	sf. mc. Patrichie, episcopul Brusiei
M	20	si mc. Talaleu
M	21	**† sf. Constantin şi Elena**
J	22	sf. mc. Vasilisc, cel 318 păr. dela Niceia
V	23	cv. Mihail mărt. episc. Sinadelor
S	24	c.. Simen din muntele cel minunat
D	25	**† a 3 afl. cap. sf. Ioan Botez.**
L	26	sf. ap. Carp din cei 70
M	27	sf. mc. Terapont
M	28	cv. Nichita ep. Halc. şi Eladie
J	29	**Înălţarea Domnului, cv. mc. Teodosia**
V	30	cv. păr. Isachie din Dalmaţia
S	31	sf. ap. Erma, mc. Ermia filosof

(Florar)

zodia:

Gemenilor

Ziua 14 ore 7 m.

Noapt 9 ore 53 m.

1 Maiu

Răs. soarelui: 5 ore 10 min.

Ap. soarelui: 19 ore 17 m.

15 Maiu

Răs. soarelui: 4 ore 52 min.

Ap. soarelui: 19 ore 33 m.

1 Maiu. Alegerea Principelui Carol de Hohenzolern ca Domn al României (1866).

2 Maiu. Improprietărirea ţăranilor de către Cuza-Vodă (1864).

4 Maiu. Moartea lui Ion C. Brătianu (1891).

5 Maiu. Moartea lui Napoleon (1821).

6 Maiu. Suirea pe tron a M. S. Regele George V al Angliei (1910).

10 Maiu. Sărbătoarea Naţională a proclamării Independenţii României (1877).

15 Maiu. Revoluţia lui Avram Iancu (1848).

16 Maiu. Mihaiu Viteazu intră cu triumf în Iaşi (1600).

22 Maiu. Lindberg traversează Oceanul Atlantic (1927).

23 Maiu. Moartea Domnitorului Cuza-Vodă (1873).

25 Maiu. Moartea lui Pompiliu Eliade (1914).

26 Maiu. Uciderea lui Tudor Vladimirescu (1821).

28 Maiu. Răpirea Basarabiei (1812).

29 Maiu. Căderea Constantinopol. (1453).

I-u-n-i-e

4 Iunie. Moartea lui Camille Flammarion (1925). Tratatul dela Trianon cu Ungaria (1020). Ştefan cel Mare pune temelia Mânăstirei Putna (1466).

6 Iunie. Moartea lui Cavur (1861).

9 Iunie. Moartea lui Aurel Mureşanu (1919).

10 Iunie. Moartea lui I. L. Caragiale (1912). Intrarea în războiu a Italiei (1940). Mari lupte în Compiegne (1940).

11 Iunie. Proclamarea marei revoluţii române (1848).

15 Iunie. Moartea lui Mihail Eminescu (1889).

16 Iunie. Inființarea Academiei Mihăilene din Iaşi (1834).

19 Iunie. Bătălia dela Drăgăşani (1821).

20 Iunie. Moartea lui M. Kogălniceanu (1891).

22 Iunie. Moartea lui Take Ionescu (1923)

24 Iunie. Abjurarea lui Galileu (1633).

26 Iunie. Moartea prof. Vasile Pârvan (1927).

28 Iunie. Tratatul dela Versailles cu Germania (1919).

29 Iunie. Cedarea Basarabiei (1940). Intronarea Domnilor pământeni după izgonirea Fanarioţilor (1822).

D	1	**sf. mc. Justin mart. şi filosoful**
L	2	**† sf. Ioan dela Suceava. Nichifor**
M	3	mc. Luchian şi Paula
M	4	cv. Mitrofan, episcopul Tirului
J	5	mc. Dorotei
V	6	cv. Visarion şi Ilarion
S	7	mc. Teodot, episcopul Ancirii
D	8	**Rusaliile, ad, mşt. sf. m. Teodor Str.**
L	9	**Sf. Treime, cv. Chiril, arhiep. Al.**
M	10	mc. Alexandru, cv. Timotei episcop.
M	11	† Sf. ap. Vartolomei şi Varnava
J	12	cv. părinţi Onufrei cel mare şi Petru
V	13	mc. Achilina şi Tritile
S	14	sf. pr. Elisei, cv. Metodie patriarhul
D	15	**sf. prooroc Amos**
L	16	sf. Tihon episcopul Amatund
M	17	mc. Manuil, Savel şi Ismail
M	18	mc. Leontie şi Ipatie
J	19	sf. ap. Iuda, ruda Domnului
V	20	sf. mc Metodie episcopul
S	21	sf. mc. Iulian din Tars
D	22	**sf. mc. Evsevie episcopul**
L	23	sf. mc. Agripina
M	24	**† Naşt. sf. Ioan Botezătorul**
M	25	sf. mc. Fevronia
J	26	cv. păr. David din Tesalonic
V	27	cv. păr Samson, primitorul de străini
S	28	aducerea moaş'elor sf. Chir. şi Ioan
D	29	**† sf. apostoli Petru şi Pavel**
L	30	Soborul sf. 12. apostoli. mc. Meliton

(Cireşar)

zodia:

Racului

Ziua 15 ore 14 m.

Noapt 8 ore 46 m.

1 Iunie

Răs. soarelui: 4 ore 37 min.

Ap. soarelui: 19 ore 51 m.

15 Iunie

Răs. soarelui: 4 ore 32 min.

Ap. soarelui: 20 ore 0 min.

I - u - l - i - e

M	1	sf. d-ri fără arginți Cosma și Damian
M	2	pun. veșm. Maicii D lui în Vlach. Juv.
J	3	sf. mc. Iachint și sf. Anatolie patriarh,
V	4	cv. păr. Andrei arhiep. Cr., cv. Marta
S	5	cv. păr. Atanasie din Atos și Lamp.
D	6	**cv. păr. Sisoe cel Mare**
L	7	cv. păr. Toma, Acachie, sf. mc. Chiriarchi
M	8	sf. mare mc. Procopie
M	9	sf. mc. Pancratie, episc. Tarromen
J	10	sf. mc. 45 din Nicopoli, mc. Mavrichie
V	11	sf. mc. Evfimia
S	12	sf. mc. proclu și Ilarie, cv. Mihail
D	13	**sob. sf. arh. Gavril, cuv. Iosif din Tesal**
L	14	s. ap. Achila, unul din cei 70
M	15	sf. mc. Chiriac, Iulita și Vladimir
M	16	sf. mc. Antinoghen și cei 10 uc. ai săi
J	17	sf. mc. Marina
V	18	sf. mc. Iachint și Emilian
S	19	cv. păr. Dia, cv. Macrina
D	20	**† sf. prooroc Ilie Tesviteanu**
L	21	cv. păr, Simeon și Ioan, pr. Iezechil
M	22	† sf. mironosiță Maria Magdalena
M	23	† sf. Trofim și Teofil
J	24	sf. mc. Hristina
V	25	adorm. sf. Ana. sf. Olimpiada, Epraxia
S	26	sf mc. Ermolae, cv. Parascheva
D	27	**† sf. mare mc. Pantelimon**
L	20	† sf. ap. și diac. Prohor. Toma, Parmen
M	29	sf. mc. Calinic și Teodota
M	30	sf. ap. Sila și Silvan
J	31	sf. și dreptul Evdochim

(Cuptor)
zodia :
Leului

Ziua 5 ore 27 m.
Noapt.8 ore 33 m.

1 Iulie—Tratatul din Berlin *(1878)*. Intrarea lui Mihai Viteazu în Albalulia *(1601)*

2 Iulie—Moartea lui Ștefan cel Mare *(1504)*

4 Iulie– Moartea d-nei Curie *(1934)* Proclamarea Independenței Statelor Unite *(1766)*

6 Iulie Bătălia dela Wagram *(1809)*

10 Iulie– Marea bătălie dela Plevna *(1877)* Căderea Parisului *(1940)*

11 Iulie—Bătălia dela Mărășești *(1917)*

14 Iulie—Darâmarea Bastiliei *(1789)*

19 Iulie—Moartea Reginei Maria *(1939-*

20 Iulie– Moartea Regelui Ferdinand I *(1927)*

21 Iulie - Proclamarea independenții Belgiei *(1831)*

22 Iulie– Moartea pictorului N. Grigorescu *(1907)*

25 Iulie-- Bătălia dela Valea Albă *(1466)*

1 Iulie

Răs. soarelui :
4 ore 36 min.
Ap. soarelui :
20 ore 3 min.

15 Iulie

Răs. soarelui :
4 ore 46 min.
Ap. soarelui :
19 ore 56 m.

August

2 August—Moartea mareşalului Hindenburg (*1934*). Inceperea războiului mondial (*1914*)

4 August—Ocuparea Budepestei de armatele române (*1919*)

6 August - Marea Bătălie dela Mărăşeşti (*1917*)

8 August—Omorîrea lui Mihaiu Viteazu (*1601*)

10 August—Pacea dela Bucureşti (*1913*)

13 August - Bătălia dela Călugăreni (*1555*)

14 August—Moartea lui V. Alecsandri (*1890*). Intrarea României în războiul mondial (*1916*)

15 August—Uciderea lui Const. Brâncoveanu (*1714*)

17 August—Moartea lui Friederich cel Mare (*1786*)

18 August—Ziua naşterii A. S. R. Principele Nicolaie (*1903*)

19 August—Moartea pictorului Teodor Aman (*1891*)

24 August - Bătălia dela Turtucaia (*1916*)

25 August—Bătălia dela Oituz (*1917*)

27 August—Bătălia dela Cireşoaia (*1917*) Moartea aviatorului Aurel Vlaicu (*1913*)

30 August - Arbitrajul dela Viena (*1940*). Cucerirea Griviţei (*1877*)

V	1	scoat sf. Cruci, sf 7 mc. Macab
S	2	aducerea moaşt. sf. arh. Ştefan
D	3	**cv. păr. Isaachie, Dalmat. Faust**
L	4	sf. 7 tin. din Efes, sf. mc. Evdochia
M	5	sf. mc. Evsignie
M	6	**† Schimbarea la faţă**
J	7	sf. mc. Dometie Persul
V	8	sf. Emilian mărturisitorul
S	9	sf. apostol Matia
D	10	**sf. mc. şi arhim. Lavrentie**
L	11	sf. Nifon patr., diac. Evplu
M	12	sf. mc. Fotie şi Anichit
M	13	cv. Maxim mărturisitorul
J	14	sf. prooroc Mihea, mc. Marcel
V	15	**† Adormirea Maicii Domnului**
S	16	sf. Mahramă, mc. Diomid
D	17	**sf. mc. Miron**
L	18	sf. mc. Floru şi Lavru
M	19	sf. mc. Andrei Stratilat
M	20	**sf. prooroc Samuel**
J	21	sf. apostol Tadeu, mc. Vasa
V	22	sf. mc. Agatonic
S	23	† sf. Irinen, episcop al Lugdunului
D	24	**sf mc. Eutihie, uc. sf. Ioan Teologul**
L	25	aduc. moaşt. sf. apostol Vartolomei. Iit
M	26	sf. mc. Adrian şi Natalia
M	27	cv. Pimen cel Mare
J	28	cv. Moise arapul
V	29	† tăierea cap. sf. Ioan Botez.
S	30	sf Alexandru Ioan şi Pavel. patriarhi
D	31	**Cinst. brâu sf. Fec., mc. Ciprian**

(Gustar)
zodia:
Fecioarei

Ziua 14 ore 38 m.
Noapt 9 ore 22 m.

1 August

Răs. soarelui: 5 ore 3 min.
Ap. soarelui: 19 ore 44 m.

15 August

Răs. soarelui: 5 ore 19 min.
Ap. soarelui: 19 ore 22 m.

Septembrie

L	1	cv. Simion Stâlpn.
M	2	sf. mc. Mamant., cv. Ioan pustnicul
M	3	sf. mc. Antim episc., cv. Teoctist
J	4	sf. mc. Vavila, si. prooroc Moisi
V	5	sf. prooroc Zaharia
S	6	**M. din Colosa, sf. arh. Mihail**
D	7	**Sf. mc. Sozont**
L	8	**† Naşterea Maicii Domnului**
M	9	† sf. păr. Ioachim şi Ana, mc. Sever
M	10	sf. mc. Minodora, Mitrodora, Nimfodora
J	11	cv. Teodora din Alex., cv. Eufrosin
V	12	si. mc. Avtonom
S	13	sf. mc. Corneliu sutaşul
D	14	**† Înălţarea sf. Cruci**
L	15	† sf. mc. Nichita Romanul, Visarion
M	16	sf. mc. Evlimia, cv. Adela
M	17	sf. mc. Sofia cu fiicele ei
J	18	cv. Evmenie, făcătorul de minuni
V	19	sf. mc. Trofim, Savastie, Dorimedont
S	20	sf. mc. Eustaţiu, Teopista, Agapie
D	21	**sf. Apostol Codrat, sf. prooroc Ionă**
L	22	sf. mc. Foca, făcător de minuni
M	23	Zămisl. sf. Ioan Botez., cv. Polixenia
M	24	sf. întâia mucenită Tecla
J	25	cv. Eufrosina
V	26	mutarea moaşt. sf. evangh. Ioan
S	27	sf. mc. Calistrat şi cei cu dânsul
D	28	**cv. Hariton mărturisitorul**
L	29	cv. Chiriac Sihastrul
M	30	sf. mc. Grigore luminătorul Armeniei

(Răpciune)
zodia:
Balanţei

Ziua 13 ore 14 m.
Noapt. 10 „ 46 m.

1 Septemb.
Răs. soarelui: 5 ore 38 min.
Ap. soarelui: 18 ore 52 m.

15 Septem.
Răs. soarelui: 5 ore 55 min.
Ap. soarelui: 18 ore 30 m.

1 Septembrie—Incepe războiul germano-polon (*1939*)
2 Septembrie—Anglia şi Franţa declară războiu Germaniei (*1939*)
3 Septembrie Moartea lui Petru Rareş (*1564*). Sfinţirea Mânăst. Putna (*1469*)
4 Septembrie General Ion Antonescu formează guvernul (*1940*). Proclamarea republicei franceze (*1870*
5 Septembrie Suspendarea Constituţiei din 27 Februarie; Dizolvarea pat lamentului (*1940*)
6 Septembrie—Abdicarea Regelui Carol II (*1940*). Depunerea jurământului M. S. Regelui Mihai I (*1940* Bătălia de la Moscova şi Borodino (*1812*)
7 Septembrie—Bătălia de la Petroşani (*1916*)
9 Septembrie—Moartea lui Matei Millo (*1896*)
10 Septembrie—Moartea lui Avram Iancu (*1872*)
11 Septembrie Pacea dela Saint-Germaine cu Austria (*1919*)
14 Septembrie Ziua biruinţii legionare (*1940*. Lupta din Dealul Spirii (*1848*)
14 Septembrie— Transformarea statului român în stat legionar (*1940*). Căderea Varşoviei (*193* Ocup. Poloniei (*1939*)
15 Septembrie—Sosirea în Ţară a M. S. Elena Regina Mamă (*1940*)
16 Septembrie—Moartea lui Gheorghe Lazăr (*1823*)
18 Septembrie—Asediul Parisului (*1870*) Term. răzb. germano-polon (*1939*)
20 Septembrie—Aniversarea luării Romii (*1870*)
22 Septembrie— Proclamarea regatului Bulgariei (*1908*)
26 Septembrie— Izbucnirea războiului balcanic (*1812*)
27 Septembrie—Moartea Regelui Carol I (*1914*)
28 Septembrie— Moartea lui Costache Negri (*1876*)
29 Sept.—Armistiţiul dela Salonic (*1918*)
30 Septembrie—Moartea gen. Praporgescu (*1916*)

Octombrie

M	1	Ac. M. Domnului, sf. Anania, Roman
J	2	sf. mc. Ciprian și Justina
V	3	sf. Dionisie areopagitul
S	4	cv. Ierotei al Atenei
D	**5**	**sf. mc. Haritina**
L	6	sf. apostol Toma
M	7	sf. mc. Serghie și Vah
M	8	cv. Pelaghia
J	9	sf. ap. Iacov al lui Alfeu
V	10	sf. mc. Evlampie și Evlampia
S	11	sf. ap. Filip. cv. Teofan mărturisitorul
D	**12**	**sf. mc. Prov. Tarah, cv. Cosma**
L	13	sf. mc. Carp, Papil, Agator ca
M	**14**	**† Cuvioasa Maica Paraschiva**
M	15	sf. mc. Luchian preotul
J	16	sf. mc. Loghin sutașul
V	17	† sf. prooroc Osie. sf. mc. Andrei criteanul
S	18	sf. apostol și evanghelist Luca
D	**19**	**sf. pr. Ioil, mc. Cleopatra**
L	20	sf. mc. Artemie cel Mare
M	21	cv. păr. Ilarion cel Mare
M	22	sf. întoc. cu ap. Averchie episcop
J	23	sf. ap. și mc. Iacov ruda Domnului
V	24	sf. mc. Areta și cei cu dânsul
S	25	**sf. mc. Marchian și Martie**
D	**26**	**sf. mare mc. Dimitrie izvor. de mir**
L	27	sf. mc. Nestor, cv. Dimitrie basarabov
M	28	sf. mc. Terentie și Neonila
M	29	sf. mc. Anastasia. cv. Avramie
J	30	sf. mc. Zinovie și Zenovia
V	31	sf. ap. Stahie și cei cu dânsul

3 Octombrie—Moartea mareșalului Averescu (*1938*)

15 Octombrie— Moartea lui Raymond Poincaré (*1931*). Incoronarea M. M. L. L. Regele Ferdinand I și Regina Maria la Alba-Iulia (*1922*)

16 Octombrie—Moartea lui C. I. Nottara (*1935*)

18 Octombrie—Moartea lui Edison (*1931*)

19 Octombrie—Moartea lui Alex. Davilla (*1929*)

21 Octombrie—Inaugurarea Universității din Iași (*1892*)

25 Octombrie—Ziua nașterei M. S. Regelui Mihai I (*1921*)

28 Octombrie—Marșul fascist asupra Romei (*1922*)

29 Octombrie— Constituirea Guvernului fascist Benito Mussolini (*1922*)

(Brumărel)

zodia :

Scorpionului

Ziua 11 ore 44 m.
Noapt. 12 „ 17 m.

1 Octombr.

Răs soarelui :
6 ore 14 min.
Ap. soarelui :
17 ore 57 m.

15 Octomb.

Răs. soarelui :
6 ore 30 m n.
Ap. soarelui :
17 ore 32 m.

Noembrie

S	1	sf. doctori fără arginți Cosma și Damian
D	2	**sf. mc. Achindin, Pigasie, Eipidifor**
L	3	sf. mc. Achepsim, Atala, Iosif
M	4	cv. Ioanichie cel Mare
M	5	sf. mc. Galaction și Episfimia
J	6	cv. Pavel mărturisitorul
V	7	sf. 33 mc. din Melitina, cv. Lazăr
S	8	**† sf. mari voev. Mihail și Gavril**
D	9	**sf. mc. Onisifor, Porfirie, Matrona**
L	10	sf. ap. Erast, Rodion, Olimp. mc. Orest
M	11	sf. mc. Mina, Victor și Vichentie
M	12	sf. Ioan cel milostiv, cv. Nil Pustnicul
J	13	† sf. Ioan gurădeaur
V	14	sf. ap. Filip
S	15	sf. mc. Samson, Gurie
D	16	**sf. apostol și evanghelist Matei**
L	17	cv. Grigorie, episconul Neocezarie
M	18	sf. mc. Platon și Roman
M	19	sf. păr. Avdei, sf. Varlaam
J	20	sf. păr. Preclu, Grigorie decapolitul
V	21	**† Intr. în bis. a Maicii Domnului**
S	22	sf. ap. Filimon si cei cu dânsul
D	23	**sf. păr. Grigorie episc. sf. Amfilochie**
L	24	sf. mc. Climent și Petru din Alex.
M	25	sf. mc. Ecaterina, sf. m. mc. Mercurie
M	26	cv. păr. Alipie stâlp și Stelian
J	27	sf. mc. Iacov Persul
V	28	sf. mc. Ștefan cel nou, Irinarh
S	29	sf. mc. Paramon, Filumen
D	30	**sf. ap. Andrei cel întâi chemat**

1 Noembrie — Investirea primului Patriarh al României *(1925)*

8 Noembrie — Proclamarea Iașului ca leagănul mișcării legionare *(1940)*

9 Noembrie — Bătălia dela Rahova *(1877)* Abdicarea Impăratului Germaniei *(1918)*

10 Noembrie — Moartea lui Kemal Ataturk *(1938)*. Cutremur mare de pământ *(1940)*

11 Noembrie — D-l Ismet Inouu este ales președinte al republicei Turce *(1938)* Sărbătoarea Victoriei și a Păcii *(1918)* Capitularea Germaniei *(1918)*

12 Noembrie — Abdicarea Impăratului Carol al Austro-Ungariei și proclamarea Republ. Austriei *(1918)*

21 Noembrie — Evacuarea Bucureștiului *(1918)*

24 Noembrie — Moartea lui Ion I. C. Brătianu *(1927)* Moartea lui George Clemenceau *(1929)*

25 Noembrie — Moartea poetului Grigore Alexandrescu *(1885)*

26 Noembrie — Semnarea armistițiului dl. la Focșani (1917)

28 Noembrie — A 63-a aniversare a căderii Plevnei *(1877)* și a 22-a U nirii Bucovinei cu România *(1918* Moartea D-rului Vasile Lucac *(1925)*.

(Brumar)
zodia :
Săgetătorului

Ziua 10 ore 11 m.
Nuapt. 13 , 49 m.

1 Noembrie

Răs. soarelui :
6 ore 53 min.
Ap. soarelui :
17 ore 5 min.

15 Noembr.

Răs. soarelui :
7 ore 12 min.
Ap. soarelui :
16 ore 38 m.

Decembrie

.	1	sf. prooroc Naum
M	2	sf. prooroc Avacum
M	3	sf. prooroc Sofronie
J	4	sf mc. Varvara, cv. Ioan Damaschin
V	5	cv. păr. Sava cel sfințit
S	6	† **sf. ierarh Nicolae al Mirei Lichiei**
D	7	**cv. Ambr., sf. Filofteia**
L	8	cv părinte Patapie
M	9	zămislirea sf. Ana
M	10	sf. mc. Mina Ermoghen. Evgraf
J	11	cv. Daniil stâlpnicul
V	12	† sf. ierarh Spiridon al Trimitundei
S	13	sf. Eustrați, Auxentie, Evghenie
D	14	**sf. mc. Calinic, Tirs, Levchie**
L	15	sf. mc. Elefterie, cv. păr. Pavel
M	16	sf. prooroc Agheu
M	17	sf. pr. Daniil și cei 3 tineri
J	18	sf. mc. Sevastian. Zoe Modest
V	19	sf. mc. Bonifatie
S	20	sf. mc. Ignatie. purtăt. de Dumnezeu
D	21	**sf. mc. Iulian**
.	22	sf. mare mc. Anastasia
M	23	sf 10 mc. din Crit. Nicon, Nifon
M	24	mc. Evghenia
J	25	† **Nast. Domn. Iisus Hristos** (crăciunul)
V	26	† **Sob. M. Dom., cuv. Nicodim c. sfânt**
S	26	† **Întâiul mc. și arh. Stefan**
D	28	**sf. 20.000 m. arși în Nicom. ap. Nican.**
L	29	sf. 40 000 prunci uciși de Irod
M	30	sf. mc Oni i-, cv. păr. Zotic
M	31	cv. maica Melania romana

9 Decembrie— Moartea compozitorului Gavril Muzicescu (*1903)*

13 Decembrie— Moartea compozitorului Eduard Wachman (*1906)*

18 Decembrie— Moartea lui Spiru Haret (*1912*)

19 Decembrie—Luptele de la Cașin (*1916*)

27 Decembrie— Horia, Cloșca și Crișan sunt prinși de Unguri și întemnițați (*1784*)

31 Decembrie — Inaugurarea Teatrului Național din București (*1852*)Moartea lui Ioan Creangă (*1889*)

(Indrea)
zodia :
Capricornului

Ziua 9 ore 4. m.
Noapt. 14 „ 14 m.

1 Decembr.

Răs. soarelui :
7 ore 32 min.
Ap. soarelui :
16 ore 36 m.

15 Decem.

Răs. soarelui :
7 ore 46 min.
Ap. soarelui :
16 ore 35 m.

Calendar Comemorativ

Sărbători ale Familiei Regale

5 Ianuarie. Ziua Naşterii A. S. Imperiale Arhid. Ileana (1910).

9 Ianuarie. Ziua Naşterii M. S. Reginei Maria a Iugoslaviei (1899).

17 Ianuarie. Ziua Numelui A. S. Imperiale Arhiducele Anton de Habsburg.

24 Aprilie. Ziua Numelui M. S. Reginei Elisabeta a Greciei.

21 Maiu. Ziua Numelui M. S. Elena şi A. S. I. Arhiducesa Ileana.

29 Iunie. Ziua Numelui M. S. Regelui Petru II a Iugoslaviei.

22 Iulie. Ziua Numelui M. S. Reginei Maria a Iugoslaviei.

18 August. Ziua Naşterii A. S. R. Principele Nicolae al României (1903).

11 Octombrie. Ziua Naşterii M. S. Reginei Elisabeta a Greciei (1894).

27 Octombrie. Ziua Naşterii Măriei Sale Regelui Mihai (1921).

8 Noembrie. Ziua Numelui Măriei Sale Regelui Mihai.

6 Decembrie. Ziua Numelui A. S. R. Principelui Nicolae al României.

Aniversări necrologice ale Familiei Regale

3 Martie 1916. Ziua Morţii M. S. Reginei Elisabeta a Romîniei.

26 Martie 1874. Ziua Morţii Domniţei Maria, unica fiică a Regelui Carol I şi Reginei Elisabeta.

19 Iulie 1935. Ziua Morţii M. S. Reginei Maria.

20 Iulie 1927. Ziua Morţii M. S. Regelui Ferdinand I al Tuturor Românilor.

27 Septembrie 1914. Ziua Morţii M. S. Regelui Carol I, primul Rege al României.

9 Octombrie 1934. Ziua Morţii M. S. Regelui Alexandru I al Iugoslaviei.

2 Noembrie 1919. Ziua Morţii Principelui Mircea, Fiul M. S. Regelui Ferdinand I şi a M. S. Reginei Maria.

Zile mari ale Neamului Românesc

12 Ianuarie 1878. Bătălia dela Smârdan.

8 *Martie 1821.* Proclamarea Revoluţiei lui Tudor Vladimirescu.

9 Aprilie 1918. Unirea Basarabiei cu România.

15 Maiu 1848. Proclamarea Marei Revoluţii a Românilor Ardeleni, contra Ungurilor la Blaj pe Câmpia Libertăţii.

11 Iunie 1848. Proclamărea Marei Revoluţii în Muntenia şi Moldova,

11 Iulie 1917. Bătălia dela Mărăşti.

5 August 1919. Ocuparea Budapestei de către Armata Română.

6 August 1917. Marea Bătălie dela Mărăşeşti.

12 August 1917. A doua Mare Bătălie dela Oituz.

13 Aug.1595. Bătălia dela Călugăreni

14 August 1916. Intrarea României în Războiul Sfânt pentru Intregirea Neamului.

30 August 1877. Luarea Griviţei.

15 Octombrie 1922. Incoronarea MM. LL. Regele Ferdinand I şi Reginei Maria, la Alba Iulia.

25 Octombrie 1916. Intâia Mare Bătălie dela Oituz.

9 Noembrie 1877. Bătălia dela Rahova.

11 Noembrie 1917. Proclamarea Armistiţiului.

Sărbători religioase, naţionale şi legale ce se ţin de autorităţi

1 Ian., *Anul Nou* şi *Sf. Vasile.*
6 Ianuarie, *Botezul Domnului.*
24 Ianuarie, *Ziua Unirii.*
25 Martie, *Buna Vestire.*
5 zile de Paşte.
23 Aprilie, *Sf. Gheorghe.*
2 zile de Rusalii.
1 Maiu, *Sărbătoarea Muncii.*
10 Maiu, *Ziua Independenţei.* Ziua Eroilor.
21 Maiu, *S-ţii Impăraţi Constantin* şi *Elena.*
29 Iunie, *Sf. Petru şi Pavel.*
6 August Schimbarea la Faţă).
15 August, Sf, Maria Mare.
6 Septembrie, Ziua Libertăţii.
8 Septembrie, Naşterea Maicii Domnului.
14 Sept., Inălţarea Sf. Cruci.
26 Octombrie, Sf. Dumitru.
8 Noembrie, Sf. Mihail şi Gavril (onomastica M. S. Regelui Mihai. în această zi se serbează şi ziua naşterii sale.
6 Decembrie, Sf. Neculai.
4 zile de Crăciun.

Posturile Anului 1941

1. Zilele de Miercuri şi vineri de peste an, afară de cele deslegate.
2. Aj. Bobot. Dum. 5 Ianuarie.
3. Postul Paştilor sau Păresimile, 48 zile, începe Luni 23 Martie şi ţine până Sâmbătă 19 Aprilie inclusiv.

4. Postul Sfinţilor Apostoli sau al Sâmpietrului, 21 zile începe Luni 8 Iunie şi ţine până Duminică 28 Iunie inclusiv.

5. Postul Adormirii Maicii Domnului sau al Sântămăriei, 14 zile, începe Sâmbătă 1 August şi ţine până Vineri 14 August inclusiv.

6. Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul, Sâmbătă 29 August.

7. Înălţarea Cinstitei Cruci, Luni 14 Septembrie.

8. Postul Naşterii Domnului sau al Crăciunului, 40 zile, începe Duminică 15 Noembrie şi ţine până Joi 24 Decembrie incl.

Zile deslegate de post

1. Miercurile şi Vinerile dela Naşterea Domnului până în ajunul Bobotezei (2 şi 4 Ianuarie) pentru toate ale mâncării.

2. Miercurea şi Vinerea din cea dintâi săptămână a Triodului (5 şi 7 Februarie) pentru toate ale mâncării.

3. Miercurea şi Vinerea din cea de a treia săptămână a Triodului său Săptămâna Brânzei (19 şi 21 Februarie) numai pentru lapte, brânză, ouă, icre, şi peşte.

4. Buna Vestire (25 Martie) şi Duminica Floriilor (13 Aprilie), Numai pentru peşte.

5. Miercurea şi vinerea din Săptămâna luminată (15 şi 17 Aprilie) pentru toate ale mâncării.

6. Miercurea şi Vinerea din Săptămâna Rusalilor (27 şi 29 Mai), pentru toate ale mâncării.

7. Schimbarea la faţă a Domnului (6 August), din postul Sântămăriei, numai pentru peşte.

8. Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (21 Noembrie) şi Sf. Ierarh Nicolae (6 Decembrie), din postul Crăciunului, numai pentru peşte.

Sărbători oficiale (cu paradă militară)

Miercuri 1 Ianuarie, Anul Nou cu Te-Deum la Patriarhie.

Luni 6 Ianuarie, Botezul Domnului, Sfinţirea Apelor.

Vineri 24 Ianuarie, Sărbătoarea Unirii, cu Te-Deum la Patriarhie.

Vineri 18 Aprilie, seara de Vinerea Mare, Serviciul Sfântului Epitaf la Patriarhie.

Sâmbătă 19 spre Duminică 20 Aprilie, Noaptea Invierii, Serviciul Invierii la Patriarhie.

Sâmbătă 10 Mai, Sărbătoarea Independenţii, Te-Deum la Patriarhie şi defilarea Armatei.

Miercuri 27 Mai, Ziua Eroilor, Serviciu solemn la Patriarhie.

Sâmbătă 25 Octombrie, Ziua naşterii M. S. Regelui Mihai I.

Sărbători şi vacanţe judiciare

Toate instanţele Judecătoreşti ţin următoarele sărbători:

1 Ianuarie, Anul Nou (Sf. Vasile).

6 Ianuarie, Botezul Domnului
7 Ianuarie, Sf. Ioan Botezătorul.
24 Ianuarie, Sărbătoarea Unirii
2 Februarie, Intâmpinarea Domnului.
25 Martie, Buna Vestire.
20—22 Aprilie, Sfintele Paşti (*3 zile afară de vacanţă*).
23 Aprile, Sfântul Gheorghe.
1 Maiu, Sărbătoarea Muncii.
10 Maiu, Sărbăt. Independenţei.
21 Maiu, S-ţii Imp. C. şi Elena.
29 Maiu, Ziua Eroilor.
8 Iunie, Rusaliile.
9 Iunie, Sfânta Treime.
29 Iunie, S-ţii Apost. P. şi Pavel.
15 August, Adormirea Maicii Domnului.
8 Septembrie, Naşterea Maicii Domnului.
14 Septembrie, Inălţarea Crucii.
26 Octombrie, Sf. Dumitru.
8 Noembrie, S-ţii Arhangheli Mihail şi Gabriel.
6 Decembrie, Sf. Nicolae.
25-27 Decembrie, Crăciunul (*3 afară de vacanţă*),

Curtea de Casaţie, Curţile de Apel şi Tribunalele iau vacanţă de la 24 Decembrie până la 8 Ianuarie, de la Duminica Floriilor până la Duminica Tomii şi dela 15 Iulie până la 15 Septembrie.

Judecătoriile de Ocoale iau vacanţă dela 24 Decembrie până la 3 Ianuarie şi din Joia Mare până la Duminica Tomii.

Bâlciurile din România

Februarie în 3. *Intâmpinarea Domnului*, la Roznov, (Neamţu) (Gorj), Galaţi, în 8 la Piatra.
Martie în 9. *40 Mucenici*, la Comăneşti, Onceşti (Bacău), Grind (Ialomiţa), Roznov, (Neamţu), Brâncoveni (Romanaţi), Jupa, Ciupagea (Vlaşca), Câmpu-Mare (Argeş). Tecuciu (Teleorman). Giurgeni (Ialomiţa). In 13 Bogdăneşti, Oneşti (Bacău). In 25 *Buna Vestire*. Greci (Olt). Tigveni (Argeş). Chiojdeni, Stăneşti, (R.-Sarat) Negreşti (Vaslui). Bălăneşti (Gorj). La *Sf. Teodor*, în Iaşi, în săptămâna brânzei. Marţi şi Miercuri, la Văideni (Vâlcea). In *Duminica Floriilor*, la Iaşi, Suteşti (Brăila). Gurgeni, Ciochina, (Ialomiţa). Roznov (Neamţu). Negreşti (Vaslui).
Aprilie în 23 *Sf. Gheorghe*. La Moineşti (Bacău), Bărgoeni (Neamţu), Boteşti, Nesporeşti (Roman), Slatina. Caracal, Piteşti, Lupoaia (Mehedinţi). R.-Sarat, Sălcioara (R.-Sarat). Polovraci (Schitul). Preajba (Gorj) Slobozia (Ialomiţa), Frăţeşti (Vlaşca), Iaşi, Bârlad.
Maiu în 21 *Sf. Constantin şi Elena*, Ocna, Dărmăneşti (Bacău). Dobroteni (Olt), Roznov (Neamţu), Galaţi. La *Inălţarea Domnului*, în Piteşti, T.-Jiu, Uda, (Olt), Câmpu-Mare (Argeş). Mărleşti (Muscel), Iaşi. Ceacăr, Brăila, Slobozia (Ialomiţa) Neamţ, Trifeşti (Roman), P.-Sarat. *La Moşi*, în Bucureşti, Mavrodin (Teleorman). Oltenita (Ilfov). *Duminica Rusaliilor* la Alexandria (Teleorman), Vaedeeni. In *Duminica tuturor Sfinţilor* la Piatra-Neamţu, Chiojdeni (Ialomiţa), în Piteşti.

Ulmeni (Argeş). Negoeşti (Dolj), Luciu, Sălcii (Ialomiţa), Jilava (Ilfov), Piatra, Negreşti, (Vaslui).

Iunie în 24 *Dragaica*, la Buzău, Focşani, Ipăteşti (Olt), Buda (R.-Sărat) Colentina (Ilfov), Giurgiu (Ialomiţa), Piteşti, C.-Lung. Cornăţei, Cărbuneşti, Broşteni (Mehedinţi). In 29 *Sf. Petru*, la Bacău, Oneşti (Bacău). Viziru-de-Sus (Brăila). Broşteni (Ialomiţa), Talpa (Neamţu), Boghecea, Sagna, Burueneşti (Roman), Giurgiu.

Iulie în 20 *Sf, Ilie*, la C.-Lung, Floreşti, (Vaslui), Dărmăneşti (Bacău). Suteşti (Brăila), Budeşti-Ghicăi (Nemţu), Bârlad, Fălticeni, Băile Slănic (Bacău), Giurgeni (Ialomiţa), Dumitreşti (Râmnicu-Sarat). In 24 la Jilava (Ilfov), Tupilaţi (Roman). 27 *Sf. Pantelimon*, la Ocna (Bacău) Davideni (Neamţu), Curtea-de-Argeş, Argintoaia (Mehedinţi), Drăghiceni (Olt), Pleşeşti (R.-Sărat), Vaideeni (Vâlcea). Pantelimon (Ilfov).

August la 6 *Schimbarea la faţă*, la Lociu (Mehedinţi), Poenari (Argeş), Neamţu (Muscel), Mogoşeşti (Roman), Bogdan (Tutova), Galaţi. In 15 *S-ta Maria Mare*, în Tg.-Jiu, Curtea-de-Argeş, Ulmeni (Ilfov), Vârteşti, Dumitreşti (R.-Sărat), Giurgiu, Iaşi, (Ialomiţa), Cotroceni (Ilfov), Voineşti, Deleni, (Vaslui), Caşin (Bacău), Sinaia (Prahova). In 29 *Tăierea capului Sf. Ioan* la Bacău, Comăneşti, Oneşti (Bacău), Călăraşi (Ialomiţa), Davideni (Neamţu), Mogoşeşti, Mircesti, Iugani (Roman). In 30, la Bârlad, Cornăţel (Dâmboviţa).

Septembrie *S-ta Maria Mică* La Bucureşti, la Râureni (Vâlcea) ţine 25 zile, Cărbuneşti (Gorj), Giurgeni (Ialomiţa), Buda (R. Sărat), Bogdana (Bacău), Ciochina (Ialomiţa), Valea Hălăuceşti (Roman), Buşteni (Prahova). In 14, *Ziua Crucei*, la Dragăşani (Olt), Negreşti (Vaslui) Scheia, Doljeşti (Roman), Bârlad, Telega (Prahova).

Octombrie *Vinerea Mare*, în Târgu-Jiu Râmnicu-Vâlcei, Godeni (Muscel), Slobozia (Ialomiţa), Galaţi. In 26 Moineşti (Bacău), Lupoaia (Romanaţi), Negreşti (Vaslui).

Noembrie în 8, *S-ţii Voivozi*, la Ocna Dărmăneşti, Oneşti (Bacău), Bârlad, Piatra, Telega (Prahova).

Decembrie în 2, la Comăneşti (Bacău), In 5, la Piatra. In 7 la Moineşti (Bacău), Suteşti (Brăila), Neamţu, Boroseşti, Negreşti (Vaslui).

CRONOLOGIE PE 1941

Se împlinese în 1941 :
5941 de ani dela facerea lumii, după geneză.

4285 de ani dela potopul biblic.

2819 ani dela Fundarea Cartaginei.

2694 de ani dela fundarea Romei *(după Varron)*.

1941 de ani după calendarul Iulian.

1908 ani dela moartea lui Isus Cristos.

1871 de ani dela distrugerea Ierusalimului

1359 de ani dela Hegira *(Anul 1353 a început Duminică 13 Aprilie 1934 iar anul 1354 începe Joi 4 Aprilie. 1935).*

843 de ani dela prima cruciadă.

449 de ani dela descoperirea Americei de către Christofor Columb.

424 ani dela reforma lui Luther.

165 ani dela independența Statelor Unite ale Americei *(4 Iulie).*

64 de ani dela descoperirea telefonului.

45 de ani dela descoperirea radiografiei.

43 de ani dela descoperirea telegrafiei fără fir.

27 de ani dela declararea războiului mondial, de către Germani.

23 ani dela sfârșitul războiului.

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

Frunze

de Ionel Teodoreanu

Toamna-şi adună frunzele. Nu-i vânt. Cad singure. Destin.

Pe subt stele au trecut aripi cu glasuri călătoare.

Cad stele pe tot cerul, lung în noapte.

Lumina lunii pline şi-a adus Crăciunul la ferestre. Scârţie greerii ca un omăt de ger, călcat mărunt de copilaşi cu Steaua. Urechile şi-au pierdut tăcerea. Pleoapele şi-au pierdut noaptea. Sufletul şi-a pierdut somnul.

Trupul nu-şi mai găseşte locul în culcuş. Tâmplele caută odihna, când pe-o parte când pe alta. Fruntea se încreţeşte. O mână acoperă ochii. Dar luna plină a nesomnului străfulgeră în suflet ca şi'n noapte.

Miroase a frunză veche.

Gândul porneşte ca un câine bolnav să-şi caute iarba de leac a somnului cel bun.

* * *

— Nu cumva să puneţi mâna pe ceasornicul de nisip, — le-a spus mama, suită în picioare pe scaun, agăţând ceasul de-asupra dulapului, în belciugul de sus.

Copiii n'au cum să ajungă până acolo. Sunt mici. Ca să ajungă până la ceasornic ar trebui să mai aştepte câţiva ani, sau să aducă de afară scara podului, pe care se urcă şi pisicile.

Se uită la ceas de jos în sus, ca la o mânăstire de pe vârful dealului.

Celelalte ceasuri fac tic-tac, tic-tac, caşicum fiecare ar avea un dascăl şi o toacă. Ceasul de nisip n'are şi nu face nimic. Stă drept în sus, într'un fel de dulăpior de lemn, ca o păpuşă de sticlă cu talie subţire, rochie cărămizie şi bluză de aer.

— Măi cum merge ceasul de nisip?

— Curge, explică cel mai mare.

— Da ce-i cu apă?

— Cu nisip, deşteptule, E ceas.

— Atuncea unde i-s minutele?
— N'are decât secunde.
— Unde?
— In nisip.
— Şi ce fac?
— Stau în nisip.
— Atuncea nu-s secunde, dacă stau pe loc.
— Ba da. Tu când dormi nu eşti?
— Ba nu. Secundele merg tot timpul.
— Curg, prostule. Uite-aşa.

Cel mare se duce la părete, face o mătanie ajungând cu palmele până pe podele, saltă picioarele cum zvârle calul, odată, ş'încodată, lipeşte tălpile de părete, şi rămâne aşa, cu capul în jos, devenind din ce în ce mai roş la faţă.

— Ce faci acolo? ţipă mama.
— Le-arăt cum curge ceasul de nisip.

Cei mici râd, dar mama se supără, şi „ceasul de nisip“, frânt pe genunchii mamei, cu faţa în jos, se vaetă „ai-ai-ai“, făcând cu ochiul către fraţi, în timp ce papucul bate toaca pe popoul lui.

— Tu culcă-te îndată, se stropşeşte mama.
— Imbrăcat?
— Te'mbrac eu cu papucul! Voi desbrăcaţi-vă şi aşteptaţi în pat.

Toţi trei încep să se desbrace pe'ntrecute. Ghetele cad c'un boca-boca. Hainele zboară. Hop în pat. Din pat, c'o voltă, drept pe covoraş, de-acolo iar în pat. Răsună casa la galop.

Şi nucu-i cu răsunet la fereastră. Cad nucile din nuc drept pe spinarea văruită a pivniţei.

Uşa sufrageriei e deschisă. Masa-i împinsă la părete. Pe muşamaua din sufragerie, drept în mijloc, pe şase scaune de la bucătărie puse câte două în şir, stă aburind cada de tablă comandată la tinichigiu.

In antretul de dindos, se urcă pe scăriţă, bocănind, trec peste prag, stau şi iar se duc, cizmele lui Gheorghe. Anica e desculţă. Dă Doamne să o calce pe picioare cizmele lui Gheorghe. Ce-ar mai guiţa Anica! Gheorghe aduce oalele cu apă clocotită. Din anantreţel le ia Anica, Le aduce cu fereală în sufragerie. Varsă apa clocotită în cadă — fâsăe cropul ca gânsacii —, şi iar se duce la Gheorghe cu oalele deşarte.

In jurul căzii cănile cu apă rece tremură de frig.

Doctorul a spus mamei să-i întărească pe cei mici, făcându-le băi de frunză de nuc, fiindcă nu s'au putut duce ia mare. Nici nu le pasă de Marea Neagră. Nuci au în grădină; cadă, în sufragerie; apă clocotită, în cazan. Au adunat singuri frunzele, zgâriindu-şi genunchii, înegrindu-şi degetele. Ce-are să fie după bae!

— Măi, verzi ne facem.
— Ca Verde Impărat.
— Ca broaştele.

— N'are să ne mai cunoască nimeni

Sunt convinşi că vor ieşi verzi, şi-s foarte mândri c'or să samene cu nucii, broasca, frunza, iarba şi lăcusta.

Azi fac cea dintăi bae, pe care o aşteaptă de o săptămână. Casa parcă se dă huţa'n scrânciob, răsturnându-şi obiceiurile. Au mâncat mult mai devreme. Tata a lăsat răspuns că nu vine la masă, dar le-a trimis două cartoane: unul cu prăjituri, altul cu înghe-ţată.

Mama şi-a legat părul cu tulpan, îmbrăcând un halat peste rochie.

— Mamă, ai uitat galoşii, nu tace cel mare.

Mama i-a privit urechile.

Afară-i cald, fiindcă-i noapte de August când stelele se joacă de-a albinele, şi nucile de-a căluţii, bătând o fugă cu copita pe spinarea pivniţei; dar în sufragerie e şi mai cald, ca de ziua cozonacilor.

— Gata, copii?

— Mamă, da Anica nu pleacă de-acolo? întreabă cel mai mic.

— Şi cini are să ajute Coniţei la scăldătoare?

— Nu-i treaba ta.

— Ia să nu v'aud gura. Desbrăcaţi-vă.

Oftează, scot cămaşa, şi-s în pielea goală.

— Anica, întoarce capul.

Indrăcită, Anica îl urzică cu ochii.

Gol în braţele mamei ca viermele din miezul mărului, cel mic scoate limba, împungând-o pe Anica. Cel din pat face la fel.

— Coniţă, mă strâmbă: pe mini, fimei bătrână!

Şi tu, femee bătrână, îţi pui mintea cu nişte plozi... Huştiuliuc!

Ploc!

Ploc!

Copiii intră în apa caldă, zâmbind, ochi în ochi, cu gura până la urechi, ca harapii oglingioarelor cu mărgele.

A păţit-o Anica!

Apa-i acoperită de frunze de nuc, mari cât palma care le-a culeş, să pui câte-un buratec pe fiecare.

— Oac-oac!

— Oac-oac!

— Mamă, trece mult până ne facem verzi?

— Iaca ci li treci prin cap? sare Anica.

— Tu eşti galbenă...

— ...ca alămâia, — o râd copiii dintre frunze, bălăcindu-se.

Stau de-a picioarele, faţă în faţă, cel mic cu apa până la bărbie, cel mijlociu, cu apa pân' la gât. Cu apa înfrunzită.

Mama le pune mâna ei răcorită în apă rece, pe frunte.

Cel mic are păr de aur. Ochii mamei râd, privindu-l.

Ceasornicul de nisip, întors de

mama, şi aşezat pe părete într'un cui, a şi 'nceput să curgă subţirel prin gâtuitura sticlei. Parcă suflă fum roşietic de sus în jos, cu buzele strânse a şuer.

Cel mic o vede numai pe Anica.

— Mamă, vreau să văd şi eu ceasornicul de nisip.

Şi dă să iasă din scutul frunzelor.

— Astâpără-te, că vezi tu acuşi!

Anicăi nu-i pare rău.

Piciorul celui mai mic numai odată face pleosc. Sar stropi şi'n ochii celui mijlociu, dar şi'n ochii Anicăi.

— Coniţă, m'o chiorît!

— Ia astâmpăraţi-vă cu toţii!

Mama a'ndăduşit de-atâta abur. Îi cresc musteţi de promoroacă. Şi le şterge cu batista, dar cresc altele.

— Mai toarnă apă caldă, spune mama, citind în termometru.

— Să nu ne opărească, mamă. Toarnă mata, cu mâna matale.

Anica-i fulgeră, strângându-şi buzele. Mereu, Anica-i mai urâtă decât era. Oare Gheorghe o visează noaptea? Saracu Gheorghe! De asta bea racliu.

Mama toarnă apa, numai după ce-o mestecă, răcorind-o pe cea clocotită, şi încercând-o cu degetul, cum face şi cu şerbetul.

Miroase din ce în ce mai tare şi mai jilav a frunză de nuc.

— Mamă, nu ne frige?

Degetul mamei vine lângă termometru, caşi-cum s'ar teme să nu mintă.

— Nu vă frige, fricoşilor.

— Eu simt că asud.

— Bine că nu îngheţi, — sare de colo şi Anica.

— Mamă, Anica face curent.

— Eu? ci fac?

— Tu sufli frig.

— Cu ci?

— Cu ochii. Nu spune Gheorghe că înghiaţă când te uiţi la el?

— Lasă că-i arăt eu lui Gheorghe!

— Iar aţi început, — spune mama, uitându-se la Anica.

Bravo! Mama ţine cu copiii.

— Mamă, asud teribil.

—Şi eu, mamă. Parcă mă topesc.

— Aşa e bine. Intră zeamă de frunză în pori.

— Ce pori, mamă?

— Nişte borticele mici din piele.

— Cum, mamă, pielea noastră-i bortelită?

— Sigur.

— Atunci de ce nu curge sângele?

— Sângele e închis în tuburi.

— Avem şi tuburi, mamă? întreabă ei cu scârbă.

— Tuburi? Spun aşa. Vine şi vinişoare.

— Aha, se dumiresc copiii, respirând mai uşuraţi. Şi porii de ce nu se văd?

— Fiindcă-s mici de tot.

Nisipul cărămiziu e pe sfârşite. N'a mai rămas decât un moţ cât

nasul curcanului, când atârnă.

— Una, două, trei, patru, — începe să numere cel mic.

— Mamă la zece suntem verzi? întreabă celălalt.

— Gata.

Copiii se ridică odată din baia de frunze. Nu-s verzi. Is albi ca miezul de nucă nouă.

— Ce-i asta, mamă? Ne-am albit!

Dar mama n'are timp de vorbă. Ii culege pe rând în prosopul gros şi zburlit. Ii înfăşoară îi bate cu palma, îi usucă, îi face vălătuc, îi duce, îi desfăşoară, le pune cămeşa de noapte, îi acoperă cu plapuma până la gât, le bate uşurel cu palma perna nou înfăţişată, care-i ninsă de răcoare, îi sărută pe vârful nasului...

Intretimp Anica varsă cada în căldări — ajutată de Gheorghe—, văetându-se de şale şi de Gheorghe, bodogăneşte, oftează, hodorogeşte, răstoarnă scaunele, face, drege, scoate, cară, iesă, vine, şterge, freacă, stoarce.

— Săru' mâna, Coniţă.

— Da nouă nu ne spui nimic?

— Noapte bună, — croncăneşte cioara galbenă.

— Sărut mânuşiţele la flăcăieşii mei, — le spune Gheorghe, făcând cu ochiul spre Anica.

— De-acum dormiţi, copii.

Mama închide uşa sufrageriei, stinge lumina, trage storul acoperind stelele, face o cruce asupra paturilor.

Şi umbra miroasă a frunză de nuc.

— Mamă,— scânceşte cel mic; de ce-ai pus numai frunză în baia noastră?

— Ce vroiai să mai pun?

— Nuci, mamă.

Mama pleacă râzând.

Şi 'ndată arde numai candela de-asupra somnului.

* * *

Acum ard patru.

Ochiul le vede printre stele.

Una pentru Gheorghe. Alta pentru Anica. Alta pentru tata.

Şi alta pentru copilul cu păr de aur.

Insomnia aprinde o ţigară la fereastră, stă, fumează, s'apleacă asupra nopţii. ascultă călătoriile din cer, cele cu glasuri şi cu aripi din înalt şi nevăzut, respiră amintirea frunzelor de nuc, ş'ascultă frunza altei toamne căzând uscată la fereastră.

— Mamă, de ce-ai pus numai frunză în baia noastră?

C. AGAFIȚEI — Profil de fată

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nu mă mai mângâie decât vântul...

Nu mă mai mângâie decât vântul,
Peste fruntea arsă când îmi trece
Mâna lui sălbatecă şi rece, —
Că pe-a ta, mi-o tură-adânc pământul.

Nu se mai îndură decât luna,
Lunecând săracă peste vreme,
Din durerea aprigă să-mi cheme
Visul aiurit de totdeauna.

Mă mai cunosc decât copacii
Când se sbat în toamnă, morţi şi goi,
Gardurile putrede de ploi
Şi cocorii rătăciţi, — săracii...

Otilia Cazimir

BCU IASI UNIVERSITY LIBRARY

Forecla casei lui Ion Creangă

de I. Teodorescu-Broşteni

In primăvara lui 1936, cu prilejul sărbătoririi ce s'a făcut la Teatrul Naţional din Iaşi pentru aducerea a-minte a Soc, „Junimea", s'a vizitat şi căsuţa rămasă dela Nică al lui Ştefan al Petrei şi s'a scris cîte ceva şi despre această casă.

De cîte ori se scrie despre această casă, i se zice bujdeucă — probă toate gazetele ce au înşirat vizitele făcute în acea vreme, şi'n alte dăţi, casei lui I. Creangă.

Ei bine, acest cuvânt nu se scrie, nici nu se rosteşte aşa de popor, ci numai de unii „condeieri" necunoscători ai graiului românesc: unii ca aceştia „mare mult" rău ne fac stâlcindu-ne limba: şi'n scris, şi'n vorbire!

Sătenii noştrii moldoveni, trăitori în văgăunile şi creerii munţilor — acolo, unde ni s'a păstrat graiul din bătrâni şi alte comori ale neamului—zic bujdă la o căsuţă tupilată, sărăcăcioasă şi cam ruinată. Iar cuvintele bujdeáucă şi bujdeâucuţă sunt diminutive dela cuvântul bujdă.

Vedeţi dar: nu bojdeucă, ci bujdă şi bujdeaucă: aşa cum zic ţăranii moldoveni, păstrătorii adevăraţi ai graiului.

Nevasta mea are o servitoare, adusă din munţii Bucovinei. Când acestei ţărance i-i dor de casă şi soţiea mea, învăluită de trebi, nu—poate da drumul să-şi vadă neamurile acolo în munţi, slujnica se mânie, suduie şi blastăma zicând:

— ..„Ardâ Ieşu' cu tăti bujdili dim iel, că io cân'

m'oi vide dusă. nu me măi intorn aici!" (Să ardă—arde-u-ar — laşul cu toate bujdele din el, că eu când m'oiu vedea dusă, nu mă mai întorc aici).

Deci să se ştie: se pronunţă şi se scrie bujdeáucă dela bujdă, pentrucă aşa spun ţăranii aceste cuvinte şi nu altfel.

De multă vreme se scrie greşit porecla acestei căsuţe istorice, zicându-i-se „bojdeucă" pe firmă, prin reviste, gazete, etc.

Şi doar acest cuvânt nu vine dela bóji — care este pluralul cuvântului boz —; nici dela rusescul bog — Dumnezeu —, nici dela boje (Doamne) şi nici dela boji moi (Dumnezeul meu); ci vine dela cuvântul de bază bujdă, care însemnează cocioabă=tupilătură=bordeiu= mai mult colibă decât casă.

In lucrările scriitorilor noştrii de azi, forma greşită — „bojdeucă"— a mai „evoluat" şi ea, spre forma cea corectă — bujdeáucă —, dar tot neexact; aşa: De unde în prima ediţie a Dicţionarului Şeineanu, forma sub care e scris acest cuvânt este bojdeucă" : în ultima ediţie a aceluiaş dicţionar se zice bujdeucă; tot aşa în Călăuza pentru vizitatorii oraşului Iaşi a d-lor C. R. Ghiulea şi L. Paul. cum şi în alte locuri, nu mai găsim forma începută cu boj, ci cu buj,— dar sfârşitul e tot deucă, în loc de deaucă.

Sînt în limba noastră câteva cuvinte ce se termină cu eucă (beucă, ceucă, leucă, posteucă, treucă); dar acestea n'au un alt cuvânt de rădăcină dela care să plece, cum pleacă bujdeaucă dela bujdă şi nici nu mai au altă formă, de cât doar diminutive terminate în uţă sau uşoară: de pildă: leucuţă, leucuşoară, etc. Recunosc însă că pluralul cuvîntului bujdeaucă are două forme: bujdeauce şi bujdeuce; asemenea tot două forme sânt la Genetiv şi Dativ: bujdeaucei şi bujdeucei, bujdeacelor. Tot aşa diminutivul: bujdeucuţă — cuţe şi bujdeucuţă, — cuţe.

O dovadă mai mult că forma bujdeaucă—terminată în eaucă—este cea dreaptă, cea adevărată (prima dovadă ne-o dă pronunţarea sătenilor noştri dela munte, precum am arătat mai sus), ni-o dă şi faptul că se găsesc în

limba românească multe cuvinte asemănătoare cuvîntului bujdeucă, pentrucă şi acele (cuvinte) au terminaţia tot în eaucă ; exemple :

pliurdeaucă dela pliurdă,
hâzeaucă dela hâdă,
smârdeaucă dela smârdă,
hârjeaucă dela hârja,
dârjeaucă dela dârja,
cocârleaucă dela cocârlă,
căscăuleacă dela căscăulă,
mieuneaucă dela miaună, etc. etc.

In unele localităţi, aceste cuvinte se sfârşesc în ioaică de pil.lă smârdioaică ; altele în oaie şi icioae, de pildă : dela haulă — hăuloaie, şi hăulicioaie etc. Apoi tot ca mai sus avem ;

târneaucă dela tărn, târnă, târnomată,
cârneaucă dela cârnă, cârneală,
feteleaucă dela feteleu (fătălău),
coteaucă dela cotei,
chipileaucă dela chipiu,
teleleaucă dela teleleu (tălălău), etc. etc. etc.

Intr'o seamă de cuvinte de acestea — mai ales în numele proprii — u se preface în n ; spre pildă ;

Holdeancă adică locuieşte în Holda,
Bistriţeancă şi Bistriceancă, adică locuieşte pe valea Bistriţei.
Pietreancă adică locuieşte în Piatra N.
Broşteneancă adică locuieşte în Broşteni,
Popeancă adică se trage din familia Popa (Popeşti).
Gioseancă adică se trage din fam. Gioseanu (Gioseni, etc. etc.

Multe cuvinte din acestea au şi pierdut pe e, rămânând cu terminaţiea numai în cauză, de unde se vede că tendinţa spre au este mai tare decât spre eu ; spre bujdeucă, în cazul nostru, nu spre bojdeucă—de pildă :

Dela raşpă, răşpăucă,
Dela bleg, bleagă, blehaucă,
Dela rapalău, rapalăucă,
Dela guşă, guşată, guşalaucă,
Dela capău, capaucă,

Dela toantă, tontalaucă,
Dela proastă, prostalaucă, etc.

E drept că în ţinutul Tutovei şi în al Vasluiului, am auzit pronunţându-se forma bojdeucă în loc de bujdeàucă — cine ştie sub ce influenţă şi de unde. Imi închipui că şi Creangă, desrădăcinat de multă vreme din părţile muntelui, unde cuvântul acesta se pronunţă bujdeàucă, a scris şi el acest cuvânt sub vreo înrâurire oarecare — ştiut fiind că un scriitor, ori cât de mare şi de original ar fi nu se poate feri cu totul de înrîurirea lumii înconjurătoare. Sau, poate, vre-un editor, zeţar ori corector i-a făcut pozna, schmonosindu-i acest cuvânt, cum i-au mai făcut şi cu alte cuvinte muntenizându-le.

A schimbat aerul

— Pa-că te ştiam logodit cu o vânzătoare de la băcănia din colţ?..

— Doctorul mi-a spus să schimb aerul şi — m'am logodit cu vânzătoarea dela parfumeria de vis-a-vis!!

Tatăl nostru

Tatăl nostru carele
Mâni la pradă fiarele
Și ogoi cu buciumul
Viforul și zbuciumul.
Cârmuiești corabia,
Zbori pe sus cu vrabia
Râzi cu dimineţile,
Plângi și gemi cu viețile.

Ești mireazma florilor,
Miști aripa morilor,
Fugi în peștii apelor,
Scurmi cu dinții grapelor,
Sui în seva luncilor,
Sugi cu gura pruncilor,
Curgi în mierea stupilor
Urli'n foamea lupilor.

Crești în frunza socului
Arzi în para focului,
Murmuri cu fântânile,
Stai la sfat cu stânile,
Ești zemos cum rodia,
Te întinzi cât zodia,
Dormi în ochii boilor,
Cânți în stropii ploilor.

Te îngână clopotul,
Tăinuiești cu șopotul,
Te îndoi cu mladele,
Durui cu cascadele,
Te sfâșii cu geamătul,
Te înalți cu freamătul,
Alergând cu sunetul,
Detunând cu tunetul.

Tatăl nostru carele
De dârlogi duci soarele,
Luminând cu stelele
Bunele și relele.
Ești deasupra miilor
Dumnezeul viilor —
Și deasupra sorților
Dumnezeul morților.

George Lesnea

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Realizările germane în domeniul alimentar

Rezultatele „bătăliei agricole"

Cu toate afirmaţiile propagandei britanice cum că Germania este ameninţată defoame, noi vedem cum Reichul în loc să îndure lipsa de alimente a hotărât exploatarea în Franţa a unei cantităţi de 1.000.000 chintale cartofi şi cum Serviciul de asistenţă Naţional Socialist distribue zilnic mâncare la milioane de femei, copii şi bătrâni, francezi, belgieni şi olandezi.

In anii războiului mondial Germania a suferit cumplit din cauza lipsei de alimente şi înfrângerea sa nu era decât rezultatul înfometării metodice organizată de englezi şi pusă în practică cu ajutorul necruţătoarei blocade.

Ca să evite repetarea stării din războiul trecut, imediat după venirea sa la putere, Cancelarul Hitler l'a însărcinat pe „Bauer führerul" Walter Daré să organizeze producţia agricolă în aşa fel, că în cazul unui eventual război Germania să nu aibe de suferit depe urma lipsei de alimente.

Astfel a început marea „bătălie a producţiei agricole" care avea să asigure mai târziu libertatea şi independenţa poporului german prin asigurarea alimentării lui.

Ţinta principală a acestei bătălii a fost mărirea producţiei şi raţionalizarea consumului. Şi acesta nu se putea realiza, de cât mărind mijloacele de producţie şi randamentul muncei.

In aceste domenii s'a rea-

lizat în Germania Național socialistă enorm de mult, mai mult decât a realizat regimul democrat dela războiși până la biruința Național Socialistă.

Buletinul informativ al agenției D N. B. a publicat nu de mult o serie de statistici din care extragem unele, menite să demonstreze imensul efort realizat de Germania în domeniul ridicării agriculturei.

Intrebuințarea îngrășămintelor de cari după cum știm depind enorm de mult cantitatea și calitatea recoltei a crescut mult în anul agricol 1938-1939 față de anul 1932-1933.

Pe când în anul 1932 33 s'au întrebuințat în vechea Germanie numai 2.440 000 tone îngrășăminte chimice, în anul 1938-39 pe același teritoriu s'au întrebuințat 4 600.000 tone îngrășăminte.

Concomitent cu aceasta a fost sporit și numărul mașinilor agricole în cel mai modern și nou tip.

In timp ce în anul venirei la putere a partidului Național socialist agricultorii germani au cheltuit pentru procurarea de inventar mort 138 milioane mărci, în anul 1937-38 pentru același scop s'au cheltuit 464 milioane.

Incepând cu primavara anului 1937 și până la începutul războiului în Germania s'au construit ferme model pe o suprafață 3,9 milioane metri patrați, s'au amenajat platforme pentru gunoi cu un volum de 4,4 milioane metri cubi și s'au redat agriculturei 316.000 hectare pământ până atunci înpropriu culturei. Volumul magaziilor de conservare a furajelor a crescut dela 0,65 milioane metri cubi cât era în 1932 la 7,52 milioane metri cubi în 1938.

De oarece de cantitatea furajelor depinde și producția de care, suprafețele cultivate de plante furajere au crescut dela 790.155 hectare cât erau în 1932 la 1.267.000 hectare în 1938.

Pentru asigurarea materiilor prime necesare industriilor s'a realizat creșterea suprafeței cultivate cu in, cânepă și rapiță după cum urmează :

	1932	1938
In	4.500 ha.	44.872 ha.
Cânepă	320 „	12 684 „
Rapiță	6.000 „	61.109 „

Prin creşterea numărului oilor dela 3.400.000 capete câte au fost în 1932 la 4.800 000 capete în 1938 a crescut şi producţia lânei atât de necesară unei ţări în războiu.

Toate aceste măsuri erau luate cu sprijinul efectiv al statului care a ajutat pe agricultori cu bani şt specialişti. Iar rezultatul acestei munci a fost creşterea recoltei după cum urmează :

	1932	1938
	în 1 000 de tone	
Cereale	23 530	26 363
Cartofi	44.513	50 894
Lapte	23,5 miliarde kgr.	25.1 miliarde kgr.
Sfeclă de zahăr	7 879	15.546
Sfeclă	44.589	46.268

Aceste date n'au nevoie de comentarii. Ele cuprind numai Germania veche fără teritoriile incorporate la Reich în ultimii ani.

Cu toate că bătălia agricolă dusă de Germania în anii premergători ai războiului s'au încununat cu succes, ea n'a întrerupt relaţiile comerciale cu străinătatea şi mai cu seamă cu Sud - Estul european, de unde continuă să importe cereale, plante foragere şi oleaginoase.

Aramis

BCU IAŞI / CENTRU VECHI

Cu trenul...

E cald. E groaznic de cald. Trenul de Galaţi aşteaptă pe peron, pasagerii cari nu mai vin. Cinci minute inainte de plecare, apare fereatotuşi un tânăr: înalt, frumos — c'an filme. La stra unui compartiment de clasa I-a un căpşor blond de femee. Un cap frumos n'a văzut decât pe cărţile poştale... Se urcă, şi deşi toate compartimentele sunt goale, intră la ea. Intr'un colţ sleit de căldură, moţăia un domn gras şi chel.

— Imi daţi voie.

D-l cel gras îi face semn că „da"

Tânărul ia loc şi o priveşte stăruitor.

Cei doi vorbesc italieneşte.

Ea îi spune ceva.

Tânărul a auzit „Banane". Şi întradevăr grăsanul se dă jos.

Tânărul profită: Imi daţi voie să fumez?

Nici un răspuns.

Tânărul se uită la ceas: „Şi totuşi vreau să te sărut".

Nu mai încape îndoială: D-na a priceput. Căci printre dinţi îi scapă: Măgarule.!

— Aha? Va să zică nu sunteţi italiancă!

Deodată un fluerat uşor, şi trenul se pune în mişcare.

Blonda se repede la geam şi începe să strige băr-

batul. Acesta cumpăra banane. S'a uitat la ea, şi a început să râdă.

Frumoasa îi face semne disperate să se urce. Şi trenul merge...

— A rămas pe peron — exclamă ea:

— Da! surâde tânărul.

— Şi n'am nici bani, nici biletele la mine. Ce mă fac?

— Vreţi să dau ordin să se întoarcă trenul în gară?

— Asta nu poţi s'o faci.

— Ba da.

— Atunci fă-o — te conjur!

— Cu o condiţie: să te sărut.

— Eşti un... bine fie... dar opreşte trenul.

Tânărul năvăleşte afară din compartiment. Trenul îşi încetineşte mersul. Stă.

Tânărul se 'ntoarce:

— Ei?!

— Bine dar să se întoarcă în gară.

— Dupăce te voi săruta.

Ea îl priveşte şi-i oferă gura.

Un sărut lung, lung...

Trenul se întoarce în gară.

Soţul se urcă:

— Ce strigai aşa dragă. Mai sunt 10 minute până la plecare. Trenul face manevră. S'a dus să mai ia un vagon.

Tânărul surâde şi d-na îl străpunge c'o privire de oţel.

Eu nu mai cred...

Eu nu mai cred în vorbe minunate,
In zori de zi, în lacrimi şi'n minuni;
Zăgăzuind cereştile geamuri,
Stă inima-mi cu porţile'ncuiate.

Eu nu mai cred în colbul amintirii
Şi nu mai cred în zîmbetul de crin;
Nici fluturii nu-i ştiu de unde vin,
Nici unde pleacă, toamna trandafirii.

Eu nu mai plâng, că n'am nici'o durere
Şi nici o bucurie nu mai am;
Cu ochii trişti, împironiţi la geam,
Sorb nesfârşite cupe de tăcere,

Şi stau pierdut şi ascult cum se distramă
Potop de-azur din ceru'nseninat.
Doar uneori mă tulbur, cînd străbat
Atîtea roze calde... şi mi-i teamă.

Impleticit în mreja amintirii,
Mă tulbur uneori şi mă'nfior.
De n'ar renaşte din cenuşa lor
Mai umezi şi mai proaspeţi trandafirii!..

D. Florea-Rarişte

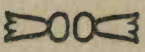

Problemă polițistă

Enigma de la berărie...

Un bărbat se oprește pe terasa unei berării de pe bulevard, se așează în fața unei mese, bate de câteva ori din palme și comandă:

— Chelner, un sandviș și o halbă cu bere!

După ce este servit, consumatorul înfulecă sandvișul și bea jumătate din conținutul halbei blonde.

Bate iar de două ori din palme și spune chelnerului:

— Adu-mi o halbă cu bere brună și un sandviș cu șuncă.

După ce i se aduse cele comandate, el mănâncă jumătate din sandviș și bău un sfert din berea brună... Apoi el bătu iar din palme, dar de data asta de trei ori și comandă chelnerului:

— Garson, adu-mi un sandviș și o halbă.

Insă nu precizează caloarea berei, Mâncă sandvișul, însă nu se atinge de bere, ceeace este partea importantă. Pe urmă, pentru a patra oară el bate din palme, însă numai de două ori.

Chelnerul vine imediat:

— Ce mai poftește domnul?

— Cât am de plată?

— Nouăzeci de lei.

Dă chelnerului o monedă de o sută. Acesta îi înapoiază rest o monedă de cinci lei, una de doui și trei a câte un leu.

Consumatorul vâră restul în buzunarul din stînga al hainei, scoate cinci lei din buzunarul din dreapta şi-i pune în palma chelnerului care, atunci spune:

Mulţumesc, dom'le poliţist!

De unde a putut şti chelnerul că avea de face cu un poliţist?

Citiţi încăodată textul de jos în sus, închideţi ochii şi număraţi până la 999.

Aţi aflat?

Iată deslegarea!

Chelnerul spuse: „Mulţumesc, dom'le poliţist fiindcă muşteriul era îmbrăcat în uniformă de poliţist"!...

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Scrisoare către Radu Gyr

Ştii anii mei şi viaţa mea umilă,
Ştii cât mă'ndoi şi ştii cât mă ridic.
Sânt biet culegător de întristare,
Dar din tristeţe n'am cules nimic.

Mă luminează gândul că odată
Se va vorbi de azi ca de'nceput
Şi nimeni nu va şti că altădată
Şi bucuria vieţii m'a durut.

Tu însă care-ai râs şi-ai plâns de ziua
Acelor vremi, cu înălţimi celeste.
Tu luptătorul, ştii spre care culme
Imi tot deschide sufletul ferestre.

Te iau de martor la nepoţii mei
In faţa celor care sânt doar gând,
Tu să spui mâine celor ce-or să vie
C'am fost de cinstea fraţilor, flămând.

Şi ţării noastre, mare şi săracă
Să-i spui senin cu faţa spre popor,
C'ă alor noştri ghemuiţi în vise
Le-a fost trecutul mare'nălţător.

De va fi însă eu să spun aceasta,
Eu să fiu martor zilei ce-o să vie,
Eu cel mai mic soldat din marea oaste
Rămas cu steagul rupt de bătălie.

M'oi ridica din lujer şi răchite
Şi dârz, suind din rădăcini străbune,
Voi lua istoria ca pe-un copil în braţe
Şi'nduioşat de viitor i-oi spune:

A fost cândva un prinţ cu fruntea lată
Cu platoşa lucind, cu ochii brazi,
Care-a căzut, pentruc'avea în sânge
O Românie alta decât azi...

Virgil Carianopol

Diamantul albastru nu mai face victime

Mai în fiecare an jurnalele anunţă câte o nouă nenorocire cauzată de faimosul „Diamant Hope". Şi, de fiecare dată, se citează o lungă serie de prăbuşiri i de dolii ce s'au îngrămădit în jurul acestei nefaste bijuterii, începând cu anul 1669 când regele Ludovic al XIV-lea a cumpărat-o dela Jean Baptiste Tavernier care o adusese din Indii.

Aceste antecedente sunt impresionante dar... inexacte. Ele rezistă atât de puţin celei mai mici verificări istorice, încât nu te uimeşte creditul pe care l-au găsit peste tot, trecând din gură în gură.

Iată cum se prezintă versiunea acestei durabile legende, de care, aproape că nu e an dela Dumnezeu nu auziţi...

Giuvaerul, căruia la început i se spunea „Le Bleu Francais" şi mai târziu deveni „Diamantul Hope", a fost adus în Franţa de către Tavernier, un aventurier care-l furase din tezaurul Marelui Mongol deşi fusese prevenit că:

„Acela care se atinge de podoabele idolilor, atrage asupra sa blestemul zeilor".

Diamantul aparţinu rând pe rând lui Nicolas Fouquét, doamnei de Montespan şi Mariei Antoinetta, cari sfârşiră după cum ştiţi, primii doi în disgraţie, iar cea de a treia pe eşafod.

Apoi, bijuteria blestemată a fost furată gărzii mobile în 1792, dusă la Amsterdam şi împărţită în trei bucăţi de către un tăietor de pietre preţioase. Fiul acestuia le fură şi le vându unui oarecare Beaulieu care le cedă la rându-i unui giuvaergiu evreu, anume Eliason dela care Mr. Hope importator

de diamante şi membru al parlamentului englez, cumpără bucata cea mai mare.

Hope lăsă piatra fiului său, sir Francis Hope care o vându în 1892 unui prinţ rus. La moartea acestuia bijuteria trecu în mâinile lui Abdul Hamid, apoi emigră în Statele-Unite.

Sângeroasa legendă, ne asigură că Tavernier a murit departe de Franţa, Beaulieu s'a sinucis; tăietorul de pietre olandez trecu în lumea drepţilor printr'o mare mâhnire; Mr. Hope se sfârşi într'un accident oribil; prinţul rus fu înjunghiat de nişte hoţi; prietena sa, o actriţă pariziană căreia el îi dăruise bijuteria fu asasinată în plin spectacol de către un adorator gelos; bijutierul grec care o vându lui Abdul Hamid muri în cursul unei expediţii alpine iar Abdul Hamid îşi pierdu viaţa în revoluţia Juniorilor Turci.

Şi însfârşit, pentru încununarea acestei serii tragice, soţia lui sir Francis, artistă foarte cunoscută, muri în mizerie iar proprietara ei actuală, doamna Mac Lean a avut durerea să-şi vadă fiul strivit de un automobil şi trăieşte vecinic sub teroarea gangsterilor, cari ameninţă să-i răpească fiica.

Aceasta a fost legenda. In realitate însă, istoricul pietrei e cu mult mai puţin romantic.

Tavernier n'a fost un aventutier, ci un negustor de pietre preţioase, care colindase Indiile în lung şi'n lat şi vându diamantul albastru lui Ludovic al XIV-lea pentru suma de 220.000 livre. Factura menţionează că acesta cântărea 112 1/16 carate şi că fu imediat montat în centrul unei diademe numită „la parure blanche". Aceasta consta într'o lână de aur în mijlocul căreia strălucea diamantul albastru, fixat în gura unui dragon, cioplit dintr'un rubin uriaş, căruia i se spunea „Côte de Bretagne". Piatra nu părăsi niciodată această „parure" la care regele ţinea foarte mult şi figura în toate inventarille.

Nici doamna de Montespan, care în momentul cumpărării o înlocuia pe domnişoara de La Vallière în graţia regelui şi nici Fouquét care se afla consemnat în castelul Pignerol, căzut în disgraţie şi cu averea confiscată, nu fură vreodată posesorii acestui giuvaer.

Maria Antoinetta îşi avea bijuteriile ei şi regele pe ale sale. Lâna de aur şi sabia ce el puse să i se monteze în 1784, erau bijuteriile lui preferate. Mai târziu ele fură depuse la „garde-meuble" de unde dispărură împreună cu alte pietre şi obiecte preţioase în 1795.

Unul dintre hoţi, Cadet Gouillot duse piatra în Anglia. Aci, ea fu tăiată în două ca să scape urmăririlor. Jumătatea mai mare căzu în mâinele unui tăietor de

pietre preţioase care o vându lui Mr. Hope; cea de a doua, mult mai mică, a figurat, se crede, în colecţia ducelui de Brunswick. Iar dat fiind că diamantul Hope cântăreşte 44'/2 carate, versiunea aceasta e mai plauzabilă decât aceea care spune că „le Bleu Francais" ar fi fost împărţit în trei bucăţi din care celelalte două ar prezenta o greutate minimă!...

Cu aceasta, ies definitiv din serie, giuvaergiul olandez, fiul său şi suspectul Beaulieu.

Apoi, în ceeace priveşte povestea prinţului rus care datează din 1909, am putea cita în locu-i o alta: cu doi sau trei ani mai veche, şi despre care vorbesc mult jurnalele acelei epoci. Diamantul albastru cumpărat de către ducele d'Aumale cu prilejul scoaterii la licitaţie de către Domenii a bijuteriilor coroanei în 1877, şi oferit prietenii sale Léonide Leblanc, ajunse nu se ştie cum în posesia unei alte doamne, care se pomeni fără el, în cursul unei recepţii, subtilizat fiind de unul din invitaţii săi.

Abdul-Hamid nu muri în timpul unei revoluţii, ci fu detronat în 1918.

Cât despre May Yohe, soţia lui sir Francisc şi Miss Mac Lean acestea fac o altă poveste... de ordin pur publicistic...

Că prima ar trăi acum în mizerie pentru faptul că a purtat faimosul diamant şi că cea de a doua ar tremura de soarta copilei sale — e ceva foarte spectaculos pentru cititorii gazetelor...

Dar realitatea este cu totul alta şi mult mai prozaică.

Căci de ani de zile diamantul nu mai există...

Da domnilor, şi asta dintr'o noapte de Aprilie a anului 1912 când se scufundă împreună cu „Titanicul" şi cu proprietarul său Mr. Mac Lean, din Washington... Se şopteşte chiar pe atunci că prezenţa acestei nefaste pietre, fusese cauza pierderii celui mai mare transatlantic al epocii.

Diamantul zace acum în fundul mării, iar contravaloarea sa a fost vărsată de către o mare societate de asigurare în mâinile unui anume Mac Lean din Washington, care-l achiziţionase la epoca aceea...

Dar ce vreţi? Nimeni nu mai citeşte jurnale de acum 25 de ani... Şi legenda continuă să circule sporind din zi în zi... In ultima vreme s'a adăugat la lista victimelor, tragica figură a Doamnei de Lamballe, linşată de gloata revoluţionară şi a unui nobil spaniol senor Habid, care a murit înecat...

Sara

Dintr'un tort de umbră şi lumină
A ţesut Adîncul în pădure
Şi-l anină printre foi de mure
Printre fagi cu muşchiul pe tulpină.

A ascuns în iarba din poiană
Lumînări de rouă strălucită,
A lăsat o strajă iscusită
Cucul sur cu mintea năzdrăvană.

Dar cu ochii tulburi, plini de ură,
Noaptea, mama-i vitregă şi crudă
Şi-a încruntat sprincenile cu ciudă
Şi i-a rupt vrăjita ţesătură

Şi-a sburat zîmbind cu răutate ..
A văzut Domniţa din Poveste,
Că s'a dus lumina fără veste
Şi-a plecat privirile'ntristate

Iar obrazul palid de mîhnire
L-a ascuns în mînile amîndouă
Şi-a plins cu lacrimi mari de rouă
C'a murit atîta strălucire.

Dar, venind departe din cîmpie,
I'auzise plînsul luna plină
Şi-a împletit cu blînda ei lumină
Mreaja de mătasă vioriе

A aprins pe florile semețe,
In adîncuri negre din pădure,
Prin tu iș, pe frunzele de mure
Licuricii, stelele răzlețe.

Și-a trimes o rază îndrăzneață
Să-i alinte genele plecate ..
S'au deschis privirile mirate
Ca trezite'n zori de dimineață

S'a uitat în juru-i, la poene
La desiș, la toată 'mpărăție
Și a rîs de-atîta bucurie
Printre lacrimi ce-i sclipeau pe gene.

S'au mișcat pădurile, sălbatici,
A'nceput să rîdă 'ntreaga fire,
Au sunat năvalnic și subțire
Clopoțeii mici și nebunatici.

Le-a răspuns c'un murmur toată floarea
Tremurîndu-și fînăra cunună
Și-a rîs de-atîta voe bună,
Pînă'n zori de zi, privighetoarea.

Olga Vrabie

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cea dintâi femee care...

Moda feminină a fost definită „o tânără capricioasă care schimbă zilnic florile din glastre". Nimic mai adevărat. Totuşi schimbarea nu e bine primită oricând. Ba, în istoria modei femenine există multe şi numeroase pagini negre.

Spre exemplu, cea dintâi femee care şi-a înfrumuseţat mâinile, poleindu şi unghiile cu aur, a plătit cu viaţa acest capriciu.

Un scandal în teatru

Ea era una dintre cele mai graţioase doamne dela curtea reginei Cleopatra. Intr'o seară, această faimoasă suverană a Egiptului dudu o strălucită serbare în onoarea lui Cesar. Doamna ţinu să apară în sală cu unghiile dela mâini şi de la picioare — aurite. Ceva ne mai văzut până atunci. De aci stupoarea bărbaţilor, invidia femeilor, şi, mai ales, supărarea reginei care nu îngăduia ca o doamnă să fie gătită mai frumos decât ea.

Dar ochii Cleopatrei începură să scapere fulgere de mânie atunci când Cesar, vădit entuziasmat, o felicită pe doamna cu unghiile aurite. A doua zi aceasta fu găsită moartă în camera ei. Şi e uşor de închipuit cum murise.

Multă vreme regina Cleopatra a fost singura femee care a purtat unghiile aurite până când moda ajunse să se generalizeze, aşa cum este astăzi aceea a unghiilor lăcuite.

* * *

Pe la jumătatea veacului al XVIII-lea baletistele unui teatru obișnuiau să danseze în rochii foarte lungi. Dar într'o seară în Mai 1770, iată înfățișându se pe scenă faimoasa dansatoare Camargo, îmbrăcată cu o fustă scurtă de tifon care, firește, lăsa să i se admire picioarele cu destulă ușurință.

La această priveliște unii spectatori începură să aplaude, iar alții să fluere sgomotos. Ba, la un moment dat, cele două tabere se încăerară. A trebuit să intervină poliția care mulțumi tabăra cea mai numeroasă, aceea care aplaudă fusta scurtă, consfințindu-i astfel uzul, însă cu chilcți care, se pare că nu prea aveau trecere în lumea feminină.

Tot astfel — cu aplauze și cu fluerături, — a fost salutată într'un turneu de tennis cea dintâi apariție de jucători în pantaloni scurți, bărbătești. Și, grație frumuseții picioarelor lor, aplauzele au înăbușit fluerăturile, astfel că pantalonii scurți au trecut definitiv în garderoba jucătorilor de tennis.

„Să apelăm la Rege!"

Triumfător absolut în secolul XVI lea bustul aproape a dispărut astăzi ca podoabă, cel puțin printre tinerele femei. Dar cea dintâi doamnă — o londoneză — care a îndrăznit să apară la un bal fără bust, a stârnit indignarea tuturor celor de față. Atât bărbații cât și femeile socoteau aceasta nici mai mult nici mai puțin decât desfrâu. Ba unii scriseră însuși Regelui Angliei, care pe vremea aceea era Eduard al VII-lea, cerând intervenția sa... Înțeleptul monarh și cuceritor de inimi femeiești chemă la sine pe scandalizații trimițători ai scrisorilor și le spuse politicos că, după el, pudicitatea femeilor n'avea nimic de aface cu folosirea sau nefolosirea bustului și că, în orice caz nu era rău ca Anglia, țară vestită pentru libertatea spiritului să deschidă și corpului drumul libertății. Cu toate acestea, vreme de câțiva ani, doamnele engleze fără bust au continuat să fie obiect de batjocură în conversații.

Cântarea mea e o colindă

A început pe sub fereastră
să cadă fulgi de nea ușor...
și'n dansul lor îmi spun povestea,
tăiată'n lumea unui dor.

Mă poartă gândul azi departe...
prin satul meu cu uliți multe,
mă simt strein și parcă nimeni,
nu vrea cântarea-mi s'o asculte.

Eu am purces în lumea largă,
strângând în suflet mult venin...
tu ai rămas să mori în mine,
murind ai fost ca ș'un strein.

Azi eu mă'ntorc pe-a tale uliți,
dece suspini când am venit!?
pornesc încet și'nvins de lacrimi
colind tot satul adormit.

Pe sub fereastra casei noastre,
trec cântul meu și'n dor îl port;
s'a stins lumina în odae,
nu-i nimeni, parcă totu-i mort;

N'aud decât cum plânge doina
departe'n margine de sat...
suspina plopii o colindă,
cu Leroi-Fata de 'npărat.

Eu am tăcut și în tăcere,
priveam cum luna plânge'n cer;
se stinge'ncet colinda noastră,
a fost și nu-i, decât mister.

In sat, pe uliți, nici-un sgomot...
Și nici-o ceată hăuind;
s'a însurat băeatul popii,
cu cine oare m'ai colind!?

Mi-a înghețat sub geană plânsul...
mi-e dor de satul meu, de voi,
ce a-ți rămas la vatra sacră
trăind în doine de cimpoi.

Mi-e dor de voi, de cântul vostru,
pe unde astăzi mai sunteți!?
eu am rămas pribeag în lume...
n'am nici icoane în pereți

. . . . . .

Afară luna plânge'n mine,
dureri adânci de dor am strâns...
cântarea mea e o colindă,
am fost și nu-s decât un plâns.

I. Hulland Horațiu

Din volumul „Suflet Ruinat"

Ce-i original în dreptul român? [1]

de Şt. Gr. Berechet
Profesor Universitar

Unii dintre cercetătorii noştri vorbesc şi scriu despre originalitatea dreptului nostru. Ei trag concluzia că dreptul nostru e original. Poate fac aceasta pentru a mulţumi un sentiment de mândrie naţională. Din cât s'a spus şi s'a scris până acum nu s'au tras, însă, hotarele despărţitoare ale acestei însemnate chestiuni. Vom încerca şi noi să ne supunem părerea noastră.

Poporul nostru e o plămădeală romano-dacă. Contribuţia tracă, aşa de subliniată de istoricii din urmă, nu ne este încă lămurită. Cât priveşte elementele dreptului trac, ele ne sunt cu totul necunoscute. Viaţa juridică a poporului nostru are în temelia sa principii de drept roman transformat de vreme şi principii juridice aparţinătoare tuturor neamurilor cu care el a venit în atingere veacuri întregi. Legea scrisă romană a fosă adusă în Dacia cu mult înainte de cucerirea ei oficială prin infiltraţii de negustori romani. După cucerire, Roma şi-a luat măsurile de unificare ale întregului imperiu. Latura juridică nu a fost nici ea neglijată. Normele de drept roman cu care veniseră coloniştii din diferite regiuni ale imperiului roman nu mai înfăţişau curăţenia instituţiilor romane dintru începutul lor. Nu a apărut până în clipa de faţă învăţatul, care să ne dea opera de sinteză a acestui drept, sub povăţuirea căruia neamul nostru a trebuit să dăinuiască de la anul 106

1) Andrei Rădulescu, *Originalitatea dreptului român*, 1933, Bucureşti. Conferinţă la radio la 17 Feb. 1932. Publicată în 1933, Bucureşti, pp. 24

până la descălicatul celor două state românești,

Coloniștii romani odată cu sosirea lor în Dacia au adus cu sine și un drept nescris, numit „obicei juridic". Aceste obiceiuri juridice au fost creiate de bunul simț, care izvora din credința creștină, întemeiată pe principiile evanghelice. Ele au fost împletite cu obiceiurile altor popoare a căror viață s'a dus împreună multe veacuri. Greu am putea crede în vre-o moștenire păstrată de la acele neamuri barbare a căror trecere peste trupul pământului nostru se aseamănă cu apa unui torent repede.

Odată cu descălecatul Țătilor române apar și actele scrise. Cu toată sărăcia și sgârcenia textului lor, au început să se închege lucrări timide asupra vechilor instituții juridice române. Ele se luminează cu cât pășim către veacurile XVII-lea până la al XIX-lea. Cine ar putea susține că instituții ca: răzășia, hotărnicia, punerea de cărbuni, cenușă și monedă ieșită din întrebuințare la stâlpii de hotar, jurământul cu brazda în cap sau cu traista la spinare, jurătorii, frăția pe moșie, protimisis-ul la vânzare și arendare, sunt în sâmburele lor primordial instituții curat românești, când le găsim într'o formă transformată și la alte popoare mai vechi și vecine ? [1]) Românească este numai varianta acestor instituții. Veșmântul lor este românese. Esența lor însă aparține atâtor popoare din adâncimea vremurilor. Citiască oricine tratatele streine despre principiile și instituțiile de drept de la popoarele a căror viață iese la lumină prin săpăturile ce se fac acum în Orientul îndepărtat. Organizarea cnezatelor și voevodatelor noastre nu au ele, oare, nici o asemănare cu organizarea vieții publice la popoarele din jurul nostru ? [2]). Doritorul de a afla adevărul acesta să citiască orice manual de istorie slavă. Și în acest domeniu, nu-i altceva de cât o transformare, dar nu o originalitate esențială. Cine vorbește despre o originalitate curată a dreptului nostru tăgăduește principiul fundamental sociologic al ideei de împrumut în materie de credință religioasă și justiție. Logica istorică nu se poate înlătura. Simpatia față de o școală sau de alta iarăși nu are ce căuta aici. Singurul îndreptar este logica faptelor.

După atâtea studii, nimeni nu poate tăgădui, astăzi, că popoarele la începutul vieții lor, și-au

1) Andrei Rădulescu, op. cit. pag. 14.
2) Ibidem, pag. 14.

creiat anumite norme, potrivit cărora şi-au dus viaţa juridică. Aceste norme, izvorâte mai mult din simţul lor religios şi de dreptate au trecut dela un popor la altul, dacă credinţa, mai ales le unia. Ele au circulat dela om la om şi dela popor la popor ca un cântec popular. După cum forma textului are mai mulţi autori, cari se contopesc într'unul, numit „popor", dându-i desăvârşire ca comparaţie, rimă şi melodie mişcătoare, tot astfel şi cu aceste obiceiuri juridice, atât la noi, cât şi la slavi [1]), dar până în prezent nu s'a ajuns la concluzii definitive.

S'a constatat, că aceste obiceiuri sunt mai respectate decât legea scrisă, copiată după legi streine. Ele au mai multă putere. Vigoarea şi folosul lor s'a impus şi legilor scrise de mai târziu.

Moda totdeauna a biruit voinţa oamenilor. Ea nu a respectat ceia ce-i creaţie proprie a poporului. Ei i-a plăcut mai degrabă ceia ce-i strein, decât ceia ce-i al său. Nici în domeniul dreptului nu s'a făcut excepţie. Popoarele au început să se copieze unele pe altele. S'au copiat operele juridice ale popoarelor de aceiaşi credinţă, cari au fost mai tari în războaie şi uneori mai înaintate în cultură. Nici neamul nostru românesc nu a călcat aceste principii. Organizarea lui juridică a pornit tot dela Roma, de unde avem origina, ordinea şi unitatea. Legea romană a călătorit spre noi pe un drum ocolit. Ea a trecut prin Bizanţ. De aici, trecând pe la neamurile slave din Balcani, a sosit la noi

Legea romană, fiind de esenţă păgână, prin trecerea ei prin Bizanţ, şi-a luminat multe colţuri întunecoase prin puternicele raze ale creştinismului său. Seminţiile găsite de coloniştii romani în Dacia erau păgâne. Nimeni nu se poate îndoi, că dacă nu-şi vor fi avut legea lor scrisă, totuşi viaţa lor era cârmuită de anumite obiceiuri al căror miez aveau sâmburele dreptăţii. Ele nu au putut dispărea fără urme. Aceste urme sunt dârile de păgânism din obiceiurile noastre juridice şi religioase, care mai supravieţuesc încă în mentalitatea poporului nostru.

Dreptul canonic, apoi, s'a luptat mult cu aceste obiceiuri păgâne. El a prefăcut fundamental toată osatura păgână a legii romane, Deci, nu se poate pretinde că dreptul nostru românesc este de e-

1) Dr. Valtazar Boghişici, *Pravni obiceaji u Slovena* = Obiceiuri juridice la slavoni, 1867, Zagreb; St. S. Bobcev a publicat în bulgară 3 volume sub titlul de *„Sbornic na bâlgarskite juridiceski obiceai* = *Colecţie de obiceiuri juridice bulgăreşti*, 1896, Plovdiv; Efimenco cu Matveev au publicat un chestionar cu 172 de întrebări; B. P. Hâjdău, *Programul pentru adunarea obiectelor juridice ale poporului român*, 1877. Bucureşti, cu 400 de întrebări. S'a publicat şi în revista *„Columna lui Traian"* acelaş an.

senţă curat romană, neatinsă de întrematoarele aripi ale ideologiei creştine. Acest drept roman creştinizpt, prin dăinuirea lui în imperiul roman de răsărit, străbătând la noi prin ţările slave din sudul Dunării, iarăşi nu a putut să nu fie influenţat de obiceiurile specifice ale acestor slavi. Legile scrise ale acestora fac o deplină dovadă. Ele nu sunt altceva de cât o copie a ideilor juridice romane bizantinizate,— adică creştinizate,— prefăcute de obiceiurile preexistente ale acestor popoare slave. Nimeni, deasemenea, nu poate tăgădui influenţe de dincolo de Carpaţi de la unguri şi germani după anul 1000. Acelaş lucru îl putem spune, fără teamă de contrazicere, şi despre românii trăitori în Moldova întregită de odinioară. Cine poate nega unele împrumuturi de la semiţiile ruse şi polone? Prin urmare, obiceiurile ca şi legile scrise ale popoarelor s'au împrumutat oral sau prin scris de la un neam la altul.

Veacurile mai târzâi şi-au fixat legile prin scris. Modelul după care şi-au copiat prin traducere sau compilare aceste legi a fost modelul popoarelor cu credinţă similară. Mai târziu s'au imitat legile popoarelor mai tari sau mai culte, nu însă fără legătură cu origina şi religia lor.

Bizanţul, reuşind prin ortodoxia sa să ne desfacă de Roma latină, ne-a legat de credinţa şi destinele lui. Ne-am tradus toate legile după cele bizantine. Toată legislaţia românească din veacurile XIV-XVI-lea este legislaţie bizantină în manuscris. De la sfârşitul secolului acestuia din urmă până la 1865, legislaţia românească este sau o copie fidelă a legilor bizantine, sau o compilaţie după această legislaţie amestecată cu obiceiul a tot biruitor. Această legislaţie apare prin tipar, când în româneşte când în limba greacă şi română, laolaltă sau deosebit. Unele din aceste legi din sec. XVIII-lea ne-au rămas în manuscrise româneşti sau neogreceşti, ca o mărturie nedesminţită a influenţii fanariote asupra culturii şi dreptului nostru.

Textul pravilelor din sec. al XVII-lea este în întregime o simplă traducere după Nomocanoanele greceşti. Nu cuprinde nimic original.[1]) Legile din sec. XVIII-lea şi XIX-lea, în afară de principiile juridice din Basiilcale, cuprind şi o parte din obiceiul pământului. El străbate ca un fir de aur massa de granit a legislaţiei bizantine tradusă în graiul românesc. Manualul lui Donici din 1814 este o dovadă convingătoare a acestui adevăr. Aici obiceiul moldove-

[1]) Audrei Rădulescu, op. cit. pag. 12.

nesc ne opreşte ochiul din loc în loc. Restul este un rezumat al voluminoaselor Basilicale.

După influenţa bizantină, care porneşte din sentimentul religios, vine rândul altor influenţe izvorâte din convingerea că sunt legi aparţinătoare unor popoare mai tari, politiceşte sau milităreşte, şi mai culte de cât al nostru. Astfel legile noastre din sec. XIX-lea au suferit o puternică influenţă austriacă, rusă, franceză, belgiană şi italiană. Ele se înfăţişează ca adevărate traduceri din limbele respective, păstrându-se până şi împărţirea materii. Fondul lor se razimă tot pe principiile nemuritoare ale legislaţii bizantine. Materia originală, adică obiceiul românesc, se surprinde foarte rar.

După părerea noastră, adevărata originalitate a dreptului nostru din trecut o găsim în vechile hrisoave legislative. In aceştea aflăm deslegări de probleme juridice pe care le-a scos la iveală viaţa socială, care nu este uniformă şi simultană la toate popoarele. Deslegările acestor chestiuni cu coprins civil, penal, comarcial, financiar, agrar, constituţional, procedural şi de drept public etc., nu sunt copiate după vreun cod strein, ci din potrivă, ele sunt traduse de mintea neamului nostru, reprezentată prin domnitorii, boerii şi ierarhii ţării. Rezolvările acestor chestiuni, trecute prin sita înţeleaptă a minţii româneşti, fără amestec din partea judecăţii streine, sunt de cele mai multe ori în contradicţie cu legea scrisă. Legea scrisă îmbătrâneşte. Hrisovul face legătura dintre o lege veche şi alta viitoare. Hotărârile date de un hrisov cad în desuetudine când societatea care l-a scos la iveală a trecut la deslegarea altei probleme noi. Dacă vrăşmaşul timp nu le-ar fi irosit, multe din aceste hrisoave legislative ar putea alcătui un cod al adevăratelor noastre legi originale. Acest cod ar purta adevărata pecetie a originalităţii de gândire a neamului românesc din trecut.

Hrisoavele din trecut corespund „decretelor-legi" din ziua de astăzi. Acestea din urmă desleagă probleme sociale actuale. Numai când însă ele imitează legile din alte ţări cu regim similar, nu mai sunt originale. Codurile în fiinţă sunt neîndestulătoare. Cuprinsul acestor decrete-legi corespund realităţii vieţii sociale.

După această scurtă expunere socotim, că nu mai este cazul să mai susţinem „romanitatea"[1], „bizantinismul", „slavismul" etc. dreptului nostuu din trecut. Simpatia faţă de o şcoală juridică sau alta trebue să înceteze. Este limpede, ca lumina zilei, că nea-

1) Andrei Rădulescu, *Romanitatea dreptului nostru*, Academia Română ... III, tom. XXI, mem. I, secţia istorică, 1939, Bucureşti, pp. 22

mul nostru nu a putut face excepţie între alte neamuri ale pământului, în ceia ce priveşte domeniul legilor sale. Original în dreptul nostru nu poate fi de cât varianta şi haina în care s'au înveşmântat atâtea instituţii al căror început se pierde în negura vremurilor la alte popoare, mai de aproape sau mai de depărtate. Original este „obiceiul românesc" pe care nu-l mai găsim printre obiceiurile altor naţii. Şi original mai este deslegarea atâtor probleme ridicate de frământarea vieţii noastre sociale în trecut ca şi în ziua de azi. Restul este o còpie a ideilor streine din alte coduri, împinsă uneori până la traducerea literară a acestor legi.

Concurenţă grecească

Două băcănii, pe aceiaşi stradă şi — vis-a-vis. Una e a lui Mafludis, cealaltă a lui Costamukis.

Costamukis pune într'o zi un anunţ mare la fereastră: „Ţâri — 70 lei kgr.".

In aceiaşi zi pune şi Mafludis un anunţ mare la fereastră: „Ţâri — 60 lei kg .".

Costamukis plesneşte de necaz şi ca să-l înveţe minte schimbă afişul:

„Ţâri — 50 lei kgr.".

Răspunsul lui Mafludis vine prompt:

„Ţâri — 40 lei kgr.".

Disperat, Costamukis se duce la concurenţă;

— Ascultă mă Mafludis — ce ai cu mine? Vrei să mă distrugi? Vrei să mă omori? Gândeşte-te că am nevastă şi doi copii. Cum o să vindem ţârii cu 40 de lei kgr. când noi îl cumpărăm de la angrosist cu 41?

Mafludis îi răspunde calm.

— Pe mine mă lasă rece: că nici n'am ţâri în prăvălie!!

O poezie inedită a lui LUCIANO DA POLA

Ai poeti

Cara la nostra esistenza
fatta d'amore compito:
d'aquile o passere nido,
zolla che s'apre a sementa.

Puri, in purezza restare:
menti rapite da sogni
splendidi, nelle visioni
cuori su battere d'ale.

Nostro il potere supremo:
rendere a verbo malfido
l'indice soffio divino,
volgervi attorno suo velo.

Grazia all'Eterno chiediamo
unica vera: nel fosco
mondo del pane, che il nostro
sole ci dia quotidiano.

BCU IASI / CULTURAL HERITAGE UNIVERSITY LIBRARY

Tragedia câinilor bernardini din alpi

Cetitorii îşi mai amintesc poate despre o tragedie groaznică pe muntele San-Bernard dela frontiera dintre Elveţia şi Italia. Un bernardin, din renumita echipă de câini dela schitul San-Bernard a sfâşâiat pe fica unui medic din Geneva.

Această nenorocire a produs o impresie penibilă, în toată lumea. Bernardinii erau cunoscuţi şi apreciaţi pentru blândeţea lor, precum şi pentru serviciile pe care le-au adus călătorilor şi turiştilor rătăciţi în munţii din preajma trecătorii, bântuită adesea de viscole primejdioase.

Câinii erau dresaţi de călugării dela schitul San-Bernard. Multă vreme, aceste animale au salvat de îngheţ şi peire pe foarte mulţi oameni. Ei se pricepeau să descopere şi să ajute victimele furtunilor, şi să alarmeze pe călugării din schit în caz de accidente mai grave. Despre bravura bernardinilor s'au editat volume şi s'au răspândit o sumedenie de legende.

Dar, de un an de zile, de când s'a întâmplat nenorocirea cu fiica profesorului de medicină dela Universitatea din Geneva, renumele bernardinilor a suferit o lovitură grea.

Călugării, alarmaţi peste măsură, au căzut pe gân-

N. POPA

Mama cu odorul

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

duri. De fapt câinii îşi pierduse importanţa de altă dată. Aproape că nu mai păraseau curtea mănăstirii, de când s'au introdus maşinile de curăţat zăpada, telefonul şi skiurile, cari înlesnesc mişcarea în acest ţinut.

Bernardinii şi-au făcut datoria, azi nu mai trăiau decât în umbra unei tradiţii. Şi fiindcă au ajuns să fie primejdioşi, s'a pus chestiunea exterminării lor. Călugării însă, n'au putut să accepte această măsură prea mecanică şi prea radicală. Un an întreg au ţinut câinii închişi într'o curte mică. Bietele animale au început să tânjească şi să piară încetul cu încetul.

Pentru a pune capăt acestei stări de lucruri, îngrijitorul lor, călugărul Chiril, i-a spus starețului:

— La San-Bernard nu mai e nevoie de câini. Dar, în munţii Himalaia se află, la 5000 de metri, o misiune compusă din fraţii noştri Melli şi Coprosa. Aceşti călugări nu dispun nici măcar de un clopot, care să indice, pe timp de vijelie, tibetanilor, drumul spre adăpostul lor. Bernardinii ar fi de mare folos acestor călugări.

Propunerea a fost acceptată. Fratele Chiril şi câinii lui au părăsit schitul şi au pornit la drum. Drumul lor, până la înălţîmile din munţii Himalaia, va dura numai cinci luni de zile...

Guşatul

O doamnă stă pe bancă cu băeţelul ei care are 4 ani.
Vis-a-vis un domn gras cu o guşă enormă.
Băeţelul nu-şi ia ochii dela guşa lui.
Zădarnic încearcă mama să-i întoarcă privirile în altă parte.
Domnul gras o scoate din încurcătură adresându-se ţâncului:
— Să ştii că dacă te mai uiţi aşa la mine, te înghit!
In loc să se sperie, copilul îi răspunse prompt:
— Inghite-l mai întâi pe cel care-l ai în guşă!

Tristeță

Adio vânt, din cer se desprind stele,
Cad frunzele'n covoare așternute,
Se duc în stoluri gândurile mele,
Spre alte zări de nimeni cunoscute.

Se trec mereu încet, aceleași zile,
Aceiași ani cu aducerile-aminte.
Se'ntorc în cartea vieței multe file,
In umbră trist și fără de cuvinte.

In eul meu străin și singuratic,
Atât amar și zbucium dăinuește !
O vino liniște de ți lasă vălul,
O, vino, vin de mă tămăduește.

Veronica Dumitriu

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Aurul negru

stăpâneşte lumea

Lupta pentru acapararea lui. Cine are petrolul va domina lumea. — Epopeia acestui produs al pământului

Începutul s'a făcut într'o vale verde, din Pennsylvania, ascunsă între Allegani, unde un oarecare Sam Kier posedă câteva izvoare sărate şi săpase fântâni arteziene, spre a capata apele, a le aduna în locuri întinse şi puţin adânci şi a obţine astfel prin evaporare, sare. Dar sarea sa fu, la un moment dat, murdărită de o ţâşnitură de substanţă uleioasă, despre care Kier auzise că indienii o întrebuinţau ca doctorie. El puse deci în sticle uleiul cel verde şi-l trimise în America, recomandându-l ca pe un leac pentru bronşită, astmă, tuberculoză şi chiar holeră.

* * *

Intr'o zi, la New-York, un colonel, Edward Drake, cumpără o sticlă, îi analiză conţinutul şi se gândi la lămpile cu ulei de parafină, cari erau pe atunci o invenţie relativ recentă, a germanului Stohwasser, şi în care ardea substanţa extrasă de către d-rul James Young din pământurile Scoţiei. Drake se duse în Pennsylvania, unde cumpără o fermă şi construi într'un câmp alături de izvoarele sărate ale lui Kier, o macara automată.

Işi bagă apoi toţi banii în instalarea unui sfredel, acţionat de aburi. Vecinii săi socoteau încercarea fără rost şi-l considerau ruinat pe colonel. El nu se descuraja însă şi într'o zi de August, 1859, li-

chidul negru țâșni din măruntaiele pământului, asemeni unei uriașe fântâni arteziene, iar ziua aceea marcă o nouă orientare în destinele lumii.

Începu marea eră a petrolului. Zilele goanei după aur se reeditară. Oamenii se aventurau, se dedau la crimă și înșelătorii, pentru acaparearea acestui aur lichid. Anii trecură. Carl Benz și Daimler inventară motorul cu benzină. Henry Ford produse un automobil ieftin, Bleriot trecu în sbor Canalul Mânecii, și toate acestea fură zorile epocii petrolului.

Posesiunea petrolului

Să trecem acum la capitolul următor.

„O picătură de petrol valorează o picătură de sânge", spune Clemenceau. „Acela care are petrolul, va domina lumea".

Președintele Coolidge face o observație întru câtva similară: „Nu suntem departe de ziua când posesiunea petrolului va însemna supremația, în concertul națiunilor". Și astfel, la miezul nopții, într'un birou depe Broadway, New-York, doi indivizi lucrează zoriți, dar fără zgomot, fotografiind scrisorile găsite, în biroul unuia dintre regii petrolului...

Spre zorii zilei, misteriosii intruși se retrag, nelăsând în urmă-le nimic, care să dea loc la bănuieli, în privința activității lor nocturne.

Operațiunile continuă, la adăpostul întunericului, până ce, într'o dimineață, cotidianul „New-York american", aruncă o bombă, în toiul alegerilor prezidențiale din 1098, reproducând o corespondență, din care se pretindea că reese, că regii petrolului erau dictatorii virituali ai guvernului, că ei puteau cere oricând legi, după placul lor și că se foloseau de mai mulți senatori americani, ca de niște pioni, într'o partidă de șah politic și îngrădeau politica externă.

...și acapararea pieții

Tabloul se schimbă și scena este acum China. Prin orașe și sate apar străini, cari încărcați cu lămpi strălucitoare de alamă merg din casă în casă și le oferă în mod cu totul gratuit. Popu'ația cască ochii mari în fața unei asemenea dărnicii. Milioane de lămpi, cu tuburi de sticlă, în partea de sus, care ard petrol și dau lumină minunată, sunt împărțite astfel, în câteva provincii. Vestea se răspândește ca fulgerul și fiecare vrea să se împărtășească din această mană cerească,

E însă o dărnicie care-și are rostul ei. S'au dus zilele lumânărilor, torțelor de trestie și a opaițelor, cu grăsime de balenă. Pentru a putea lumina, noile lămpi au nevoie de petrol, iar cei cari le-au dă-

ruit cu atâta generozitate, nu aşteaptă altceva decât să vândă petrolul! Ei sunt reprezentanţii lui Standard Oil Company, din America.

Aceasta era o lovitură îndrăzneaţă. Dar un tânăr olandez, anume Deterding, care intrase în organizaţia Royal Dutch Oil Company, pentru a duce un război de preţuri, cu forţele de expansiune mondială ale lui Rockefeller, luă drumul Chinei, pe un vas încărcat cu cisterne de petrol, luat din Indiile Răsăritene, şi vându acest petrol, la un preţ atât de modest, încât americanii fură nevoiţi să se retragă.

Tânărul olandez este cunoscut astăzi ca Sir Henri Deterding. Aceasta ne întoarce cu câteva pagini îndărăt, acolo unde începe un capitol senzaţional, înfăţişându-ne un funcţionar tânăr şi sărac, din Londra, care ţesea vise de mărire înaintea unor registre de contabilitate. Se numeşte Samuel. El economiseşte ban cu ban, pleacă spre răsărit, pe unul din vasele companiei de transporturi, în serviciul căreia lucra, spre a-şi spori orizonturile geografice şi comerciale. Apoi: Samuel cumpără un steamer de mâna doua, cu care ia încărcături de scoici marine şi fondează o societate, sub titlul de „Shell (scoici) Transport Company". Intreprinderea aceasta prosperă; el cumpără noui vase şi-şi lărgeşte câmpul operaţiunilor. Incepe să transporte butoaie cu petrol, până ce într'o zi, construieşte un vas, care să nu mai ducă altceva decât petrol — o uriaşă cisternă plutitoare. Astfel apăru primul exemplar dintr'un tip senzaţional de transoceanice, care circulă astăzi în proporţie de zece la sută, din vasele ce cutreeră faţa apelor.

Micul funcţionar din Witechapel îşi văzu visele realizate. El obţinu concesiuni de petrol în Borneo. Işi învesti beneficiile în cumpărarea de noui tancuri apoi fuzionă cu rivalul său, care nu prea făcea transporturi şi astfel luă naştere fabuloasa intreprindere. „Royal Dutch-Shell Company".

Frământările din Mexico

De zeci de ani, Mexicul este teatrul dramei internaţionale. Guverne au fost răsturnate şi despoţi ridicaţi de către petrol, supremul guvernator. America, Anglia, Olanda, Germania, toate au luptat pentru dominaţie şi acum Japonia, ţară fără petrol, se iveşte dintre culise, căutând să acapareze rolul principal în vreme ce protagoniştii se ceartă.

Iată câteva dintre calamităţile pe care petrolul le-a abătut asupra acestei frământate ţări. A declanşat revoluţia din 1910, după 30 ani de linişte, pentrucă Porfirio Diaz, prezidentul a manevrat cu regii petrolului englez, împotriva rivalilor lor americani, pentru ca la

urmă să cadă „între două scaune"; sfârşit dezastruos, deşi buzunarele erau tixite cu aur. Urmă prezidentul Madero, care fu însă curând răsturnat de către Huerta şi împuşcat de guarzii acestuia, în drum spre închisoare. Huerta, aprovizionat în secret cu arme, se ridică împotriva Americii; el arestă câţiva mateloţi yankei, la Tampico, spânzurându-i, iar marinarii americani, debarcaţi la Vera Cruz, fură primiţi cu salve de tun. Două sute de oameni căzură în această ciocnire

Apoi veni faimosul Pencho Villa devenit astăzi legendar, ai cărui bandiţi prădară oraşele, birourile companiilor petrolifere şi masacrară pe lucrătorii americani. Jafurile şi asasinatele se ţineau lanţ, dela un capăt la celălalt al Mexicului, iar în 1915, generalul Persing trecu frontiera, cu trupele sale într'o zadarnică încercare de capturare a banditului.

Istoria Mexicului, ca şi a multor ţări, este înecată în sânge şi petrol. Japonia a anexat Mandciuria, cu speranţa să afle acolo petrolul. Astăzi producţia petroliferă a Americei de Sud e mai toată acaparată de către concernurile britanice, americane şi olandeze. Rusia îşi are propriile ei resurse, care sunt inepuizabile şi imediat după această ţară, vine România, ale cărei destine petrolifere sunt vegheate de către Germania. Iar în Irac, Marea Britanie este stăpână a pipe-line-urilor, dar nu se ştie până când.

Irakul

Pipe-line-ul din Irak! Câtă dramă s'a îngropat în cei 1800 kilometri ai sale. Chiar astăzi, la cinci ani după ce primele tone de păcură au început a curge prin ele, gloanţele şi bombele saboteurilor, îi primejduiesc viaţa şi pe aceia a izolaţilor săi gardieni.

Construcţia aceasta este în sine un pasionat roman de explorări şi realizări, după lupta nebună, pentru obţinerea concensiunilor, în care Anglia a avut de rivali pe Turci, Germani şi Americani. Tuburi de oţel, de câte 12 m. lungime şi cu un diametru de 30 cm., s'au înădit cap la cap, peste mlaştini şi deşerturi, peste fluvii, ca Tigrul şi Eufratul. Artera a cărei amenajare a costat 10.000.000 lire sterline (8 miliarde lei, înconjoară munţi şi străbate văi, scăldate într'o arşiţă ucigătoare, cărând 4.000.000 tone de petrol pe an, dela Kirkuk spre Tripoli, în Syria şi Haifa.

Pipe-line-ul Iracului porneşte dela 850 m. deasupra nivelului mării, străbătând cale lungă, până la debuşeurile sale, situate la 280 m. Viscole şi arşiţă, secetă şi inundaţii, febră şi furtuni de nisip au în-

fruntat acei cari au cărat tuburile cu preţul vieţii lor, sau le-au sudat unui de altul.

Dar această formidabilă realizare se datoreşte în primul rând unei femei!

Numele ei este Gertrude Bell, şi în istoria fără sfârşit a petrolului ea are un capitol propriu. Gertrude Bell era o femee de o vastă cultură şi o adorabilă adminrstratoare. Arheologia şi dialectele arabe constituiau studiile sale de bază, până când, în 1915, ca una care cunoştea Arabia mai bine decât locutorii săi, îşi oferi serviciile lui „Inteligence-Departament" militar din Cairo. Ca funcţionară a acestei instituţii, ea e transferată, mai târziu, în Irak. Atunci întâlni pe Lewrance, care era şi arheolog şi care mai târziu îi scria:

„In Octombrie 1913, când Anglia a lansat pe Queen Elisabeth" primul dintre crucişetoarele sale, alimentate cu ţiţei, am înţeles că de aci încolo nu arheologia trebuia să mă preocupe, ci asigurarea de surse petrolifere, pentru ţara mea".

Gertrude Bell duse o acţiune similară, într'o vreme când Marea Britanie era hărţuită de triburi războinice, în lupta pentru supremaţia petrolului. Această femee se întreţinu cu cei mai importanţi dintre şefii arabi, spunându-le pe nume şi vorbind fiecăruia în propriul său dialect. Şeicii rămaseră cu gura căscată, înaintea ei căci erau nu mai puţini de 40.

Farmecul şi dulceaţa vorbei sale îi cruci şi astfel ea reuşi să-i adune pe toţi, în jurul şeicului Feisal şi să-i determine să-l recunoască pe acesta ca pe un prim Rege al Irakului.

Cu aceasta, Mesopotamia fu câştigată de partea marilor batalioane ale petrolului.

* * *

Astăzi însă supremaţia engleză, câştigată cu atâtea jertfe începe să se clatine.

Şi cine ştie cât va mai dura?...

Păstorel incognito

In gara Ploeşti, Păstorel Teodoreanu coboară din acceleratul de Iaşi — se duce la restaurantul gării şi comandă... un pahar cu apă

— Cum? Apă?... se minunează un prieten local.

— Ssss! Călătoresc incognito! La revedere!

Strofe de Crăciun

— Vezi îi spune mămiţica, dacă nu m'ai ascultat
Moş Crăciun n'o să mai vină, mai ales că-i concentrat.
Dar micuţul ştie toate. Iscodind pe geam afară:
— Parcă nu mi-a spus tătuţu, că-i la partea sedentară !..

*

L-a trimis în târg nevasta ca să-i cumpere-o păpuşă
Cu ochi negri, buclată, nostimă şi jucăuşă.
A căutat-o în vitrine, cercetat-a o grămadă
Iar la urmă a găsit-o, sprintenă,... mergând pe stradă.
Dar în loc să dea pe dânsa cât se dă pe-o jucărie,
L'a costat păpuşa asta 5 hârtii de câte-o mie...

Aurel Leon

¤¤¤

Prizoniera morţii negre

Doamna Cruikshank, soţia unui agricultor stabilit în Ţara Zuluşilor, se afla într'o seară singură în vasta sală a locuinţei sale coloniale. Soţul şi fratele ei plecaseră să se culce. Profund îndrăgostită de muzică femeea cânta la vioară o melodie fermecătoare când deodată, zări o umbră ce aluneca, uşoară şi unduioasă, pe partitura sonatei.

Fără să oprească arcuşul, se întoarse şi se trezi în faţa unui şarpe enorm, pe care ochiul său expert îl recunoscu numaidecât ca fiind un „mamba", supranumit de indigeni „moartea neagră". Capul reptilei era la înălţimea umărului femeii şi corpul negru se ondulă cu voluptate în ritmul legănător al notelor...

Arcuşul tremură în mâna dreaptă a femeii. Dar instinctul de conservare, care în clipele de primejdie se trezeşte în orice fiinţă, o înştiinţă că, dacă făcea o mişcare falşă, reptila s'ar fi năpustit asupra sa. După cel dintâu fior de spaimă, femeea îşi redobândi stăpânirea de sine şi arcuşul prinse din nou să mângâie coardele.

Doamna Cruichshank ştia că era salvată atâta vreme cât muzica nu înceta. Aşa dar, avea timp

să chibzuiască, să dibue un plan de scăpare. Primul ei imbold firesc de-a chema ajutor, îl înăbuşi numai decât. Sunetul ascuţit al unui ţipăt amestecându-se printre notele vioarei ar fi putut risipi vraja care ţinea şarpele încremenit şi să-l întărâte. Iar un „mamba" întărâtat atacă fulgerător. Pe de altă parte, soţul sau fratele ei puteau veni în cameră şi să provoace, fără voia lor o nenorocire.

Camera destul de încăpătoare, se întinde pe aproape întreaga lungime a casei şi femeea văzu, uluită, că singura uşă deschisă, aceea prin care intrase şarpele, se afla la extremitatea opusă colţului unde erau pianul şi pupitrul vioarei. Spre a ajunge acolo, trebuia trecut, de-a'ndaratele, cu strecurări dibace pentru a feri mobilele, întregul salon. Se impunea apoi o atenţie deosebită spre a nu lovi vreun obiect, a nu răsturna nimic. Şi arcuşul nu trebuia să părăsească nici măcar o secundă coardele vioarei.

La fiecare pas al acestei înspăimântătoare curse curajul femeii sporea. Reptila nu îndrăznea să se apropie, dar nici să mărească distanţa care-l despărţea de violonistă. Aceasta cânta acum maşinalicește, cum respira.

Fiecare pas trebuia făcut cu luare aminte. Trebuia să se uite mereu înapoi, întorcându-şi nu numai capul ci chiar corpul întreg, cu o mişcare înceată şi calculată pentruca nici un sunet nepotrivit al vioarei să nu sperie pe înfricoşătorul „mamba". Capul teşit şi veninos, departe la mai puţin de jumătate metru, cu o mişcare fulgerătoare, putea să-şi înfigă dinţii ascuţiţi în umărul sau braţul cântăreţei.

Planul pe care doamna Cruickshank îl făuri în cele din urmă fu să ademenească şarpele până la uşa deschisă, apoi cu un salt disperat, să iasă afară, să încuie uşa şi să închidă reptila în cameră.

Dacă nu reuşia, era pierdută: muşcătura unui „mamba" aduce o moarte instantanee.

Pas cu pas, femeea continuă să meargă de-a'ndaratele, în timp ce un curent hipnotic se scurgea din coardele vioarei sale

spre reptilă. Şi pas cu pas, trupul negru cu frământări groteşti, o urmări dansând. In j rul mesuţelor, a' marilor fotolii împrăştiate prin cameră, procesiunea fantastică se desfăşura încet, domol, spre uşa îndepărtată,

Deodată, cel d ntâi obstacol. Femeea alunecase cu îndemânare dealun ul camerii, până în fun . Dar acolo atât ea cât şi şarpele căzuseră în cur ă, fără să-şi dea seama, femeea se ascunsese într'un ungher format de un divan şi o masă greoaie. A fost un moment penibil. Pentru a ieşi din capcană şi a-şi relua drumul spre uşă, doamna Cruichshank trebuia să se întoarcă înapoi, adică să meargă pe întreaga lungime a divanului. Şi aceasta inseamnă să păşească ur na şarpelui.

Se va retrage „mamba" dinaintea ei? Ritmul vioarei îl va împinge înapoi, aşa cum îl atrăsese înainte? De prisos să-şi mai pună această întrebare: riscul era de neînlăturat. Melodia înceată de până atunci prinse a se i viora şi şarpele o urmă cu ondulări din ce în ce mai repezi. Primul pas şovăelnic al femeii, înainte, făcu ca reptila să se retragă înapoi, puţin şi oarecum nesigură. Cu o sforţare disperată prizoniera „mambei" încercă să poruncească prin muzică temnicerului său de a se retrage din cale-i. Trebuia să împingă înapoi, cu sunetul muzicii, coloana neagră şi unduioasă de cel puţin doi metri şi jumătate. Dacă se poticnea uşor, dacă scăpa o notă falşă, „mamba" interpretând acele incidente ca un atac, cu siguranţă că ar fi muşcat.

Femeea şi şarpele înaintară, strecurându-se printre mobile, pentru ca în cele din urmă să ajungă la uşă. Acum, pe sărmana violonistă o aştepta încercarea supremă. Cu nervii mai încordaţi decât strunele instrumentului său, curagioasa femee puse piciorul pe pragul uşii şi continuă să se tragă înapoi până când un fior îi străbătu corpul. Arcuşul se opri şi rec zu cu braţul paralizat. Umărul gol al femeii atinsese un corp cleios: un a t „mamba", fără îndoială tovarăşul reptilei p trunse în salon... Dar totul dură numai o clipă şi, cu o sforţare su-

praomenească, ridică arcușul.

Vioara reîncepu să cânte, femeea se întoarse ușor până când avu în ambele părți pe cele două „mamba". Un plan nou, de-o îndrăzneală nebunească, îi fulgerase prin minte.

Avea să se întoarcă în salon. Va face drumul lung și întortochiat, printre mobile, până la ungherul unde se aflau pianul și pupitrul, încercând să atragă după sine, vrăjiți de muzică pe cei doi șerpi. Drumul acela trebuia făcut cu orice preț, dacă voia să se afle din nou între reptile și ușă.

Puterile fizice ale doamnei Cruickshank erau aproape irosite. Și ceva mai rău: pe sărmana femee o chinuia neliniștea înfricoșătoare a unui condamnat în așteptarea execuției. Totuși continuând să cânte, ea se târî înapoi, descriind curba cea mai largă pe care i-o îngăduia spațiul din fața ușii. Șerpii o urmară agitând fără întrerupere limbile bifurcate înăuntrul și în afara fălcilor sinistre.

Insfârșit, doamna Cruickshank ajunse în colț. Dar nu-i era îngăduit să se odihnească. Făcând o mișcare împrejur, ea se întoarse din nou cu spatele la ușă și pentru a treia oară străbătu întreg salonul, dea'ndaratele, cu ochii ațintiți in aceia ai șerpilor. Ajunse pentru a doua oară la ușă. Incetinind muzica spre a ține în loc pe cei doi „mamba", ea întoarse capul și cercetă cu luare aminte situația. Dar o privire fusese deajuns. Cu un fior în inimă femeea constatase că ușa cea mare, complect deschisă, era dată de perete. Spre a o închide trebuia s'o facă să descrie un arc întreg, adică să atingă șerpii aflați poate numai la patruzeci de centimetri depărtare; era cu neputință s'o închidă atât cât trebuia încât s'o interpună între sine și cei doi „mamba".

In pragul disperării, violonista continuă totuși a chibzui. Ușa răspundea într'un coridor în fundul căruia se afla camera fratelui doamnei Cruickshank. Dar acesta dormea, poate, cu ușa încuiată. In partea opusă coridorului dormea soțul doamnei.

Hotărându-se brusc, violonista trecu pragul salonului și se îndreptă, tot de-a'ndaratele, spre camera

fratelui său. O privire scurtă aruncată peste umăr îi readuse o licărire de speranţă. Uşa camerii era deschisă şi înăuntru ardea o lumină. Deobiceiu, fratele doamnei citea îndelung înainte de-a dormi: desigur, era încă treaz. Unica posibilitate de salvare era să călăuzească şerpii la el. Paşii în coridor precum şi muzica l-au alarmat.

Rugând pe Dumnezeu ca soţul să fi adormit spre a nu complica situaţia cu prezenţa sa, femeea străbătu coridorul. Lângă camera fratelui său spori volumul muzicii.

Intrând în cameră aruncă o privire spre pat. Fratele ei era acolo, dar dormea dus! O nouă problemă se impunea acum prizonierii celor doi „mamba". Muzica dulce a vioarei anevoe poate deştepta un om din primul somn profund. Prin urmare, trebuia să continue a se mişca. Din fericire căpătâiul patului se afla depărtat de zid cu cel puţin un metru, aşa cum e obiceiul în Africa. Doamna Cruicshank începu să păşească dejur împrejurul patului, cântând din vioară. cu speranţa că-şi va trezi fratele.

După o clipă avu o idee: la fiecare ocol, atingea uşor cu vârful arcuşului chipul fratelui său. O mişcare bruscă, o lovitură prea puternică puteau să-l trezească buimac, să-l împingă la acţiuni pripite, periculoase. Femeea ocoli de câteva ori patul, atingând mereu pe fratele său, fără a reuşi să-l trezească.

Intre timp, stăpânul casei, deşi adormit, auzise acea muzică monotonă şi neîntreruptă. Deodată se deşteptă, sări în picioare şi deschizând fără sgomot uşa camerii sale, ieşi în coridor. Cu precauţiunea instinctivă a omului care şi a petrecut viaţa întreagă în Africa, el se apropie, tiptil, de camera cumnatului său şi acolo văzu spăimântătoarea procesiune.

Alunecă mai departe, tot fără sgomot şi se întoarse în curând cu o puşcă încărcată. Cruicskhank studiase situaţia şi înţelese că cei doi „mamba" trebuiau ucişi cu o singură descărcătură. Dacă trăgea şi ucidea numai unul, fără îndoială că soţia lui ar fi fost atacată de celălalt. Era un singur mijloc de scăpare, să aştepte ca cele

două capete să fie în bătaia armei lui. Și singura clipă când s'ar fi putut produce aceasta era atunci când pro esiunea, trecând dincolo de ușă, începea să ocolească piciorul patului. O secundă, cel mult două' Capul celui mai apropiat „mamba" — observă d-l Cruickshank — era mai jos cu vreo cincizeci de centimetri de celălalt, Colonistul se ghemui la pământ, luă arma'n mână și aștepta.

Șerpii apărură din nou și de astă dată trecură dincolo de ușă. Capetele lor aliniate se legănau urmând ondulările corpurilor lor. Dar nu se mișcau în unison. Dacă descărca arma atunci, însemna să ucidă femeea. Trebuia să aștepte.

Soția lui Cruickhank se ivi în pervazul ușii pentru a doua oară... Și de șase ori fantomatica procesiune trecu pragul iar colonistul nu se putea hotărî să tragă. Dar a șaptea oară, într'o clipă nespus de critică, ambele capete se ridicară ca unul singur. Cele două țevi ale puștii se descărcară deodată, cu un sgomot năpraznic. O ploaie de mitralieră se abătu asupra reptilelor ciuruindu-le capetele.

Cruickshanc se năpusti în cameră în timp ce soția sa se prăbușea leșinată. Călcând peste cadavrul unui a dintre „mamba", care continua să se svârcolească, el ajunse până la corpul neînsuflețit al femeii în jurul căruia se încolăcea, fără putere, celălalt șarpe decapitat. G.R.

Nu i-a mers

Un Don-juan elegant spune unei gingașe domnișoare care strânge tandru la piept un cățeluș:

— Ah! Domnișoară, ce n'aș da să fiu în locul cățelușului!"

— Nu ți-o doresc domnule — răspunde domnișoara — pentru că îl duc la veterinar să-i tae coada.

Problema elitelor în România

de I. Popescu-Spineni
Profesor Universitar

Guvernul legionar a săvârşit de curând, în ordinea spirituală, o faptă românească cu adevărat, care merită să fie relevată cu deosebire, pentru a-i de prinde întregul ei rost: A chemat la învăţătură în clasa I a liceului militar devenit *Colegiul naţional „Nicolae Filipescu"* dela Mănăstirea Dealului (lângă Târgovişte) 40 de elevi aleşi prin *concurs* din premianţii şcoalelor primare din România, anume 24 de fii de săteni plugari şi 16 fii de orăşeni şi de intelectuali dela ţară.

Legea şi regulamentul de organizare din Octombrie 1940 au precizat amănunţit atât condiţiile concursului de admitere cât şi celelalte măsuri legate de transformarea treptată a liceului militar din *Dealu* într'un liceu model, în care vor fi primiţi d'acum nainte ca bursieri, prin concurs, cei mai înzestraţi copii ai plugarilor noştri — în proporţie de 60 % —, alături de cei mai aleşi copii ai orăşenilor şi ai intelectualilor dela sate, în proporţie de 40 %.

Această înfăptuire a Conducătorului statului şi Guvernului legionar n'a pornit desigur numai din ideea nobilă d'a omagia astfel memoria Căpitanului, care a fost elev al liceului militar dela Dealu timp de 4 ani (1912—1916). Intr'adevăr, însăş legea ne spune, în art II, că scopul *Colegiului naţional N. Filipescu* dela Dealu este *pregătirea elitei conducătoare a Ţării.* Declaraţia aceasta ne arată că Guvernul legionar vrea, din primul ceas al conlucrării sale, *erarhizarea valorilor* umane şi crearea unor *elite* morale şi intelectuale ale Ţării, cu parti-

ciparea masivă a plugarilor, care formează marea majoritate a locuitorilor ei.

Salutăm din toată inima inițiativa Guvernului legionar și-i dorim cel mai desăvârșit succes întru *pregătirea unei adevărate elite conducătoare autohtone*, de care Statul și Poporul român au cea mai mare nevoe nu numai pentru desăvârșirea, dar chiar pentru *conservarea* existenții lor.

Noi Românii avem, în ciuda frumuseții și bogății pământului, o nenorocită așezare *geografică* (și chiar *geologică* — ne-au șoptit cutremurele din toamna trecută), care au înfluențat în rău toată desvoltarea noastră istorică. Căci, fiind în „calea tuturor răutăților" — vorba cronicarului Ureche —, am pătimit mult, mai ales după deslănțuirea năvălirilor barbarilor din Asia mare sau din Asia mică (Evreii — veniți „cu drum de fier" — să sperăm că vor fi ultimii). Aceste nenorociri istorico-geografice au suprapus *autohtonilor* o *pătură conducătoare* în mare parte străină (sau înstrăinată) de sufletul și năzuințele Poporului român, care a fost nevoit să-i sufere dominația nu numai până la sfârșitul secolului trecut, când Eminescu a demascat-o (articolele sale din *Timpul* privitoare la *pătura suprapusă* sunt cunoscute), dar chiar până mai eri, când ne-a fost dat să vedem — chiar în România reîntregită — miniștri greci, armeni, sârbi și evrei! Epoca lui Matei Basarab (ca să ne afundăm numai trei veacuri în trecut), a Brâncoveanului, a lui Cuza și Cogălniceanu (cea mai scurtă, dar cea mai impunătoare și cea mai neștearsă din mintea noastră) și a primilor noștri regi întregitori de Țară au fost reacțiuni mai mult sau mai puțin energice contra străinismului din România și eforturi mai mult sau mai puțin eficiente pentru ridicarea *autohtonilor* la conducerea treburilor publice!...

Această ridicare a *autohtonilor*, această pregătire a *elitelor* conducătoare ale Țării este lozinca ceasului de față — ne spune Guvernul legionar, care prin lege chiar a fixat participarea plugarilor la un procent de 60%, în raport cu orășenii și intelectualii dela sate, cărora le revine restul de 40%. Dar ceeace s'a făcut la Mânăstirea Dealului este desigur numai un început, căruia îi va urma neapărat o adâncă reformă a învățământului, în vederea viitorului an școlar. Această reformă școlară va fi, în ordinea spirituală, punctul de plecare în construirea noului stat legionar, care și-a manifestat expres voința d'a avea la conducerea Țării *elite* recrutate din mijlocul plugarilor, prin școli, unde fiii acestor plugari vor avea toată întreținerea din partea Statului, dela liceu până la terminarea Universității, în anumite condiții bine stabilite.

In felul acesta Cuvernul legionar se află pe linia de gândire a

întemeetorului Mișcării legionarc, a cărei preocupare a fost *omul nou* sau *Românul de mâine*, preocupare care a fost și aceea a câtorva congrese studențești, pe care, la invitația studențimii, am avut onoarea să le prezidez și la care legionarii au participat în număr din ce în ce mai mare, spunându-și cuvântul lor. Reproduc — ca document — câteva din pasajele mai elocvente din moțiunile acestor congrese studențești, pentru a se vedea cu câtă seriozitate au fost privite de studenții congreselor d'acum 10—12 ani, la care legionarii au participat foarte activ, problemele vitale ale Statului și Poporului român în legătură cu reforma învățământului.

„Congresul dela *Slatina*, Iulie 1929) constată că, afară de da-„toria muncii științifice, cu care ei trebue să se deprindă temeinic, în „vederea luptei de afirmare a elementului *autohton* pe terenul cul-„tural și economic, studenții universitari români au o a doua mare „datorie: Ei trebue să aplece atent urechea la suferințele poporului „românesc, să le înțeleagă — științific — și, după puterile lor, să le „vindice.

„Iar dacă aceste suferinți îi covârșesc purerile sale de vindecare, „studențimea are sfânta datorie să dea strigăt de alarmă către copii „vremelnici ai statului român etern.

„Studențimea dă astăzi acest strigăt de alarmă, căci poporul e „în continuă coborâre din punctul de vedere fiziologic, economic și „cultural... Instituțiile menite să asigure propășirea poporului lasă de „dorit. Intr'adevăr, *Școala* de astăzi, întru cât n'aduce un plus de „viață poporului, este *în marginea* nevoilor și a suferințelor lui; iar „*Biserica*, în care se simte o oarecare înviorare, nu este încă destul „de vie, cum o dovedește existența sectelor, care otrăvesc sufletul „poporului".

„Congresul (dela *Caracal*, August 1930) constată:... Problema so-„majului intelectual trebue rezolvată de Guverne cât mai neîntârziat. „de oare ce urmările acestui fenomen social, care la noi Românii ia „proporții fără precedent în istoria popoarelor lumii, pot fi mult mai „grave decât ale șomajului manual. Nu insistăm..., ci indicăm câteva „soluții:

1. O lege a *cumulului* cu energia sancțiunii juridice, nu ca aceea din 1890, care n'are nicio sancțiune în textul ei.

2. Revizuirea funcționarilor și înlocuirea celor dovediți incorecți sau incapabili.

3. Impuținarea gimnaziilor și liceelor dela Nistru, care ating ci-

fra uluitoare de 63 şaizeci şi trei, în timp ce Otenia (egală în nr. Românilor) cu Basarabia! are numai 20 (douăzeci).

4. Izgonirea politicii din învăţământ pe timp de 10 ani, ca la Ministerul Armatei.

5. Ministerul să publice în mii de exemplare o broşură cu statistici precise asupra stării Invăţământului şi cu cerinţele Statului pe terenul didactic, pentru ca noile generaţii studenţeşti să cunoască bine perspectivele ce le aşteaptă.

6) Să se facă studii serioase asupra orientării profesionale, după metodele pedagogice şi tehnice din străinătate şi să s'aplice cât ma curând în învăţământ.

Aşa dar: Studenţii legionari arătau încă d'acum 12 ani, că Şcoala românească stă *în marginea* nevoilor şi suferinţelor poporului, de oare ce nu-i *pronovează* viaţa, şi denunţau curajos Guvernelor *şomajul intelectual*, care la Români ia proporţii fără precedent în istoria lumii. (Mi-aduc aminte că discuţiile privitoare la problema şomajului intelectual au durat la Caracal vreo două zile şi informaţiile că numărul bacalaureaţilor s'a stabilizat în jurul cifrei de 9000 (nouă mii) pe an au făcut mare impresie asupra participanţilor). Mai mult: studenţii d'acum 11 ani indicau soluţii pe care în bună parte le au şi realizat (fie şi numai pe jumătate) guvernele de mai târziu: Legi contra cumulului (încă din 1933-1934) plagă socială din nenorocire încă nu definitiv rezolvată până azi (dovadă legile din urmă ale d-lui Traian Brăileanu)—; revizuiri de funcţionari (făcute când mai rău, când mai bine, după calculele polit cianiste); împuţinări de licee şi gimnazii (făcute după criterii nestudiate); începuturi de studii psihotechnice etc. Numai asupra izgonirii politicii din Invăţământ nu s'a făcut nimic, ori s'a făcut aşa încât să avem miniştrii educatori ridicaţi numai prin trecutul lor de *agenţi electorali* ai partidelor...

Astăzi lucrurile s'au schimbat. Un vânt nou bate peste tot întinsul ţării!... Guvernul legionar vrea *elite conducătoare* cu participarea largă a plugarilor şi un mic început a şi fost făcut la Mânăstirea Dealului.

Suntem convinşi că în câţiva ani vom ajunge s'avem în licee foarte mulţi fii de plugari, care azi lipsesc aproape cu desăvârşire. Pentru aceasta va fi nevoe d'o *Eforie a burselor* cu un fond de cel puţin un miliard, care să aibă grijă de fiii plugarilor din licee şi universităţi. Copilul înzestrat, d r fiu de plugar sărac, are nevoe nu numai

de masă şi adăpost în apropierea şcolii. Trebue creată prin *lege* bursa *integrală* masă, adăpost, haine, cărţi şi chiar câţiva lei lunar pentru cheltueli mărunte. Bursa trebue să fie dată *prin lege*, pentru a dispărea din mintea copilului elementul *nesiguranţei* zilei de mâine, care nu numai îl smulge din sfera naltă a ideilor senine, dar chiar îl aruncă în braţele *anarhiei*. Mare sau mică, bursa trebue să fie mai nainte de orice *sigură* pentru tot timpul liceului şi universităţii. La bursele date prin *decizie ministerială* acùm 7 ani câte 5—6 de fiecare judeţ nu s'a prezentat *niciun* ţăran, deoarece lipsea *siguranţa* păstrării unei burse create prin decizie ministerială după trecerea, chiar cu elogii, a clasei.

Nu se poate concepe o bursă decât numai dată printr'o *lege*, care-i precizează rostul şi *condiţiile* (acestea pot fi *extrem* de severe). Dacă azi avem câţiva ţărani fii de plugari în *elita* conducătoare a ţării, aceasta se explică prin aceea că dânşii au avut o bursă asigurată *prin lege*, în condiţii destul de grele la seminare trebuia să ai media 7,00 la învăţătură fără *dexteritâţi* şi media 8,00 la conduită. Bursele date pe altă cale decât aceea a legii nu sunt decât simple *ajutoare*, fiind refuzate de simţul practic al plugarilor, folosesc mahalagiilor!..

Deasemenea, bursa trebue să fie *integrală*. Rare ori s'au dat în România burse *integrale*. Bursele dela seminare, de exemplu, constă din masă şi internat. Deaceea, fiii de plugari prea săraci nu pot urma aceste şcoli, unde în realitate bursa este numai pe jumătate. Ne trebuese burse *integrale* pentru a atrage la învăţătură înaltă pe fiii plugarilor dela sate. Această bursă *integrală* trebue, după părerea mea, să constea din *adăpost*, *masă*, un *rând de haine* pe an, întregul *material didactic* şi chiar bani de buzunar pentru cheltueli mărunte şi pentru călătoriile de vacanţe făcute în scopul vederii părinţilor, care şi dânşii ar merita ajutorul *Eforiei burselor* în cazul când talentatul copil le-ar fi fost sprijin.

Aşa dar, Guvernul legionar va trebui să legifereze *bursa integrală* pentru a putea atrage şi menţine la liceele şi universităţile statului pe fiii aleşi ai plugarilor români, care azi sunt nevoiţi să rămână la coarnele plugului chiar dacă Dumnezeu i-a înzestrat cu mintea unor oameni ca Descartes, Kant sau Marconi.

BURSA INTEGRALĂ — NAŢIONALISM INTEGRAL! Acestea sunt lozincile ceasului de faţă, ceasul marii opere de *reparaţie* istorică a tuturor nedreptăţilor îndurate de poporul român în cursul secolelor. Români autentici la conducerea ţării. — fii de plugari bine înzestraţi

de Dumnezeu şi cinstit aleşi în Şcolile Statului să ajungă în vârful piramidei sociale a României!

Intr'aceasta este scăparea noastră şi siguranţa zilelor de mâine. Pătura suprapusă de provenienţă levantină să dispară pentru totdeauna!

Deci; Burse INTEGRALE pentru fiii de plugari! Mii de burse integrale pentru cei din licee şi din universităţi, şi fără întârziere, cum chiar vrea Guvernul legionar.

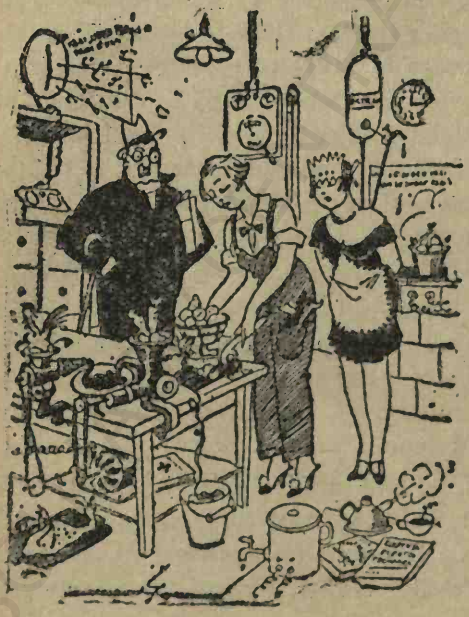

— „Cum, nu-i gata încă masa? Atunci mă duc să mănânc la restaurant.

— „Aşteaptă te rog numai 20 de minute.

— „Şi atunci va fi gata?

— „Nu, dar mă voiu îmbrăca spre a merge cu tine la restaurant.

Chimpi

Amicului Condrea

(Cu ocazia nunții)

Amice Condrea, ai dreptate
De-ți iei și tu o „jumătate".
Nevoia ta o înțeleg;
Așa-i când omul nu-i întreg...

Unei cochete

(Ajunsă de timpuriu soacră)

Ai ajuns cam iute soacră
Cum se spune, poamă acră;
Dar eu cred stimată doamnă,
Cai rămas tot... bună poamă.

Domnului Mardan

(Directorul Fabricei C. A. M. Timișoara și autorul unui volum de epigrame)

Citind volumul lui Mardan
Mă obsedează 'n gând un plan
Dela tutun mutat mai bine
Și transferat șef la... saline.

Unei coriste

(La mustrarea dirijorului)

— Domnișoară nu e bine
Ai greșit cu-un semiton,
— Ba pardon, eu știu mai bine,
Am greșit cu-un... bariton.

Aurel N. Rustea

BCU IAȘI CITITAȚI LA UNIVERSITY LIBRARY

Căpitanul

de Florin Ștefănescu

A vorbi despre Căpitanul sec. XX, înseamnă a te ridica cu concepția dincolo de barierile lumii materiale — din care acest Erou al veacurilor n'a făcut parte deloc — în lumea spirituală pe care el a întrunit o intr'o singură linie de conduită și a cristalizat-o într'un tot unitar și perfect.

Căpitanul în lumea spirituală a fost centru de vitalitate, nucleul primar al formării colectivității, esența isvorâtă din tescuirea ideilor magnifice, lumina luminilor, întruchiparea adevărului, exemplul cinstei, austerității, muncii, credinței și în special isvorul de iubire, născută din blândețe și sbuciumul său sufletesc.

Era un tot perfect acest Căpitan care a pus piatra de hotar între două lumi fundamental deosebite. Una, lumea veche cu idei și concepții bazate pe rigiditatea raționamentului searbăd și alta, lumea nouă a tineretului plin de vigoare condus de ideia isvorâtă din sentimente nobile, din inimă pline de candoare și trecute prin filiera raționamentului logic, raționamentului induit

S'a ridicat Căpitanul — născut din necesitatea imperioasă a vremii, ca om al veacului — în cap de lot tineresc să croiască în negura timpului, calea luminii de renaștere națională prin forța idealului individual al utopiei sociale, să călăuzească pași rătăciți spre înălțimile inaculate ale ridicării neamului Său. la care a ținut și l a iubit mai mult ca pe Sine.

Au trecut vremi de grele încercări peste capul Lui înțelept. Ochii Lui albaștri, au înghițit zări însângerate, figura Sa de altfel nu s'a îndoit sub vânturile aprige ale soartei, sufletul Său adânc sbuciumat n'a cunoscut ura. contra acelor „bătrâni înțelepți" care îl prigoneau pentru suflul Său sfânt pe care îl avea. gura crispată de durere n'a pronunțat cuvinte neînțelepte, a tăcut și fapta Sa a vorbit mai mult ca oricе orator, a strigat, a trâmbițat fapta cu glas de argint, până dincolo de hotarele etnice ale Țării Sale fiindcă acest supraom a fost născut nu pentru un loc, pentru un spațiu, ci pentru întreg univers.

In el secole dearândul s'au adunat, s'au contopit idei și dureri, războae și păci, ipoteze și concluzii, răbdare, tenacitate, perspicacitate, perseverență și austeritate, în El și numai prin El secolele trecute și au remarcat prezența lor.

Puterea mistică, cu care a fost dotat Căpitanul. L-a condus spre victoria finală, biruința mișcării concepută și condusă prin infernul exploziilor până la capăt.

A rămas ca un stejar neclintit — la marginea pădurii înverzite când natura năbădăioasă revoluționa cerul și pământul, tunetul și trăsnetul contra acestui neînfricat edificiu dumnezeesc.

A rămas ca stâlp de veac, ca forța dinamică a naturii cu brazdă trasă adânc în cursul acestui popor. In fruntea veacului XX stă Căpitanul ca frontispiciu operei Sale morale religioase și spirituale.

N'a fost om, n'a avut egoism, n'a urât ci a îndrăgit, nu s'a ahtiat după măriri ci a muncit din greu, nu pentru el ci pentru toată suflarea românească, a fost mândru dar nu rigid, a fost blând dar nu îngăduitor, a judecat cu scrupulozitate și a pedepsit, nu ca să sufere cel pedepsit, ci ca să se îndrepte, într'un cuvânt „Nu om ci Sfânt".

Da. Sfânt. Sfântul și martirul unui neam întreg.

S'a ridicat prin jertfa Sa — ca un Isus — deasupra critici lumești, deasupra concepții materialiste, mai sus decât au crezut cei care l au calificat ca om politic. Nu, n'a fost om politic. n'a făcut politică, n'a ocupat post oficial, însă a fost ceva mai mult, „a fost centrul de vitalitate invincibilă, în jurul căruia se roteau reflexiile

simple ale evenimentelor politice din trecut, cărora El nu le a dat atenție".

A trecut cu pași largi peste considerentele opiniei — cu mintea încadrată — n'a văzut și n'a auzit nimic; gândul Lui limpede era Sus, era la idealul național la salvarea neamului dela pieire, la ridicarea moralului decăzut al poporului la transformarea definitivă a lumii pentru care venise în mijlocul ei și pentru care a fost strangulat fără să se opună.

Pentru ideia sfântă și a dat viața, și-a sacrificat tot ceeace avea mai drag, fără să-i pară rău. Era ideea Lui, concepută de veacuri înainte, plantată de divinitate în El, pentru care a trebuit să se sacrifice ca opera să fie completă, să aibă o piatră pusă sus prin unghiul morții.

„A murit Căpitanu"?! Este doar felul de a vorbi. Trăiește și trăiește cu intensitate în fiecare ins, în fiecare colțișor îndepărtat, în fiecare moleculă atmosferică trăiește. Il ascultă toți, Il simt, Ii simt puterea Lui diriguitoare în tot timpul viitor. Timpul care trece nu poate întuneca acest astru luminos, nu-I poate șterge faptele, nu-I acopere faima Lui, ci din contra în treacăt îi adaogă — prin prosperitatea lucrului — laude nepieritoare din partea generațiilor viitoare, lăsându-L mai strălucitor, mai cald și nemuritor.

El va rămâne mereu ca un far, înfipt în prora bărcii lumești, luminând calea adevărului în mijlocul valurilor furioase ale vieții.

Acesta a fost, este și va fi, multe veacuri înainte, Căpitanul mistic al lumii românești. El va fi mitul legendelor viitoare, sprijinul celor căzuți, balsamul durerilor și exemplu dârz al vieții.

Va fi icoana la care vor îngenunchea, generații după generații. Și se vor ruga pentru mântuirea lor sufletească. Va fi Căpitanul întruchiparea sufletului divin, catapeteasma neamului.

Trăiască Căpitanul
Trăiască Legiunea

Bucovina de nord este românească

de Ernest Tarangul
Profesor Universitar

Puhoiul, care a cotropit frumoasele meleaguri ale scumpei noastre Bucovine şi care peste noapte, o groaznică noapte, i-a desrădăcinat pe Românii bucovineni depe locurile unde au crescut şi au murit, alungându-i dela vetrele lor dragi şi împrăştiindu-i peste întregul cuprins al Ţării, a lovit adânc întreaga fiinţă românească. Valul năpraznic, care a prăbuşit graniţele firești şi istorice ale patriei noastre, a săvârşit o nouă mare nedreptate Moldovei lui Ştefan cel Mare. El a sfârticat în două Bucovina, acel „diamant din stema lui Ştefan" şi a tras silnic hotare între fraţii de acelaş sânge şi aceiaş lege. Stâlpii de frontieră, bătuţi în mijlocul Bucovinei, au fost înfipţi în carne românească şi inima Ţării a sângerat, iar ochii Românilor, au plâns cu amar. Bucovina de nord a fost răpită, fraţii noştrii gem sub stăpânire străină.

In Iunie 1940 s'a dat Ţării Româneşti o mare şi nedreaptă lovitură prin detrunchierea Bucovinei de nord. Căci Bucovina de nord a fost şi este românească. Ea este strâns unită atât cu restul Bucovinei cât şi cu Moldova întreagă. Nici din punct de vedere istoric, nici din punct de vedere economic şi nici din punct de vedere naţional, Bucovina de nord nu poate fi separată de trupul Moldovei. Orice încercare de a despărţi pe fraţii de acelaş sânge, pe care îi leagă un trecut de dureri şi bucurii comune, care au aceleaşi idealuri şi aspiraţiuni în viitor şi între cari există aceleaşi legături de interese, este împotriva firii şi nu poate să dăinuiască.

Bucovina de Nord nu poate fi despărțită de trupul Moldovei deoarece *istoria* ne arată că ea a fost tot timpul pământ românesc și a fost considerată ca atare chiar și atuncia când gemea sub stăpânire străină. Cernăuți, chiar pe vremea lui Ștefan cel Mare, era un centru comercial important. La Codrul Cosminului și Dumbrava Roșie vitejia românească a scris o parte măreață a epopeii neamului nostru. Bisericile frumoase, ridicate cu sârg de evlavia Domnilor și osemintele arcașilor moldoveni presărate pe întregul pământ al Bucovinei de nord, sunt cea mai vie și mai dreaptă mărturie că întreaga Bucovină a fost și este românească.

Dar chiar după răpire, Bucovina s'a impus stăpânirii austriace și a trebuit să fie considerată de aceasta ca o unitate politică și economică pentru sine. Căci Austria, deși anexase teritorul Bucovinei la administrația provinciei Galiția cu capitala la Lemberg, în anul 1864 a fost necesitată să recunoască autonomia Bucovinei în granițele ei istorice și naționale, organizând-o într'o provincie sub denumirea de Ducatul Bucovinei.

Aceiaș Bucovină în aceleași frontiere dintre Nistru, Colacin și Ceremuș s'a declarat în mod liber și cu un entuziasm de nedescris unită cu patria mumă în memorabila zi de 28 Noemvrie 1918. Atunci, când generației noastre i-a fost dat de bunul Dumnezeu să vadă cu ochii visul visat de moșii și strămoșii noștrii, au curs multe lacrimi de bucurie și în zângănitul lanțului care cădea depe trupul Bucovinei s'a întronat dreptatea peste mândra grădină a Moldovei de sud.

Nici din punct de vedere *economic* Bucovina de nord nu poate fi considerată decât pământ românesc. Ea a făcut și face parte integrantă din viața economică a Moldovei de nord. Cernăuți a fost încă înainte de răpire un centru important pentru comerțul din întreaga Moldovă. Negustorii moldoveni exportau marfa lor prin Cernăuți și tot pe acolo aduceau marfă din străinătate. Starostele de Cernăuți este un personagiu bine cunoscut în istoria Românilor.

Pe timpul stăpânirii austriace, Bucovina întreagă, adică atât cea de nord cât și cea de sud, a format o unitate economică în strânsă legătură cu viața economică din Moldova. Pecând Moldova liberă exporta în Bucovina cereale, Bucovina exporta în Moldova produse industriale. Sute de țărani din Bucovina plecau peste vară ca să lucreze pământul în Moldova. S'ar putea chiar, cu drept cuvânt, afirma că legăturile economice între Bucovina și Moldova erau mai frecvente și mai strânse, decât între Bucovina și

restul teritoriului Monarhiei Habsburgilor.

După Unire, Bucovina şi în special Cernăuţi a avut un rol foarte important în viaţa economică a Ţării Româneşti. In întreaga Bucovină s'au înfiinţat o serie de fabrici importante. Industria zahărului, a lemnului, industria textilă, a sârmei şi cea a minereurilor etc., au luat un avânt formidabil. Centrul vieţii industriale şi comerciale a fost Cernăuţi, oraş prin care România era în contact cu economia internaţională. Vama din Cernăuţi era una din cele mai active ale Ţării. Pe de altă parte schimbul de mărfuri între Bucovina şi Moldova veche pe care-l găsim încă înainte de Unire s'a desvoltat şi intensificat după anul 1918.

Un factor important în viaţa economică a Bucovinei şi chiar a Moldovei de nord a fost Fondul Bisericesc, fundaţiunea Domnilor Moldoveni, a cărui avere era evaluată la mai multe miliarde. Pădurile Fondului Bisericesc din Bucovina de Nord, lacurile cu peşti dela Cozmeni, diferitele clădiri din oraşe sau de la ţară proprietatea Fondului Bisericesc din teritoriul Bucovinei ocupate, reprezintă o bună parte din întreaga avere bisericească. Lipsa acestor bunuri se resimte foarte tare în viaţa economică a Bucovinei, deoarece întreaga putere a Fondului Bisericesc ca factor economic a slăbit considerabil.

Iată dece Bucovina de nord a făcut parte integrantă din viaţa economică a Ţării. Bucovina de nord este românească şi din punct de vedere economic.

Bucovina de nord însă este românească şi din punct de vedere naţional. Cu toate că unul din argumentele principale pentru ocuparea Bucovinei de nord a fost şi afirmaţiunea că ea ar fi locuită de o populaţie în marea ei majoritate rusească, afirmăm cu tărie şi cu convingere că mai ales din punct de vedere etnic Bucovina de nord este românească.

Este adevărat că după răpirea Bucovinei şi în special în timpul cât Bucovina a fost anexată Galiţiei s'au oploşit în nordul ţării un număr de ucraineni, veniţi din Galiţia, care formau şi formează insule în masa compactă românească. Este mai departe adevărat că, din pricina unei politici dibace, inteligente dar şi diabolice a Vienei, o parte din Românii din Nordul Bucovinei şi-au pierdut limba românească, aşa că la prima vedere s'ar putea crede că în nordul Bucovinei ar locui o populaţie, care în majoritatea ei ar fi de origină ucraineană.

Nimic însă mai greşit decât o astfel de părere. Şi în nordul

Bucovinei majoritatea locuitorilor este românească.

După cum afirmă cu multă dreptate Führer-ul Hitler în Mein Kampf „Naţionalitatea, sau mai exact rasa, nu consistă în limbă ci în sânge" şi dacă unor oameni li s'ar impune limba germană, prin aceasta ei încă nu vor putea fi germanizaţi. Dacă un chinez sau un negru, spune Führer-ul mai departe, învaţă şi ar vorbi limba germană, uitând limba lui maternă, el prin aceasta încă nu ar fi german. Tot aşa şi românii noştri din nordul Bucovinei, dacă chiar au pierdut limba română din cauza unei stăpâniri vitrege ei nu au încetat să fie români.

Mai întâi exteriorul lor îi deosebeşte de ucrainienii venetici. Pecând ţăranul român este demn, curat, cuviincios, cu portul românesc şi cu o faţă de dacoroman veritabil, ţăranul ucrainean este murdar, servil, cu o faţă neinteligentă cu portul diferit (unii din ei poartă pe cap pălării înalte de pae). Apoi nume ca Teutul, Caragea, Popescul, Burlacu, Zopa, Reus, Cuparencu, Ursu, Ţurcan etc. nu pot fi nume ucrainene. Ele sunt o dovadă evidentă că strămoşul lor a fost român neaoş.

Cei mai mulţi din aceşti români însă, care şi-au pierdut limba şi-au păstrat conştiinţa de român. Pentru menţinerea lor s'au dat pe timpul stăpânirii austriace lupte naţionale grele, la care au participat cu mult elan studenţii din Cernăuţi. Societăţile studenţeşti „Junimea", „Academia Ortodoxă". „Dacia", „Bucovina" şi „Moldova" au fost factori importanţi în aceste lupte şi în păstrarea conştiinţei şi a datinilor româneşti şi şi-au câştigat merite mari de la naţiunea Română. In special însă au fost preoţii şi învăţătorii cum şi vechea „Societate pentru cultură" şi „Societatea mazililor şi răzeşilor" care au ţinut vie făclia românismului în acele regiuni periclitate, suferind adeseori împilările stăpânirii străine.

Viabilitatea poporului român din Bucovina de nord nu s'a arătat însă numai prin rezistenţa contra desnaţionalizării ci şi printr'o intensă viaţă culturală românească. Incă pe timpul stăpânirii austriace Cernauca Hurmuzachieştilor şi Cernăuţi au fost centre de înaltă cultură românească. Mitropolia Bucovinei, Societatea pentru cultură, societăţile studenţeşti, Societatea mazililor şi răzeşilor, Societatea Doamnelor române şi societatea muzicală „Armonia" au desfăşurat o vastă activitate culturală şi naţională. Trupele de teatru românesc, începând cu Fani Tardini şi până la Belcot, Liciu şi Agata Bârsescu au trăit la Cernăuţi clipe de adevărat triumf naţional şi de înălţare sufletească.

După războiu Cernăuţii a devenit un adevărat oraş al culturii româneşti. In Cernăuţi a funcţionat o Universitate cu o bibliotecă de peste 500.000 volume, cu laboratoare şi institute cu biblioteci seminariale, care mai aveau vre-o 200.000 volume. Alături de Universitate a desfăşurat o mare activitate culturală şi Mitropolia, care a creiat o serie de burse pentru studenţi şi elevi în Ţară şi străinătate, a tipărit o mulţime de cărţi şi reviste şi a înfiinţat un muzeu eparhial şi o colecţie de tablouri.

Conservatorul de muzică, Teatrul Naţional şi o serie de şcoli secundare şi primare au contribuit la viaţa culturală şi românească a oraşului Cernăuţi. Inainte de invazie au funcţionat la Cernăuţi: patru licee teoretice de băeţi, un liceu teoretic de fete, un liceu militar, un liceu comercial de băeţi, un liceu industrial de băeţi, un liceu industrial de fete, o şcoală normală de băeţi, o şcoală normală de fete, două gimnazii teoretice de băeţi, un gimnaziu teoretic de fete, o şcoală de cântăreţi bisericeşti, o şcoală de ucenici, un institut de corecţie, şapte şcoli secundare particulare şi peste treizeci de şcoii primare.

Iniţiativa particulară a jucat un rol important în viaţa culturală cernăuţeană. In afară de societăţile amintite care au existat încă înainte de războiu, la Cernăuţi au mai activat încă şi următoarele societăţi culturale: Reuniunea femeilor române, Liga Culturală, Societatea Meseriaşului Român, Sfatul Femeesc, Asociaţia Pictorilor Bucovineni, Societatea culturală „Roşa Stânca", Cercul gospodinilor din Roşa, Societatea muzicală Tudor Flondor, Societatea filarmonică etc.

In Cernăuţi apăreau în mod regulat de mai mulţi ani, unele chiar dela Unire, vre'o patrusprezece reviste ştiinţifice şi literare cum au fost Candela, revistă teologică, Buletinul facultăţii de ştiinţe, Codrul Cosminului, Junimea literară, Făt-Frumos, Buletinul Mihail Eminescu etc. Afară de acestea au apărut de la Unire încă un număr de peste treizeci de reviste, cari însă au avut o durată mai scurtă.

Un mare avânt a luat viaţa culturală românească la Cernăuţi prin ciclurile de cursuri organizate în mod regulat şi periodic pentru marele public, cursuri care totdeauna au fost foarte bine frecventate. Amintim cursurile de popularizare ţinute de Universitatea din Cernăuţi în două sesiuni pe an, Universitatea liberă a Societăţii pentru cultură, cursurile Ligii Culturale cursurile cu caracter religios organizate de secţia culturală a Mitropoliei, apoi şezătorile şi cursurile organizate de societă-

ţile studenţeşti, societatea Meseriaşul român, Societatea Doamnelor Române, Sfatul femeesc ş. a.

La răspândirea culturii româneşti în acel colţ de ţară moldovenească au contribuit şi cele două librării româneşti şi cele trei tipografii româneşti, care au desfăşurat o frumoasă şi rodnică activitate.

Iată dece Bucovina de nord este şi va fi românească. Hotare cu stâlpi, cu bariere şi cu baionete ne despart astăzi pe noi Românii din Ţara liberă de fraţii noştrii din Bucovina de nord în viaţa şi existenţa noastră fizică; dar nimene şi nimic nu ne poate despărţi în viaţa, în existenţa şi în sentimentele sufletelor noastre. Românii din nordul Bucovinei sunt sub stăpânire străină, dar ei trăesc mai departe pe pământ românesc, caci nici o putere nu poate să schimbe istoria şi caracterul românesc al Bucovinei de nord. Dincoace şi dincolo de hotarele impuse sunt fraţi de acelaş sânge, bat aceleaşi inimi, este acelaş gând, se înalţă aceleşi rugi, ard aceleşi dorinţi şi colcăe aceleaşi doruri şi aceleaşi suferinţi. Cu ochii în lacrimi, dar cu sufletele oţelite, încrezători în puterile noastre şi ale aliaţilor noştrii, ne rugăm bunului Dumnezeu ca să sune şi pentru noi ceasul cel mare al izbăvirii Neamului nostru şi îi cerem ferbinte ca principiul proclamat de Führer-ul Hitler în cartea sa Mein Kampf, pentru poporul German: „Gleiches Blut gehört in ein gemeinsames Reich“ (Sânge identic trebue să aparţie unui imperiu comun) să fie aplicat şi bunului, blândului, harnicului şi viteazului popor român.

Modista: altădată şi astăzi.

6 SEPTEMBRIE

Neaptea a cuprins pământul
Plumb apasă cerurile,
Intre ziduri stă cuvântul
Ingropând durerile—.

Am cerut divinităţii
Focul de arhangheli
Şi cătuşa libertăţii
Ne-o plângeam la candeli—.

Crusta neştiinţii ţine
Patimi în furtună,
Şi-a durerii cupe pline
Morţii îi adună—.

. . . . . .

Vifor a pornit în noapte,
Crud priveşte luna,
Vuet s'a făcut din şoapte
Vin lumini îndepărtate —
Nimicind minciuna.

Vin răzbunători, s'adună
Legiuni cu miia,
Morţii au luat toiagul
Un arhanghel duce steagul
Să ne scape glia.

. . . . . .

Peste plaiuri, în sclipirea
Soarelui dreptăţii,
Cântă mândră amintirea
Lupta tinereţii—.

G. Stati

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Naţionalizarea administraţiunii publice

de Jean Popovici
Conferenţiar de Drept Administrativ
la Universitatea din Iaşi

Organizarea politică şi viaţa publică a Statului Român a căpătat o nouă orientare sub regimul actual. Vremurile de frământări şi prefaceri prin care trece omenirea, reclamă o deosebită preocupare pentru păstrarea fiinţei statului şi a integrităţii şi purităţii naţiunii române. Este o reacţiune firească născută din instinctul de conservare a naţiunii, faţă de primejdiile care pun la încercare orânduirea statelor din întreaga lume.

Conservarea şi redresarea statului şi a naţiunii române reclamă un naţionalism sincer integral, aplicat în toate domeniile. Dar în primul loc, ea impune naţionalizarea completă a administraţiunii publice. Statul modern este o reţea de servicii publice, al căror ansanblu constitue administraţiunea publică. De structura şi de modul de funcţionare al acestui mecanism depinde în cea mai mare parte realizarea deziderateloi noului stat.

In ultima decadă, problema naţionalizărei administraţiunii publice a format preocuparea unor state europene conştiente de chemarea vremurilor noui. In primul rând Germania, apoi Italia şi chiar Franţa în ultimii ani au luat o serie de măsuri legislative menite să adapteze viaţa publică la concepţia statului naţional.

Germania naţional socialistă, conform punctului 6 din programul partidului (NSDAP) a luat încă din 1933 primele

C. AGAFIȚEI

Portret

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

măsuri cu privire la personalul serviciilor publice, prin două legi: una „*Gesetz zur Wiederherstellung des Berufsbeamtentums*" din 7 Aprilie 1933, pentru reorganizarea funcțiunilor publice și a doua „*Gesetz zur Anderung von Vorschriften auf dem Gebiete des allgemeinen Beamten des Besoldungs und des Versorgungsrechts*" din 30 Iunie 1933, pentru adaptarea la noua ordine, a legislației privitoare la funcțiunile publice.

Legea din 7 Aprilie 1933 a avut de scop degajarea serviciilor publice de funcționarii ilegal numiți prin sistemul partidelor ce au funcționat sub imperiul constituției dela Weimar și de acei care nu erau de origină *ariană*. Cea din 30 Iunie 1933 a prevăzut condițiunile de recrutare și de conduită în funcțiuni pe viitor. Mai întâi poate deveni funcționar public numai cine este cetățean de sânge german sau înrudit cu acesta și dacă fiind căsătoriți, soțul sau soția sunt tot de sânge german sau înrudit. La intrarea în funcțiune candidatul trebue să „garanteze că se va identifica complect, în orice timp, cu statul Revoluțiunii Naționale". Femeile nu pot dobândi funcțiuni permanente la stat decât la vârsta de 35 ani, iar dacă se mărită în condițiuni care le pot asigura existența, trebue să părăsească serviciul.

Au urmat apoi o serie de ordonanțe, printre care cea din 15 Septembrie 1935 „*Reichsbürgergesetz*" stabilește că este cetățean german supusul german care este de sânge german, rezervând implicit funcțiunile publice numai acestora.

Prin legea relativă la funcționarii germani din 26 Ianuarie 1927 „*Deutsches Beamtengesetz*" și prin reglementarea unitară a situației de drept a tuturor funcționarilor germani din 29 Iunie 1937 „*Durchführungsverordnung*", s'au pus bazele dreptului german privitor la funcționarii publici.

Italia, mai în urmă, preocupată de naționalizarea serviciilor publice, nu are o legislație atât de bine coordonată în această materie ca acea a Germaniei.

In Franța, până în anul 1927 orice străin se putea naturaliza francez, căpătând asimilarea perfectă cu naționalul de origină și astfel se bucura imediat de aceleași drepturi, fără nici o distincțiune. Se încercase în 1915, printr'un proect de lege propus de deputații Joseph, Denais și Jean Lerolle, introducerea unui *stagiu de civism* pentru naturalizați și descendenții lor, înainte de a-și putea exercita drep-

turile politice. Proectul prevedea că prima generaţie de străini naturalizaţi să primească numai *drepturile pasive ale cetăţeanului*, a doua generaţie *electoratul* şi a treia generaţie *eligibilitatea*. Proectul n'a fost admis, dar ideea stagiului de civism a fost parţial consacrată prin legea asupra naţionalităţii franceze din 10 August 1927.

O preocupare mai accentuată de a se apăra funcţiunile publice şi unele profesiuni de acapararea lor de elemente de origină străină s'a vădit însă în Franţa începând din 1934, când s'a adus legei de mai sus o primă modificare, apoi altele au urmat în 1935, 1936, 1937 şi apoi legiuirile recente, de rszboiu.

Sistemul legislaţiei franceze actuale impune deosebiri între francezul de origină şi cel devenit francez prin naturalizare, rupând astfel cu tradiţia asimilărei perfecte şi imediate a naturalizatului cu francezul de origină cu privire la ocuparea funcţiunilor publice şi exerciţiul unor profesiuni, vestigiu al declaraţiunii de drepturi dela Revoluţia Franceză.

La noi, sub influenţa nevoilor de adaptare la vremurile noui şi după experienţa din Franţa, naţionalizarea funcţiunilor publice s'a încercat, sub formă necomplectă şi prin dispoziţiuni confuze, prin constituţia dela 27 Februarie 1938. Incă înainte de constituţia dela 1866, se interzicea accesul străinilor la funcţiunile publice. In schimb naturalizaţii dobândeau aceleaşi drepturi ca şi românii de origină, fiind asimilaţi în totul cu aceştia. Până la codul civil (1864) străinii de rit necreştin nu puteau dobândi naţionalitatea română şi astfel indirect nici funcţiunile publice. Sub influenţa franceză s'a introdus în legea electorală din 1926, stagiul de civism de 10 ani pentru electoratul politic.

Principiul deosebirei între naţionalul român de origină şi românul naturalizat cu privire lu numirea în funcţianile publice s'a pus însă pentru prima oară într'o dispoziţiune constituţională, în constituţie dela 1938. Articolul 67 stabilea că nu poate fi ministru decât cine este român de cel puţin trei generaţii, cu excepţia celor ce au fost deja miniştri. iar articolul 27 prevedea că : „numai cetăţenii români sunt admisibili în funcţiunile şi demnităţile publice, civile şi militare, *ţinându se seamă de caracterul majoritar şi creator de stat al naţiunii române*". Se aducea astfel o restrângere a prin-

cipiului egalității de drepturi recunoscute în principiu cetățenilor, la exercițiul profesiunilor și admisibilitatea în funcțiunile publice.

Sub imperiul acelei constituții, la 20 Ianuarie 1939, legea pentru dobândirea și pierderea cetățeniei române, stabilește prin art 13 o serie de restricțiuni impuse naturalizatului român la exercitarea unor drepturi cu caracter politic Se institue pentru aceștia *restricțiuni cu caracter permanent* de a ocupa demnități politice existente la acea dată și un *stagiu de civism* de 6 ani pentru a putea fi alegător sau ales, sau numit în funcțiunile elective, atât politice cât și administrative. Pentru admiterea naturalizatului într'o funcțiune publică sau ca membru al unui barou, stagiul de civism stabilit de lege este de 5 ani dela dobândirea naturalizărei Dispozițiunile din această lege modificau implicit unele dispoziții din legile: electorală, statutul funcționarilor publici, legea avocaților și toate legile privitoare la funcțiunile vizate. Cu toate aceste, codul funcționarilor publici, apărut la 8 Iunie 1940 evită a defini funcționarul public și nu cuprinde nici o dispoziție privitoare la distincțiunea între naționalul de origină și naturalizatul român, cu privire la numirea în funcțiunile publice.

Intr'un studiu recent: *„Admiterea Naturalizaților Români în Funcțiunile Publice. (Restricțiunile din noua legislație)"*, am analizat legislația în această materie. Exprimam în acel studiu părerea că: „Inaptitudinile cu caracter politic cuprinse în legislația noastră, — privind pe cei de altă origină etnică — nu se pot decât aproba, iar în dreptul public ele constitue o adaptare necesară la nouile metode. Totuși se poate recomanda legiuitorului român o mai mare coordonare technică în edictarea acestor principii, ele găsindu-se astăzi în texte disparate și uneori nesuficient de imperative. „Criticam tot acolo faptul că asimilarea naturalizatului cu naționalul de origină era considerată încă ca o dogmă și afirmată ca atare în textele legislative, ceeace constituia un vestigiu care nu mai corespundea vremurilor actuale. Ceream tot odată generalizarea măsurilor și în alte domenii ale vieții publice și o mai atentă triare a elementelor de origină străină. Iată încheierea acelui studiu, pe care o reproduc pentru actualitatea ei: „Numai pășindu-se cu curaj la o

coordonare şi complectare a restricţiunilor în admiterea elementelor de origină străină la procedura vieţii de stat şi la administraţiunea publică, se va putea realiza primatul naţiunii, exprimat ca principiu în noua constituţiune, căci numai românii de origină pot avea sentimentul politic şi spiritul de corp care contribue la conservarea şi pertecţionarea naţiunii române".

Ulterior apariţia acestui studiu, o parte din dezideratele exprimate acolo, s'au realizat prin decretul—lege din 9 August 1940, privitor la starea juridică a locuitorilor evrei din România. Decretul lege interzice evreilor, aparţinând oricăreia din cele trei categorii pe care le stabileşte: a) de a dobândi funcţiuni publice; b) de a dobândi proprietăţi rurale de orice fel, în România; c) de a participa la conducerea şi activitatea politică a ţării, d) de a fi militari de carieră, etc. In privinţa proprietăţii rurale, se ştie că în ţările române dreptul de proprietate asupra pământului rural a fost întotdeauna considerat ca un drept politic.

Legea, scoaterea evreilor din funcţiuni urmărea o soluţionare complectă a problemei, dar s'a văzut curând că dispoziţiunile ei au avut nevoie de complectări.

A trebuit însă să se schimbe fundamental concepţia politică a statului pentru a se realiza naţionalizarea administaţiunii publice

Principiul că funcţiunea publică nu poate fi încredinţată decât persoanelor care prin origina lor etnică şi ataşamentul desăvârşit la aspiraţiunile naţionale prezintă toată încrederea, a căpătat în legislaţiunea de dată recentă a statului legionar o realizare efectivă. Prin decretul-lege No. 550 din 14 Septembrie 1940, prin care Statul Român devine Stat Naţional Legionar, stabilindu-se prin art. 2 „că mişcarea legionară este singura mişcare recunoscută în noul stat, având ca zel ridicarea morală şi materială a poporului Român şi desvoltarea puterilor lui creatoare", ideologia mişcărei se înradează în politica oficială a statului şi o serie de măsuri legislative pentru adaptarea vieţii publice la noile principii au urmat în interval.

Printre acestea, în preocuparea noastră intră decretul-lege din 13 Noembrie 1940, privitor la căsătoria funcţionarilor publici. Articolul unic al decretului lege prevede că

funcţionarii publici nu se pot căsători cu persoane de origină etnică streină. In mod special şi numai pentru cei care beneficiază de dispoziţiunile protocolului şi deciziunii arbitrale dela Viena din 30 August 1940 se pot acorda dispense de conducătorul statului. Funcţiunea celor ce se vor căsători împotriva prevederilor de mai sus, încetează pe data căsătoriei. In raportul său către conducătorul Statului, Dl. Ministru al Justiţiei autorul proectului, arată că „Decretul lege se inspiră din principiile de bază ale Statului Naţional Legionar, care cer ca elementul etnic român să-şi primească locul pe care îl merită în organizarea familiei". In armonie cu dispoziţiunile proectului şi deciziunii arbitrale dela Viena din 30 August 1940, decretul lasă Conducătorului Statului dreptul de a acorda dispense pentru căsătoriile funcţionarilor cu persoane de origină etnică străină, aparţinând grupurilor prevăzute prin convenţiunile internaţionale... „Dispoziţiunea din această ultimă parte a decretului lege este în concordanţă cu angajamentele şi drepturile creiate prin arbitrajul dela Viena dela 30 August 1940 şi recentele acorduri internaţionale. Tot în această ordine trebue menţionat decretul-lege din 21 Noembrie 1940, pentru constituirea Grupului Etnic German, care „are de scop să reglementeze convieţuirea cetăţenilor români de origină etnică germană cu poporul român, în cadrul Statului Naţional Legionar, recunoscând grupului acestor cetăţeni români de origină germană personalitate juridică ca element alcătuitor al statului unitar român. In felul acesta se creiază un organ care va putea asigura viaţa etnică a grupului german, în armonie cu interesele generale ale statului şi cu prevederile Protocolului dela Viena din 30 August 1940, prin care Statul Român şi-a luat angajamentul de a pune în toate privinţele, în condiţiuni de egalitate pe cei cari aparţin Grupului German din România, cu populaţia etnică românească".

Cu excepţia de mai sus şi altele eventuale, pe care Statul Român le-ar consimţi tot ca urmare a acordului mai sus pomenit, pe bază de reciprocitate, cu ungurii şi eventual cu Bulgarii pe baza dezvoltării acordului dela Craiova din August 1940, în noile măsuri legislative se realizează una din condiţiunile fundamentale ale desvoltării statului naţional.

Statutul militar al evreilor instituit prin decretul-lege din 5 Decembrie 1940, eliminând din cadrele armatei pe evrei, cari alcătueau cel mai numeros element străin de neam, contribue în cea mai largă măsură la naţionalizarea serviciului public al apărării naţionale, care este armata naţională.

Menţionând astfel cele mai importante dispoziţiuni din legislaţia recentă pentru naţionalizarea administraţiunii publice, am adus pe deoparte o complectare a studiului meu anterior în această materie, şi în acelaş timp am ţinut să contribui la coordonarea materialului privitor la naţionalizarea serviciilor publice, conform dorinţei exprimată în acel studiu.

Nu poate nimeni simţi româneşte decât dacă este român, căci este o lege firească, verificată ştiinţificeşte, că nu se pot substitui tradiţiuni străine atavismului etnic al unui individ. Numai chemând elementul etnic românesc la locul de răspundere şi încredere care i se cuvine se va putea asigura o bază solidă de desvoltare a statului şi naţiunii în viitor.

Ea: „Alo! Tu eşti iubitul meu?
Răspuns: „Da! Dar acolo cine-i?

Cântece românești Populare din Banatul Jugoslav

Dincolo de graniță, până la Dunăre se întinde vesel și mănos Banatul care a fost cedat Jugoslaviei la terminarea războiului mondial.

Pe acest pământ trăește o populație românească încă din cele mai vechi timpuri. Satele cele mai frumoase sunt cele locuite de Români. Ele sunt cele mai mari și cele mai bogate situându-se în primul loc Alibrenorul capitala Șrefului, cu același nume Petrovasola, Satul Mare, Sân - Mihai, Nicolințul Mare etc.

Bănățenii sunt oameni deschiși la vorbă, buni gospodari, oameni disciplinați și cu multă dragoste pentru cânt.

Cântăreț din naștere, Bănățeanul cântă pe uliță, cântă la câmp, la horă, la veselie la durere, oriunde și oricând.

Redăm mai jos câteva din aceste creații populare spre a fi cunoscute.

Fă-mă Doamne...

Fă-mă Doamne ce mi-i face
Fă mă că nu mai am pace.
Fă-mă cuc cu pene sure
Să-mi fac cuibul în pădure

Şi să sbor din fag în fag
Să iubesc pe cin' mi-i drag...

Busuioc de lângă prag
Am un bade şi mi-i drag;
Busuioc de prin ogrăzi
Cum e badea nu mai vezi,

Iată un alt cântec unde părinţii aflând de dragostea fetei lor nu-i dau posibilitatea să se întâlnească cu iubitul ei.

Busuioc frumos la grindă

Busuioc frumos la grindă
Cată ţi bade altă mândră
Căci de mine n'ai dobândă:
După casă
Nu mă lasă
La fântână
Nu mă mână
Foae verde foi de soc
Amândoi n'avem noroc.

Iată şi câteva din strigăturile fraţilor din Jugoslavia :

Foae verde de salată
Ce bine trăiam odată.
Venea mândra nechemată;
Dar acum e vai de mine
Că o chem şi nu mai vine.

Nevastă cu bărbat urât
Leagă-i femeia de gât
Şi du l dracului la târg.
Şi apoi strigă'n gura mare
C'ai barbatul de vânzare
Şi de iei pe el vr'un zlot
Dă-l cu funie cu tot.

Vasile Maximovici

Violonistul tae lemne cu ferestrăul ncvestei sale.

BCU "ALEXANDRU IOAN CUZA" CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Ce se poate citi în liniile din palmă?

In studiul adâncit al chiromanţiei fiecare linie are semnificarea sa proprie, după forma pe care o are şi după poziţia sa faţă de celelalte linii, şi mai ales faţă de liniile principale, cari sunt schelelul acestei ştiinţe.

Aceste linii principale, uşor de urmărit şi de studiat sunt cele arătate în clişeul alăturat.

Dar ce spun aceste linii ale mânei?

Linia vieţei, după cum o arată şi numele, este în legătură cu însuşi existenţa individului. După cum este lungă şi foarte clară, sau întortochiată şi scurtă, se poate încheia că omul va avea o viaţă plăcută şi lungă sau scurtă şi bolnăvicioasă.

Dacă liniile *vieţei*, a *inimei* şi a *capului*, iau naştere în acelaşi punct, experienţa ne-a arătat că acei oameni au să se teamă de o *moarte violentă*.

Dacă linia vieţii ia naştere pe muntele lui Jupiter, înseamnă *glorie*, sau cel puţin *succes*, fie că se ocupă cu comerţul sau arta.

Dacă are numeroase ramificaţii, înseamnă *schimbări de situaţie*, dacă e întreruptă, la amândouă mâinile, înseamnă *infirmităţi moştenite*; dacă se termină prin mai multe cruci, înseamnă un *nenoroc stăruitor*.

Această linie ne mai dă următoarele arătări:

Dacă formează mici insule (grupuri de mici semne) înseamnă: boale moştenite; dacă are o linie ce se termină într'o insulă pe muntele lui Jupiter, înseamnă pleuresie; cu o linie, paralelă înseamnă nervositate; dacă are o linie care pleacă din extremitatea sa, spre a se sfârşi în muntele

Mercur, înseamnă *succese oratorice*,

Dacă este împărţită în două ramuri, una îndreptându-se spre muntele lui Mercur şi cea de a doua spre acela al Lunei, înseamnă *călătorii*, dacă are o ramură îndreptată spre muntele Lunei, înseamnă *reumatism*.

Dacă e unită un timp oarecare cu linia capului înseamnă *timiditate*; cu rămurele cari merg până la Saturn sau Apollon, *moşteniri*; dacă se termină în mai multe linii mici, cari se îndreaptă spre baza palmei, înseamnă *decepţiune*, viaţă neînţeleasă, dacă are o ramură îndreptându-se spre linia capului înseamnă *bogăţie* şi *cinste*, dar dacă aceste linii se opresc în câmpul lui Marte, înseamnă greutate pentru a ajunge să-şi stăpânească bunurile.

In sfârşit, dacă linia vieţei este întretăiată de rămurele venind din linia inimei, este o arătare despre boli pricinuite de mâhniri din dragoste.

Dr. Mirea

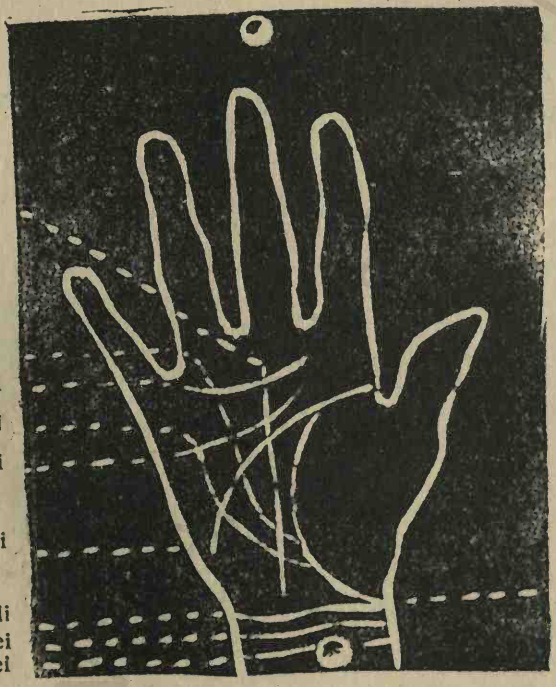

Humor

— „Asta-i logodnica ta? E măcar inteligentă?

— „E deşteaptă pentru doi.

— „Atunci e admirabil. E tocmai femeia care ne trebue.

Femeia-i în vacanţă şi soţul face curăţenie.

— Ascultă băete, nu te mai bate. Ţi-am spus doar că trebue să-ţi iubeşti duşmanii.

— Nu-i vorba de un duşman. Mă bat cu frate-miu l...

Calendar internațional

1940 rămâne anul marilor sbuciumări, anul născut și dispărut în vâltoarea războiului.

Dealungul celor 365 de zile, munca zi de zi a fost acompaniată de sunetul surd al luptelor ce au cuprins fața întregului pământ.

Acest an, a fost și rămâne anul suferinței pentru Țara noastră, anul care a umplut paharul durerii, ce l-a avut de îndurat de milenii poporul român.

Am suferit, ne-am văzut despărțirea pământurilor noastre, a fratelui de soră. dar această suferință ne-a adus iarăși nădejdea unor zile mai bune, căci Țara este acum în mâini hotărâte.

In acest mic calendar, vom trece zilele marilor evenimente ale anului, căutând a da o cât mai fidelă oglindă a desfășurării anului 1940 sub toate aspectele sale.

Ianuarie —Războiul s'a extins încă dela 3 Decembrie 1939 și în nordul Furopean. Frontul de luptă cuprinde acum Rinul, Mâaeca și Finlanda.

4 Ianuarie.—Un corp rus este decimat în reglunea Petsamo de finlandezi.

5 Ianuarie—Statul român ajută cu 10 milioane lei sinistrații turci.

6 Ianuarie.—Primui atac al avioanelor germane deasupra Parisului.

11 Ianuarie. — Dl. Chamberlain, prim ministru englez vorbind în camera comunelor, a anunțat introducerea cartelelor — apoi face elogiul legăturilor franco-engleze. — La București Grigote Trancu-Iași este incinerat.

20 Ianuarie.—Incep tratativele de pace Ruso-Finlandeze.

— La Cluj, a avut ioc o mare adunare patriotică cu participarea guvernului.

25 Ianuarie — Turcia închee un acord comercial cn Germania.

— Fuehrerul Cancelar Hitler, a vorbit aviatorilor germani.

27 Ianuarie. — Avioane germane atacă puternic Londra.

— Tratativele Ruso-Fineze au eșuat. Războiul continuă și mai puternic.

29 Ianuarie. — Dr. Ley, ministrul german al muncii anunță, ca desființate tratativele dela Versailles

şi celelalte tratative din 1919.

31 Ianuarie.—Se anunţă că ar fi intervenit un pact Ruso-German cu privire ia exploatarea petrolului galiţian.

* * *

1 Februarie.—Cancelarul Hitler a ţinut un important discurs în Sport palace cu prilejul împlinirei a 7 ani dela victoria naţional socialismului. D-sa arată scopurile germane de război, aminteşte perfecta înţelegere internă. Luptăm pentru o cauză dreaptă, victoria poporului german.

3 Februarie. — Germania înregistrează mari succese pe mare. Intr'o singură zi au fost scufundate 26.000 tone.

4 Februarie.—Se deschide conferinţa Înţelegerei Balcanlce.

— Un convoi comercial britanic a fost distrus de aviaţia germană.

8 Febrnarie. — Se deschide procecul neregulelor dela Ministerul Propagandei. Sunt implicaţi! V. Alboteanu, C. Vasilescu, Codreanu şi Mirena.

9 Februarie.—Generalul Stern comandantul trupelor ruse, anunţă că se împuşcă, dacă nu învinge Finlanda până la 1 Martie.

11 Februarie.—Se descopere la Paris un complot comunist de proporţii uriaşe.

— Alt convoi britanic este distrus în canalul Mànecei.

14 Februarie. — Preşedintele Roosevelt a pornit o mare campanie pentru pace, adresându-se Papei, d-lor: Hitler, Mussolini şi Chamberlain.

17 Februarie, — Mareşalul Goering a pronunţat un discurs către muncitori: Germania în cadrul planului de 4 ani.

— Noul guvern bulgar cu dl. Filof şi Popov, este constituit.

18 Februarie. — Se comemorează Tîtu Maiorescu la Academie.

20 Februarie. — In apele Norvegiene vasul german Altmark, este atacat de 5 cuirasate engleze. Actul ilegal de violare a apelor norvegiene a provocat o vie încordare.

21 Februarie. — Divizia 18 sovietică este dccimată la Salmenkailo 18 mii de oameni, 20 tancuri 38 tunuri, 250 autovehicule cad pradă finlandezilor.

22 Februarie —La Bucureşti este instalat noul ministru al comerţului exterior I. Cristu.

26 Februarie —Cancel rul Hitler vorbeşte la Muenchen, aducând grave acuzaţii conducătorilor engiezi ce distrug Anglia voind să-şi salveze interesele lor.

28 Februarie.—Papa primeşte pc ambasadorul St.-Unite, d. Taylor. Au trecut 70 ani de când un reprezentant al Americei n'a mai fost la Sf. Părinte.

29 Febyuaoie.—Pictorul N. Tonitza a murit la Bucureşti.

1 Martie.—Oraşul Viipuri, a fost grav bombardat de ruşi.

3 Martie.—In Saar, a avut loc o mare manifestaţie naţionalistă sub egida d-lui comisar german Bürkel.

8 Martie.—O patrulă a comitagiilor bulgari a atacat o patrulă de grăniceri români la punctul Ti-kut.

9 Martie.—Corpurile legiuitoare române ţin şedinţă. Se pune pentru prima dată problema armonizării salariilor.

13 Martie. — Se duc la Moscova tratative de pace fino-ruse.

16 Martie.—Fostul industriaş Max Auşnit este condamnat la 6 ani

închisoare, 4 ani internicţie şi 200 milioane despăgubiri.

17 Martie.—Un pact de asistenţă în caz de război este pe cale de a fi încheiat între ţările nordice ale Europei.

— Se anunţă acordul comercial franco rus.

21 Martie. A vorbit d. Chamberlain analizând întâlnirea de la Brenero şi cerând ajutor american.

22 Martie.—S'a încheiat un acord româno Italian, de factură comercială.

25 Martie. — Ţările scandinave cumpără 100 avioane din St.-Unite.

— Se anunţă că d. Molotov va pleca la Berlin.

26 Martie.—Paul Reynaud a vorbit în Camera Franceză afirmând voinţa de a învinge.

29 Martie. — Se închee un pact Anglo-Franco-Turc cu caracter ofensiv.

31 Martie.—Mari sbuciumări diplomatice în lume. Convorbiri la Londra, Moscova, Paris şi Berlin. Se apropie acţiunea hotărâtoare.

* * *

1 Aprilie.—Dl. Molotov a vorbit în faţa Sovietului Suprem, atingând şi chestiunea nerecunoaşterei Basarabiei.

5 Aprilie.—Se duc unele tratative comerciale anglo-italiene.

7 Aprilie.—Guvernul englez a fost remaniat, deoarece trecutul guvern nu dădea satisfacţie.

Joi 11 Aprilie. — Danemerca este luată sub protecţia German.ei. Trupele blindate au ttecut frontiera din trei părţi ocupând întreaga ţară.

Acţiunea fulgerătoare, izolează ultimile încercări engleze de contact cu ţările nordice.

12 Aprilie. — O puternică luptă aero-navală s'a dat la Narvik pe o suprafaţă de 400 mile. Englejii au pierdut 8 contratorpiloare.

14 Aprilie.—Războiul din Norvegia este în plină desfăşurare.Regele Haakon s'a retras în munţii din nordul ţării.

18 Aprilie.—Germanii câştigă teren în Norvegia. Amiralul Bărtle a murit vitejeşte.

21 Aprilie.—Dl. Ion Mihalache a adresat o scrisoare d-lui Iuliu Maniu cu prilejul numirii d-sale în funcţia de Consilier Regal, la care dl. Iuliu Maniu i-a răspuns imediat.

25 Aprilie. — Un avertisment serios, a fost adresat Suediei de către Germania pentru atitudinea arătată cu unele vasc engleze.

28 Aprilie. — Guvernul belgian a demisionat, dar a revenit în urma apelului regelui Leopold.

29 Aprilie.—Linişte pe toate fronturile. Trupele norvegiene încep să se predea în masă.

* * *

1 Mai.—Ziua muncii a fost sărbătorită în Rusia cu un fast nemai văzut. Milioane de oameni au manifestat pentru conducătorii lor.

4 Mai.—Mai multe vase japoneze au fost capturate de flota sovietică de război din uordul Pacificului.

9 Mai. — Aliaţii anunţau că la 20 Mai vor da câteva atacuri pe întreaga linie.

10 Mai. — Trupele germane au pătruns în Belgia şi Olanda prin acţiuni fulgerătoare. Primele puncte de frontieră sunt trecute. Juriele a căzut. Inaintarea continuă. Roterdam a căzut.

13 Mai.—Noul guvern român a

fost constitult cu d. Tătărescu în frunte.

14 Mai.—Olanda a capitulat. In Belgia înaintareu urmează rapid. Cea mai mare bătălie a istoriei se apropie rapid.

16 Mai.—Belgia cade metru cu metru. Trupele germane sunt la graniţa Franţei. Luptele se dau în Flandra şi pe Meusa.

19 Mai. — Englejii recunosc că Germania câştigă prima repriză. Belgia este ocupată.

20 Mai. — Englejii şi francejii sunt alungaţi din Belgia. Câmpiile Flandrei au cunoscut cea mai arâncenă luptă.

— Laon, în Franţa este ocupat de Germani.

23 Mai. — Armata 9-a franceză distrusă. Generalul Giraud şi statul său măjor sunt făcuţi prizonieri.

25 Mai.—Franţa introduce măsuri dictatoriale. Generalul Weygand este destituit. Este chemat mareşalul Petain.

26 Mai. — Tournai. Mauvege şi Artois sunt ocupate de Germani. Franţa slăbită cedează.

27 Mai. — Calais a căzut. In Norvegia Germanii stăpânesc întreaga ţară. Regele Haakon este la Londra.

29 Mai.—Belgia a capitulat. Regele Leopold a dat o proclamaţie oprind lupta. In nordul Franţei germanii curăţă ultimile resturi ale trupelor anglo-fraoco-belgiene.

31 Mai.—Ipres, Ostande, Ormentieres, în Franţa au căzut în mâna armatei germane. Ofensiva se apropie de Paris.

Generalul Brieux şi mulţi ofiţeri sunt făcuţi prizonieri.

* * *

1 Iunie.—Italia rupe relaţiile cu Anglia. — Cancelarul Hitler primeşte pe ambasadorul Italiei.

3 Iunie. — Lille a căzut. Sunt luaţi 26 mii prizonieri.

— Vasul englez amiral Nelson a fost distrus.

4 Iunie. — Parisul a fpst atacat de avioane germane. Sunt peste 200 victime.

6 Iunie. — Havre şi Dunkerque ocupate de germani. Până acum 1.250.000 soldaţi englcji, franceji, belgieni şi olandeji au căzut.

7 Iunie.— Linia Weygand este sfărmată. Germanii stăpânesc nordul Franţei. Luptele se dau pe râul Somme.

11 Iunie. — Italia declară război Angliei şi Franţei. Ducele Musolini ţine un important discurs la Roma în care arată ceasul solemn ce-l trăeşte Italia, acum când porneşte lupta de eliberare.

13 Iunie.— Germanii înaintează pe Sena. Coasta de Est engleză este atacată de aviaţia germană.

15 Iunie.—Rouen, Reims şi Compiegne cad în mâna armatei germane.

Englezii aruncă manifeste.

16 Iunie.—Malta şi Aden bombardate de italieni.

Trupe italiene atacă prin Alpi Franţa la Menton.

17 Iunie —Lituania ocupată de trupele ruse.

20 Iunie.—Cancelarul Hitler s'a întâlnit cu Ducele Musolini la München.

Germanii: au mai ocupat alte oraşe în Franţa, Dijon Orhaus Nania şi regiunea fluviului Loire.

22 Iunie.—Linia Magionot este atacată şi străpunsă la Vest de Wisenberg pe o distanţă de 50 km.

Franţa a cerut armistiţiul prin intermediul Italiei.

23 Iunie.—In pădurea Compie-

gne a avut loc o istorică întrevedere între Fùhrer şi generalii săi în delegaţia franceză în frunte cu generalul Huntiger.

S'a încheiat armistiţiul care prevede asigurarea imposibilităţii luptei şi crearea unei condiţii de viitoare pace.

25 Iunie.—500 mii soldaţi francezi s'au predat.

26 unie.—La orele 6 războiul a încetat. La 1 luptele încetează formal pe toate fronturile.

28 Iunie.—Comunicat Nr. 35 — Guvernul român face cunoscut eă U. R. S. S. a trimis pe data de 26 Iunie un ultimatum de a ceda Basarabia şi nordul Bucovinei.

29 Iurie.—S'a decretat mobilizarea generală în România.

S'a acordat un termen de înţelegere între delegaţiile româno-ruse. Trupele sovietice au început a intra pe teritoriul Basarabean pe data de 28 Iunie.

* * *

1 Iulie.—Trupele române se retrag în ordine din Basarabia.

—Legaţiile române au arborat doliul.

3 Iulie.—România renunţă la graniţele Angliei şi Franţei. România îşi orientează politica sa externă spre axă.

4 Iulie.—Se dă publicităţii nota ultimativă a U, R. S. S-lui.

Operaţiile evacuării Basarabiei continuă.

6 Iulie.—Dl. I. Gigurtu este însărcinat cu formarea noului guvern.

Franţa rupe relaţiile diplomatice cu Anglia.

10 Iulie. D. Lavrentiev, ministerul U. R. S. S-lui este primit de M. S. Regele.

— D. Radu Budişteanu depune jurământul ca ministru al cultelor.

11 Iulie.—D-l Horia Sima a demisionat din guvern.

— Anglia este dezarmată după atacurile dela Oran.

12 Iulie..—România se retrage din Soc. Naţiunilor.

— Cancelarul Hitler a primit pe Contele Csaki şi Teleki.

14 Iulie—Mareşalul Petain depune jurământul de preşedinte al Franţei

19 Iulie.—Mari demonstraţii anti-engleze pe tot globul. In India, Japonia şi Gibraltar.

20 Iulie.—D-l Ministru Radu Budişteanu a dat o decizie prin care se saprimă subvenţia de un milon lei pentru cultul mozaic.

21 Iulie.—Führerul Cancelar a ţinut un fulminant discurs în faţa Reihstagului pentru a explica lupta germaniei şi a mulţumi armatei.

— In România se desconcentrează unele categorii de rezervişti.

24 Iulie.—D. M. Manoilescu şi I. Giugurtu, sunt invitaţi în Germania.

26 Iulie.—D-nii Giugurtu şi Manoilescu sunt invitaţi şi de guvernul Italian.

26 Iulie. — Miniştrii României, sunt primiţi la Salzburg de Cancelarul Hitler şi de Ribentropp.

29 Imie—D-nii Filof şi Popov conducători bulgari sunt primiţi de Führer la Berghof.

31 Iulie.—Oamenii de stat slovaci au fost deasemenea în Germania Dr. Tiso şi Sano-Mack.

* * *

2 August.—D-nii Giugurtu şi Manoilescu au expus rezultatele vizitei lor în Germania. Se crede că vom înlătura conflictele cu vecinii prin pace.

13 August. — Rusia desfiinţează

comisariatele politice din armată.

17 August.—Londra este incontinu bombardată. Portshmut şi Doower sunt distruse.

18 August.—Mari schimbări în Rusia. Generalul Mureşcov e numit comisar la război, iar Budinovici la apararea ţării.

23 August. — America introduce serviciul militar obligatoriu.

28 August.—Se duc tratative de rectificări de graniţe cu delegaţii Ungare şi Bulgare,

30 August.—Avioane ungare au violat teriroriul naţional, aruncând bombe Vinţul şi Someseni. S'a angajat o luptă aeriană, un avion ungur a fost doborât

— Lucrările comisiei ungaro-române au fost întrerupte.

Germania şi Italia afirmându-şi mediaţia cheamă ambele delegaţii la Viena.

* * *

2 Septembrie.—La Viena ne sunt cedate 5 judeţe transilvănene Ungariei cu 1,300.000 romăni.

Plătim greşelile trecutului. Sunt mari fierbiri.

— România este garantată de puterile axei.

5 Septembrie.—Ţara întreagă se mişcă. Durerea a ajuns la inimă. La Bucureşti, Braşov, Constanţa, Iaşi, mari mişcări naţionaliste legionare.

Dl. General Antonescu însărcinat cu formarea noului guvern.

6 Septembrie.—Regele Carol II abdică în favoarea M. S. Mihai I.

— D. General Antonescu devine Conducătorul Statului. Ţara îmbracă cămaşa verde legionară.

8 Septembrie.—Ne apropiem de axa Roma-Berlin.

Duminică 15 Septembrie.— Noul guvern român este format sub preşidenţia d-lui G-ral Antonescu şi vice preşidinte d-l Horia Sima.

—România devine stat legionar, dl. G-ral Antonescu adresează un apel ţării.

19 Septembrie.—I. P. S. S. Nicodem dă o pastorală către preoţime.

20 Septembrie.—D-nii Ciano şi Ribentropp s'au întâlnit la Roma.

22 Septembrie. —Se aduce decretul de ridicare a salariilor funcţionarilor.

23 Septembrie.—Rezidenţiile Regale se desfiinţează.—Se numesc noi prefecţi.

25 Septembrie. — Se redeschide procesul Căpitanului.

28 Septembrie. — Maghiarii fac barbarii în teritoriile ocupate.

— D. Maniu se adresează printr'n scrisoare d-lui General Antonescu.

29 Septembrie.—Se încheie pactul militar tripartit între Germania, Italia şi Japonia.

30 Septembrie.—Se fixează domiciliul obligatoriu lui V. Iamandi, G-ral Marinescu, G-ral Ţenescu, E. Titeanu Cezar Petrescu.

* * *

5 Octombrie.— D. Chamberlain a demisionat din preşidenţia consiliului britanic.

6 Octombrie.—Ducele şi Führurul Hitler s'au întâlnit la Brenero.

10 Octombrie.—La fratele Elenei Lupescu s'au găsit 4 miloane ascunse.

12 Octombrie.—România cere Axei să intervină faţă de atrocităţile maghiare.

15 Octombrie.—Se trimite misiunea germană în România pentru a instrui trupele noastre.

— Italia declară război Greciei pentru atitudinea provocatoare a Greciei în slujba Angliei.

20 Octombrie. — Acţiunea redresării României continuă în toată ţara. Echipele şi poliţia legionară lucrează imens.

25 Octombrie —Lupte contra Angliei se dau din ce în ce mai viguros. Alte oraşe engleze sunt distruse.

* * *

1 Noembrie.—Plutonierul Sârbu arată la anchetă cum au fost omorâţi legionarii şi Căpitanul.

4 Noembrie. — Trupele greceşti sunt bătute. In Africa italienii stăpânese tot pământul până în Egipt.

7 Noembrie.—D. Roosewelt este reales a treia oară preşedinte al Americei.

8 Noembrie. — Mare manifestaţie legionară la Iaşi în participarea M. S. Regele, M. S. Regina, toţi demnitarii ţării şi delegaţii Germane şi Italiene. Iaşul declarat oraşul mişcării legionare.

9 Noembrie.— Un zguduitor cutremur a pustiit România.

Bucureşti, Focşani, Tecuci, Bârlad, Huşi şi Iaşi grav avariţie.

La Bucureşti s'a prăbuşit blocul Carlton. Sunt zeci de morţi.

12 Noembrie.— Echipe de legionari au pornit campania de reclădire a caselor distruse.

— D-nii Hitler şi Molotov, s'au întâlnit la Berlin.

14 Noembrie —S'a dat decretul de demobilizare a armatei române.

18 Noembrie. — S'a dat statutul medicilor evrei, care vor forma un corp medical aparte numai pentru evrei.

21 Noembrie.—A murit I. Inculeţ, prim ministru.

— Incepe războiul fulger contra Angliei.

— Dl. g-ral Antonescu a plecat la Berlin.

24 Noembrie.—România aderă la pactul tripartit. Protocolul este semnat la Berlin de dl. g-ral Antonescu.

29 Noembrie. — S'a făcut deshumarea osemintelor Căpitanului Decemvirilor şi Nicadorilor.

31 Noembrie. — Căpitanul este achitat post mortem de Tribunalul Ilfov.

* * *

1 Decembrie. — S'a făcut cu mare fast reînhumarea tuturor martirilor legionari, morţi întru dreapta credinţă.

5 Decembrie.—O mare bătălie navală s'a dat în Atlantic. Anglia a pierdut 160.000 tone de vase.

6 Decembrie.—S'a închis seziunea Sf. Sinod la Bucureşti.

— S'a încheiat un nou tratat comercial germano-român privind redresarea României, import de maşini. credite şi specialişti şi un plan de muncă pe 10 ani.

9 Decembrie.—Cancelarul Hitler a vorbit muncitorimii germane, anunţând faza hotărâtoare a luptelor şi victoria germană.

10 Decembrie — In toată ţara s'a sărbătorit ziua studenţimii. Delegaţii statelor axei au participat la festivităţi.

STATISTICI

Care sunt cele mai mari orașe Românești?

Iată lista celor mai mari orașe ale țării:

Numele orașelor	Locuitori	Numele orașelor	Locuitori
București	637.393	Buzău	36.714
Iași	103,849	Botoșani	32.478
Galați	101.634	Bacău	31.613
Timișoara	91.004	Focșani	28.744
Arad	76.695	Piatra Neamț	26.310
Ploești	76.239	Bârlad	25.770
Brăila	68.869	Giurgiu	24.155
Brașov	59.941	Lugoj	23.133
Constanța	59.293	Roman	21.429
Craiova	55.860	Tulcea	20.611
Sibiu	48.781		

Se observă un exod al populației rurale spre orașele românești, în special în Ardeal.

Puțini dintre cei născuți în orașe, se îndură să se ducă să locuiască la sate. In schimb, municipiile își măresc populația cu săteni, veniți din același județ, dar mai ales de prin alte județe.

Cei mai înalți munți

EUROPA: Mont Blanc 4.810 metri înălțime.

ASIA: Tchomo-Lungma (Mount Everest) 8.882 metri înălțime.

AFRICA: Chibo (grupa Kilimandgiaro) 6010 metri înălțime.

AMERICA DE NORD: Mt. Mac Kinley 6.187 metri înălțime.

AMERICA DE SUD: Aconcagua 7.010 metri înălțime.

AUSTRALIA: Piscul Carstensz (Noua Guinee) 4.788 metri înălţime.

AUSTRALIA - Continent: Mt. Townsend 2.241 metri înălţime.

OCEANIA: Manna Kea (Hawai) 4210 metri înălţime.

ANTARCTIC: Mt. Markham 4.600 metri înălţime.

Opere şi realizări importante omeneşti

CEA MAI INALTĂ CLĂDIRE: Empire State Building la New-York 381 m.

CEL MAI LUNG TUNEL: Huntington Lake Tunnel (U. S. A.) 21.760 metri.

CEA MAI MARE ADÂNCIME SĂPATĂ IN PĂMÂNT: la Vera Cruz (în Mexic) 3.225 metri.

CELE MAI MARI VAPOARE „Normandie" şi „Ruen Mary".

RECORDURI DE INĂLŢIME: balonul „Ossoawiachim I" (1934) prăbuşit 22.000 metri. „Stratostat U. R. S. S." (1933) 19.318 metri; avionul: Renato Donati (1934) 14.500 metri.

Religii

Creştini (Catolici 406 mil. Evanghelici 215 mil. Greci - Ortodoxi 52 mil.; alţi creştini 10 mil.).	783 mil.
Evrei	14,5 „
Parşi	0,11 „
Mahomedani	297 „
Religii din răsăritul Asiei (Adepţi ai lui Confucius, Taoişti şi adepţi ai cultului strămoşilor 330 milioane; Buddişti şi Sintoişti 240 milioane).	570 mil.
Hinduşi, Sikhsi şi Djaini	278 „
Cult primitiv (idolatri)	88 „
Liberi cugetători, ateişti, lipsiţi de religie	137 „

Răspândirea limbilor mondiale

	Popor de aceeaş limbă, (în sens restrâns)	Popoarele care au aceiaşi limbă maternă	Răspândirea ca limbă dominantă
Engleza	144 mil.	174 mil.	250 mil.
Rusa	93 mil.	94 mil.	180 mli
Germana	94 mil.	95 mil.	130 mil.
Franceza	46 mil.	49 mil.	120 mil.
Spaniola	81 mil.	96 mil.	110 mil.
Italiana	50 mil.	50 mil.	60 mil.
Portugheza	32 mil.	42 mil.	45 mil.

CRONOLOGIE PE 1941

Se împlinesc în 1941:

5941 ani dela facerea lumii după geneză,

4285 ani dela potopul biblic,

2819 ani dela fundarea Cartaginei.

2694 ani dela fundarea Romei.

1941 ani după calendarul Iulian.

1908 ani dela moartea lui Iisus Christos.

1871 ani dela distrugerea Ierusalimului.

845 ani dela prima cruciadă.

449 ani dela descoperirea Americei de către Cristofor Columbus.

424 ani dela reforma lui Luther.

164 ani dela independența Americei.

64 ani dela descoperirea telefonului,

45 ani dela descoperirea radiografiei.

27 ani dela declararea războiului din 1914.

23 ani dela terminarea războiului.

1 an și 4 luni dela declararea actualului război.

Lumea întreagă citește

PRUTUL

care este ziarul tuturor

Deci abonați-vă
și răspândiți ziarul

PRUTUL

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

VIZITAȚI

GALERIILE MOLDOVEI

Str. C.-Vodă 67 (Palatul Cam. de Comerț)

Primul atelier și magazin creștin de

Confecțiuni și lingerie pentru Doamne și Copii, Rochii, Mantouri, pijamale, trusouri, articole de botez, broderii artistice.

Moda zilei -- Prețuri convenabile

Mauriciu Felix - Iași

Strada Ștefan cel Mare Nr. 13

desface cu preț fix și de fabrică: Perdele, Covoare, Preșuri, Stofă de mobilă, Cuverturi de pat și masă, Linoleum și Mușamale precum și articole casnice. Vizitați magazinul cu încredere.

Incălțăminte fină cu prețuri reduse găsiți numai la vechiul magazin

Cocoșul de aur

Str. Stefan cel Mare Nr. 4

GALMAN

Incălțăminte fină

:-: IASI :-:

Strada Ștefan cel Mare, 2

-„Auto-Technica"-

S. I. N. C.

IAȘI - str.Cuza-Vodă Nr. 87 - IAȘI

Piese de schimb și accesorii de automobile. Articole Technice și Industriale Articole de Trăsuri și Materiale Electrice

---

Nicu Apotecher

avocat

Atelierele mecanice și construcțiuni de **mașini**

Turnătorie de fontă și bronz

„Frații Kaiserman"

Proprietar: Herșcu Kaiserman

IAȘI, — Strada Ipsilante Nr. 17 — 19

— TELEFON 2236 —

Inmatric. Reg. Com. Iași sub Nr. 3859 din 1937

Secții de:

- Strungărie
- Mecanică
- Sudură electrică
- Sudură autogenă
- Modelărie
- Turnătorie.
- Forgerie
- Cazangerie

Petru Pogonat

avocat

str. Gându *Iași*

Banca S. O. Groswald

Societate în nume colectiv

Face toate operațiile de bancă

abrica de hârtie și mucava

Piatra-Neamț

SOCIETATE ANONIMĂ
CAPITAL SOCIAL LEI 90.000.000

TELEFON Nr. 52
Cont la Cec Nr. 77091
Cont de virament B.N.R.

Telegrame : „HÂRTIAPIATRA"

Țesătoria Mătăsei și a Lânei

Societate anonimă

Produce: Poplenuri fine, Pijamale, batista „BENGAL" și Brocheuri de Mătase pentru fețe de Plapumi. Iași, str. Smârdan 76

Moise Hirschensohn

STICLARIE

Iași Str. Anastasie Panu Nr 39

Mare asortiment de pălării și blănuri găsiți la

MAGAZINUL

I. M. KUNOVICI

Iași, Str. Stefan cel Mare

Asortiment complect de pălării și blănuri

la Magazinul

Jean Olivenbaum

Iași, Str. Ștefan cel Mare nr. 11

La Coroana Reală

Confecțiuni, Stofe

Atelier de Croitorie - Pălării fine

Iași - Str. Cuza-Vodă Nr. 42 - Iași

Au Bon Marché

Iași, Ștefan cel Mare 11

Bine asortat în Stofe și Mătăsuri

Magazin de haine și confecțiuni

„UNION"

Iași, Strada Ștefan cel Mare

VIZITAȚI
cu încredere
Restaurantul
și Berăria

Luther

precum și

bodega „Stănică"

IAȘI, PIAȚA - UNIREI

proprietar: Stănică Cojocaru

„Comerțul"

Frații Katz & Co.

Telefon: Nr. 1274
Cont Cecuri Poștale: No. 75018.

Inmatriculat la Camera de Com. Iași sub Nr. 49/1931.

SOC. IN NUME COLECTIV

- „LA CAROL

mezeluri
brânzeturi
delicatese
zilnic bine
asortat și
proaspete

Iași, Piața Unirei Nr. 1
Telefon Nr. 1968

B. MELIXON

Incălțăminte

Iași - str. Cuza Vodă No. 83 - Iași

PARFUMERIE ȘI VOPSELĂRIE

B. ROSENSTEIN

Iași — Strada Cuza Vodă Nr. 58

MAGAZINUL

„Carnaval“

VINDE IEFTIN

Iași — Str. Cuza Vodă Nr. 60

„SARPIT“

Soc Anonimă Română pentru Import Textile

Iași str. Costache Negri 88. Iași

Inmatriculat în reg. com. cu No. 118 | 931

Telefon 1802

MANOR

Fabrică de țeseturi

Dr. S. Reznic

-- Iași --

Segal & Waidenfeld

MANUFACTURA

Str. Ștefan cel Mare

-- No. 43 --

FRAȚII GOLDENBERG S-sor

Mauriciu Goldenberg

- IAȘI -

Str. I. C. Brătianu Nr. 122

TELEFON 1642

Inmatriculat Reg. Com Nr. 2396/1932

ARON

CROITORIE

STOFE

IAȘI, STRADA VICTOR PLACE, 9

Tesătura

I-a-ș-i

Societate Anonimă
Adresa Telegrafică:
TESĂTURA IAȘI

Telefon: 1268 și 1269
Capital și Rezerve:
Lei 25.000.000

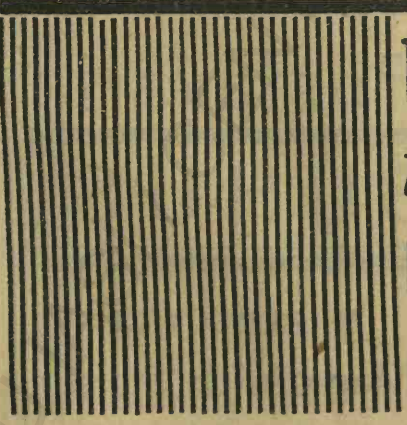

Țesătorie mecanică de pânzeturi de bumbac și mătase
Mercerizare, Apretură,
Albitorie, Vopsitorie, etc.

Moara Dacia

Iași, - Șoseaua Moara de Foc

Făină bună

La

Desfacere

Iași, Str. Cuza-Vodă 69

Vis-a-vis de Banca Moldova

Telefon 1769

Stofe - Fanteziuri -

-- Perdeluri - etc. --

Totdeauna bine asortat cu ultimile noutăți parisiene

Marele Magazin de Manufactură, Stofe și Blănuri

W. Wasserman & A. Zelter

Iași, C.-Vodă 69 Tel. 1353

Bogat asortiment de Stofe de Dame și Bărbătești

Mătăsuri - Catifele

Lenajuri - Albituri

Dejalenuri etc.

BĂNĂRIA La Solomon

Strada Cuza Vodă Nr. 46

Cumpărați blănuri veritabile și imitațiuni cu prețuri reduse

Postăvăria BUHUȘI

M. BERCOVICI

Magazin de stofe

— IASI —

Str. Stefan cel Mare, 65

Prima Societate Română pentru fabricarea hârtiei

LETEA

Adresa poștală:
Fabrica de hârtie
„LETEA"—BACĂU
Reg. Comercial Nr. 813/1931—București

Capital deplin vărsat
360.000.000 lei

Depozitele de Manufactură și Postăvărie En-Gros -- En-Detail

Fr. P. și A. Vartparonian & Fr. N. și K. Hlebnikian

Societate în nume colectiv

SUCURSALA IAȘI

Strada Ștefan cel Mare No. 61

Inmatr. Reg. Of. Com. Iași No. 180 din 1931

Postăvăria Avântul S.A.

EN-GROS | str. Ștefan cel Mare 29 -- IAȘI -- Telefon 1241 | EN-DETAIL

Asortiment complect de stofe fine pentru Domni și Doamne

Fraţii Rosenfeld

Str. Lăpușneanu 44

IAȘI, -- Casă fondată în anul 1907

„La Ghemul Roș“

GALANTERIE ȘI MANUFACTURA

Bernard Kaufman

Societate Anonimă

IAȘI

strada Ștefan cel Mare Nr 69

En-gros manufactură
Stofe, mătăsuri, etc. etc.

CRISTAL

CADOURI

EFTINE

ȘI

FRUMOASE

Iași, str. Cuza-Vodă, 83

MAGAZINUL

„GALUS CAUCAZ"

Prima fabrică de CAFEA

Fondată în 1909. —— Telefon Nr. 2148

MARE MAGAZIN DE COLONIALE, DELICATESE, BRÂNZETURI, FRUCTE, BONBONERIE

-GALUS OHANNESIEAN-

IAȘI, str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Dermata)

cottonia s.a.

Iași, — Str. Ștefan cel Mare 48

Adr. Tel. COTTONIA — Cont Cec Nr. 75008

Hârtii de Afaceri

Inmatr. sub Nr. 533|483 1933 in Reg. Of. Comerț

MARSAL S. A. R.

Iași, Str. Ștefan cel Mare 15

En-Gros Telefon 1093 En-Detail

Reprezentanța Fabricei Cauciucul Quadrat din București.

Vânzări de încălțăminte, galoși și șoșoni

„Progresul"

S. I. N. C.

Magazin de Pielărie — și Furnituri —

Proprietari:

Herman Iacob

Herman Kreisler

Alter Haim

Centrala: Iași, Str. C.-Vodă 14

Magazinul

Universal

Mare magazin asortat cu toate articolele de

Coloniale

Iași, Piața Cuza Vodă Nr. 3

TEXTILA

IAȘI

S.-A.

Filiatură de
cânepă și iută
Sforărie și
Frânghierie

Impletituri
și Țesături
Saci și pânză
de iută etc.

Parfumeria „Elefant“

Asortat cu cele mai fine articole de parfumerie și cadouri
Vinde cu prețuri convenabile — **Iași Str. Cuza Vodă, 62**

Framtextil
-- S. A. --
MANUFACTURĂ
Sucursala Iași
Str. Ștefan cel Mare, 60

S. Kahane
succesor
- Magazin de manufactură -
str. Ștefan cel Mare No. 6

Magazinul
Doamna
Str. Cuza-Vodă Nr. 58
Este bine asortat în toate articolele de galanterie etc.

Preferați: *Renumitele Corsete și Sutiene*
„Issa“
Iași, Stefan cel Mare 11

Croitorie și Stofe Rosenblum
IAȘI
Str. Ștefan cel Mare 24

Iosif Țehanovsky
Manufactură en-gros
Iași, Ștefan cel Mare 56

Magazinul „CONCURENȚA“
Haine și Confecțiuni
Str. Cuza Vodă 44

p. segal & simon strul
manufactură en-gros și en-detail
iași, strada ștefan cel mare nr. 56

Petre Mircea
avocat
str. Panait Stoica 3 *Iași*

Acest Almanah a fost executat și imprimat în

ipografia

Athanasie Gheorghiu

fost

Albina Românească

Iași—str. Cuza Vodă No. 67—Iași

Fiind înzestrată cu cele mai noui mașini și caractere moderne de litere execută cele mai artistice lucrări grafice ca: Ziare, broșuri, registre, teze, cărți, bilete de nuntă, afișe; etc. cu prețuri foarte reduse Fabrică specială de cartonage.

FRATII WACHTEL

Magazin de Ferărie

ASORTIMENT DE

Patine „POLAR"

Articole Technice, Robinete, Instalaţiuni de apă, canal, băi, closete etc

Generala

Societate Română de Asigurări Generale

închee asigurări în ramurile: Incendiu, Viaţă, Accidente, Furt, Casco, Geamuri, Grindină şi Transport

PERFECTIUNEA

FABRICA

PENTRU INDUSTRIE DE CIORAPI, TRICOTAJE ŞI ALTE PRODUSE TEXTILE

-- IASI --

Str. Uzinei No. 80

Fabrica de Oglinzi

M. COPOLOVICI

SOCIETATE IN NUME COLECTIV

Proprietari: Moise & D. Copolovici

IAŞI — STR. SFT. ANDREI, 11

TELEFON 1075

Execută orice lucrări de oglinzi şi glaswanduri

FABRICA
ȘI
RAFINARIA
DE
ULEIURI VEGETALE

TELEFON: 2188

Inmatriculat Registrul Ofic. Comercial Nr. 3702/1936

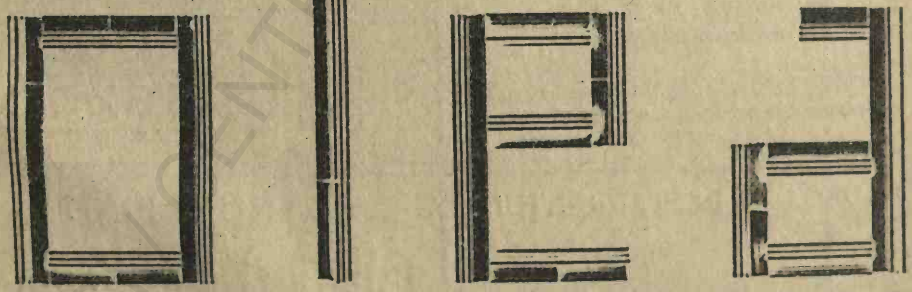

M. ȚUCHERMAN

IAȘI — STR. ZUGRAVILOR NR. 66

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Blănării și Pălării
Lazăr
Herșcovici
Iași-Str. Cuza Vodă 83

Lupu Nuță
GRAVOR
Iași, Str, Lăpușneanu 33
Gravează în orice metal și
execută stampile de cauciuc

--MAGAZINUL--
Fantasio
Str. Cuza Vodă No. 60
Permanent
asortat cu
ultimele
noutăți
Prețuri convenabile

Magazinul
AVORIT
Str. Cuza Vodă 62
CELE MAI
FRUMOASE
ARTICOLE
DE SEZON

BODEGA ȘI RESTAURANTUL
LA FRUMOASA BUCOVINĂ
VASILE VLAD
Iași — Strada Lăpușneanu Nr. 9
Se servește mâncăruri calde
și reci în fiecare zi

BLANURI FINE
LA
Blănăria H. Reich
Strada Colței, 19
Telefon 3-3626
Calea Victoriei, 25
Telefon 3-7885
BUCUREȘTI

MODE „DORINA“

E. Ferman

Iași, Cuza-Vodă 42

Frații Solomon & Schwartz

GALANTERIE EN GROS

— Iași —

Str. Stefan cel Mare, 71

Industria de Mobile

„Moldova“

Societate Anonimă

Expoziție permanentă de MOBILE Lemn

Dormitoare - Sufragerii

Garnituri biurou

Iași — Str. Lozonschi, 28

Parfumeria

-VENUS-

— IAȘI —

Str. Cuza Vodă, 60

Postăvăria

S. RUKINSTEIN

Iași, Str. Ștefan cel Mare, 40

Țesătoria Mecanică

:-: :-: IAȘI :-: :-:

Strada Sf. Andrei, 33

ȚESĂTORIA „VICTORIA“

Societate Anonimă
Iași, str. Vasile Lupu 41
Telefon Nr. 1239
Adresa telegrafică: Victofil

Filatură de bumbac **Vopsitorie**

Țesătorie **Apretură**

La mulți ani!

1941

vă urează

Librăria „Ath. Gheorghiu“

Fundația
„REGELE FERDINAND I" IAȘI
Intrată în Bibliotecă
Ziua 26 Luna — 11 — 19 41

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ROMÂNIA IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Prețul 30 Lei

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY